

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:		v upravnistvu prejemati:	
celo leto K 24—		celo leto K 22—	
pol leta 12—		pol leta 11—	
četrt leta 6—		četrt leta 550	
na mesec 2—		na mesec 190	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan sveder izvzemati nedelje in praznike.
Inserati veljajo: peterskopna peti vrsta za kakor po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo namočnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto K 25—		celo leto K 30—	
pol leta 13—		pol leta 11—	
četrt leta 650		četrt leta 550	
na mesec 230		na mesec 190	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica: št. 5 telefon št. 85

Državni zbor.

Domobranski zakon sprejet. — Klerikalci in službeni jezik. — Poljaki izdajalci. — Proračunski provizorij. — Govor dr. Ravniharja. — Sejno poročilo.

Dunaj, 27. junija.

Ob uri, ko je cesar odlikoval ministrskega predsednika grofa Stürgkha s svojim obiskom, se je vršilo v zbornici glasovanje o drugem brambnem zakonu. Nestrpno so čakali ministri na končni izid, nadejajoč se, da bodo mogli sporočiti veselo vest »končano je« svojemu šefu v palačo ministrskega prezidija. Toda zbornica je obrnila drugače. Že večer smo poudarili pomen § 8. domobr. zakona ter povedali, da se nemški Nationalverband z vso silo upira drugemu odstavku tega §. Le ker so Poljaki v zadnjem trenutku pravično stvar izdali, se je posrečila nemška nakana in drugi odstavek važnega paragrafa je propadel. S svojo zahtevo, da bodi službeni jezik tudi pri domobranstvu nemški pa so Nemci podlegli. Seveda, po večeršnji interpretaciji ministra Georgija eliminacija nemškega službenega jezika ni bogve kakšna pridobitev; domobranski minister je izjavil, da ostane v jezikovnem oziru pri domobranstvu »dosedanja praksa«.

O burnih dogodkih ki so se med glasovanjem odigrali, smo že poročali, socialni demokrati so tik pred koncem še poskusili spraviti meščanske stranke v zadrego. Nemški socialisti so apelirali na Nemce, naj si dobro premislijo ali smejo glasovati za vojaški zakon iz katerega je nemščina kot službeni jezik eliminirana, češki separatisti so svarili svoje kolege pred zakonom iz katerega je izčrtana pravična jezikovna določba. Treba si je stvar prespati in pregruntati, zato naj se odloži III. branje na jutri. In tako se je vršila v naši zbornici vprav neobičajna razprava o nujnosti tretjega branja, katera je končala s poimenskim glasovanjem.

Med odobravanjem večine je ob 3. popoldne podpredsednik Pogacnik proglasil, da je tudi domobranski zakon v III. branju sprejet.

Tri ure je trajalo glasovanje, vršilo pa se je redno in brez zme-

njav, pač menda zato, ker se je predsednik Sylvester odločil prepustiti vodstvo seje svojemu namestniku, ki pozna kot načelnik brambnega odseka vse podrobnosti predloge.

Zanimiva je bila danes taktika naših klerikalcev. Pod pritiskom dejstva, da so vse slovanske stranke glasovale proti nemškemu službenemu jeziku, so klerikalci desavirali svojega oficijalnega govornika Žitnika, ki se je bil v sredo toliko razvnel za nemški službeni jezik. Današnji svoj preokret so izvedli tem lažje, ker jih je glede posledic pomirila včerajšnja izjava ministra Georgija, »da ostane vse pri starem«. Svoj nastop proti Klemensiewiczevemu predlogu opravičujejo klerikalci s tem, da se nahaja tam nejasna določba o »jeziku, ki je v deželi navaden« in da bi bilo škodljivo uvajati v novi zakon ta tolikrat prokleti terminus. Stvarno ima ta argument mnogo za sebe, toda da Klemensiewiczev predlog propade je bilo že naprej jasno in glasovanje je imelo bolj značaj demonstracije slovanskih strank — iz katere so se naši klerikalci s Poljaki vred očitno izključili.

Brambni in domobranski zakon bodeta morda še pred 1. julijem sankcionirana, kajti tudi gosposka zbornica jih je danes po kratki debati sprejela.

Po kratkem odmoru je pričela zbornica drugo branje proračunskega provizorija. Načrt, da naj se pror. provizorij še danes reši, pa se je izkazal neizvedljiv. Do pozne nočne ure bo trajala generalna debata in šele v ponedeljek popoldne se izvrši specialna razprava, glasovanje pa šele v torek. Državna uprava bo torej delovala par dni, ne da bi imela zakonito dovoljena sredstva na razpolago.

Meščanske stranke dolže s precejšno upravičenostjo socialne demokrate, da so oni povzročili to konstitucionalno hibo. Če pomislimo, da je edini soc. dem. posl. Leuthner govoril v brambni debati menda pet dolgih govorov, moramo priznati, da ti očitki niso brez podlage.

V budgetni razpravi je dobil danes tudi poslanec dr. Ravnihar besedo. Njegova temeljita izvajanja so vzbudila mnogo pozornosti ter izzva-

la ponovno odobravanje. Z ostro obsodbo Cuvajevega režima je naš poslanec najprvo izpolnil dolžnost jugoslovanske vzajemnosti in demokratično-naprednega naziranja. Opozoril je merodajne faktorje, da naj se ne motijo in naj ne sodijo razmer po njihovih zunanjih znakih. Mir na Hrvaškem ni dokaz zadovoljnosti ali pa pasivite prebivalstva, temveč le dokaz visoke kulture in globoko razvite politične modrosti in previdnosti. Kakor da bi hotel primerjati one, ki vodijo državo z onimi, ki so tlačeni na Hrvaškem, ter pokazati velikansko razliko modrosti in prevdarnosti obeh, je pokazal dr. Ravnihar na posledice hrvaške politike v Bosni in na Balkanu, kateri bi nam bil kakor zrel sad v trgovinsko političnem oziru že davno lahko pripadel, ki pa se nam od dne bolj — oddaljuje. Z jako srečno realnostjo je dr. Ravnihar govoril tudi o jugoslovanskem problemu ter poudarjal potrebo združenja vseh treh jugoslovanskih skupin monarhijske v eno avtonomno pravno telo.

Glavni del svojega govora je posvetil poslanec dr. Ravnihar seveda našim slovanskim težnjam. Videlo se je, da zajema svoje ilustrativne slučaje, katere je marsikateri poslušalec sprejemal z obrazom neverjetnega Tomaža, iz velikanske zakladnice. Izčrpati pritožbe, ki se pri nas dan na dan porajajo pod britiskom krivično državne uprave, je nemogoče. Treba je zbrati najeklatantnejše dokaze, ki govorijo s prepričevalno silo — in baš to se je dr. Ravniharju nad vse posrečilo. Podal je dovršeni pregled čez vse polje krivic, ki se godijo našemu narodu, zagrabil je s trdo kritiko našo justico in solstvo, politično in vojaško upravo, klical železniškega in trgovskega ministra na odgovor. S posebno vnetostjo se je dr. Ravnihar zavzel za korose in štajerske Slovence, ter tako popravil vsaj deloma, kar dan na dan zamujajo klerikalci. Živahna pohvala je pričala o globokem vtisu njegovega govora, ki ga je spodaj podajemo v kratkem izvlečku.

V naslednjem sledi sejno poročilo:

Predsednik dr. Sylvester je ob 11. popoldne otvoril sejo. Nadaljevala se je debata o domobranskem zakonu.

Minoritetna poročevalca Fresl in Häbermann sta utemeljevala svoje minoritetne predloge, nakar so po zaključnem govoru poročevalca Smerja glasovali. Porograf 1. a so sprejeli kakor ga je predlagal odsek. Pri odstavkih b in c je poslanec Winarsky predlagal poimensko glasovanje. Oba odstavka sta bila sprejeta, kakor ju je predlagal odsek, z 263 proti 112 glasovom. Ravnotako je bil sprejet § 2., odklonjeni pa vsi protipredlogi.

Pri glasovanju o § 8 in nekaterih protipredlogih je prišlo do burnih prizorov. Otem smo poročali že večkrat med telefonskimi poročili.

Paragrafi 9, 10 in 11 so bili neizpremenjeni sprejeti. Resolucije, ki jih je prelagal odsek, so bile sprejete; odklonjena je pa bila resolucija poslanca Irota.

Poročevalci dr. Sommer je nato predlagal, naj se tretje branje takoj vrši. O nujnosti tega predloga se je vnela daljša debata. Poslanec Seitz je naglašal, da ima tretje branje namen, odstraniti gotova nasprotja, ki so zašla v zakonsko predlogo pri glasovanju o posameznih paragrafi. Socialni demokrati so proti temu, da bi se ponižal nemški jezik za sovražen komisijski jezik. In s tega stališča so tudi glasovali proti predlogu Miklase in Grossa. Pridružiti se hoče mnenju Nationalverbanda, da so njegovi člani v resnici in pošteno ogorčeni, ker mislijo, da se je Nemcem zgodila velika krivica, ker je bil odklonjen predlog poslanca Grossa. Vsi ted pa člani Nationalverbanda ne morejo glasovati v tretjem branju za zakon. In prišel je trenutek, ko so vsi Nemci edini.

Nato je bila debata zaključena.

Poslanec dr. Gross je odgovarjal poslancu Seitzu. Govorila sta še poslanca Smeral in Seitz, nakar je bil domobranski zakon sprejet tudi v tretjem branju.

Dr. Sommer je skušal opravičiti svoje postopanje kot referent o domobranskem zakonu, vsled česar ga je podpredsednik grajal, češ, da to ni formalni predlog.

Sledeča točka dnevnega reda je bilo drugo branje proračunskega provizorija in pa poročilo proračunskega odseka o letnih zaključkih let 1894 do 1910 in pa o upravi državnega dolga v letih 1895 do 1910.

Po govoru poslanca dr. Steinwenderja se je začela generalna debata. Po poslancu Chocu je govoril poslanec Piatto, ki je najprej govoril o mesnem vprašanju, nato se je pa bavil s trializmom ter izjavil, da bo njegova stranka glasovala proti proračunskemu provizoriju. — Govoril je nato poslanec Romančuk.

Poslanec dr. Ravnihar protestuje v slovenskem delu svojega govora proti temu, da se nemški govori ne protokolirajo. Vidi v tem neupravičeno zapostavljenost slovenskih jezikov, torej tudi slovenskega jezika. Jugoslovanskemu vprašanju je treba posvečati največjo pozornost. Bila bi velika hiba, o tem nič hoteti slišati, nič videti. Dogodki tu doli prekipevajo, prav lahko se zgodi, da nas prehite in presenetijo. V odseku za bosenske zadeve se je nehote razvilo jugoslovansko vprašanje. Povod temu so dali sedanjí dogodki na Hrvaškem, kjer se je ustvarila diktatura, se je pogazila ustava samo zategadelj, ker se volja narodova ni hotela ukloniti. Toda motijo se razni Cuvaji, ako mislijo, da bodo s takimi sredstvi dosegli svoj namen. Mir, ki vlada sedaj na Hrvaškem, jih ne sme motiti. Je to znak visoke kulture hrvaškega naroda, znak njegove politične zrelosti, previdnosti in modrosti, za katero bi ga lahko zavidali Madžari pa tudi drugi merodajni činitelji. Vladoarju ne moremo ničesar očitati, bil je mistificiran, napačno poučen, saj drugače si ne moremo misliti, da bi strogo konstitucionalni vladar mogel dati svoj podpis na dekret, ki se z njim uvaža na Hrvaškem protustavna institucija kraljevega komisarjata. Teh dogodkov tudi v tej zbornici ne smemo prezirati, saj so sposobni vplivati na Bosno in daleč tja na Balkan. Balkan bi nam bil davno že pripadel kakor zrel sad — vsaj v trgovsko-političnem oziru — ako bi naši državniki ne bili zaigrali vseh simpatij balkanskih narodov. Napačna avstrijska politika pa tudi podražuje življenje, ker narodnostni spori zavirajo gospodarski polet in razvoj. Glejmo sosedne države. Preko naših glav je naša ljuba zaveznica Nemčija si osvojila balkanski trg. Vsled napačne politike naših državnikov trpi prestiž monarhijske. Ta politika se mora izpremeniti, gotova

LISTEK.

Rako sem se seznanil s pesnikom Aškercem.

Pojo zvonovi žalostno — slovesno,
razglašajo novico tužno — resno . . .

A. Aškerc: Poslednji Celjan.

Bilo je jeseni leta 1895. Kot pravnik po dovršeni prvi skušnji, sem prevzel za nekaj časa odgojiteljsko mesto na Adamovičevem gradu v Velenju.

Bil sem že par tednov v tem idilično lepem kraju, pa nisem še vedel, da pase svoje ovčice v tričetrt ure oddaljeni vasi Škale največji slovenski epik Anton Aškerc. Čul sem mimogrede v graščini, da imajo v Škalah zelo hudega kaplana, ki ne more trpeti opravičljivih terjatek, zato tudi grajska guvernantka, moja koleginja, ni hotela hoditi k njemu k spovedi, vendar si pa nisem domislil, da bi bil to Aškerc, o katerem sem pa sicer vedel, da biva na neki bližnji fari.

S tržani velenjskimi sem se kmalu precej seznanil in povabilo so me na neko veselico v bralnem društvu. Tam sem imel navdušen govor na spodnještajerske rojake, kakor ga le

more imeti idealni mladenič mojih let. Velenjčanje so se začeli bolj zanimati za »slovenskega« Berksovega učitelja: Škubičeva Micika mi je drugi dan dala najlepšo rožo iz svojega vrta, tedanji predsednik »Triglava«, velenjski rojak Verstovšek, je pa v »Domovini« priobčil skoro dobesedno ves moj dolgi govor.

Ne dolgo po tem dogodku mi pravi župan Ježovnik, poznejši državni poslanec, v čigar gostilno sem tu in tam prihajal, da je vprašal pesnik Aškerc po meni, ker bi se rad seznanil s menoj in da pride prihodnji večer, če ga hočem videti.

V mojih mislih so vstale številne ertske pesnitve Gorazdove, ki sem jih s toliko slastjo prebiral in z velikim navdušenjem deklamoval v gimnaziji. Prešeren in Gorazd sta mi bila najzvestejša spremljevalca na poti; ni čuda, da sem komaj čakal, da spoznam velikega pesnika.

Ko stopim drugi dan zvečer v »posebno« sobo Ježovnikove gostilne, zagledam med drugimi gosti širokoplečega, ne posebno skrbno oblečenega duhovnika, ki se mi je zdel že malo prestar za kaplana. Predstavim se mu z vso spoštljivostjo, on mi pa odgovori, ne da bi imenoval svoje ime: »Jaz sem pa kaplan iz Škal.« Bil sem kake pol ure v njegovi družbi, pa nisem imel prilike, dosti govoriti z njim, glavno besedo je imel pesnik »Moje dece«, postalnačelnik Ivan Resnjak, s katerim zdaj

počivata v pisateljski grobnici. Točno ob osmi uri je vstal Aškerc in se poslovil. Tako je delal vedno, kakor so mi rekli pozneje. Odhajajoč me je povabil, naj ga prihič obiščem na njegovem domu.

To povabilo sem rad sprejel in nekega lepega popoldne sem jo mahnil proti Škalam. Na prijaznem griču stoji župnijska cerkev z župniščem in kaplanijo. Ko pridem na grič, mi že pride naproti pesnik, ki takoj potoži, kako samotari tu gor in je vesel, če more govoriti s kakim izobraženim človekom. Povede me v svoje skromno stanovanje in pri kupi vinca iz bližnjega Šent Janža, sva bila kmalu v srovnstem pogovoru. Bil je tedaj urodovit pesniški del »Ljubljanskega Zvona«. Skupno sva pregledala »umotvore«, ki so mu došli tisti mesec za list, pa bila sva oba enih misli, da nobeden ni še goden za natis, kar je takoj sporočil v Ljubljano glavnemu uredniku. Ko me je spremil po griču navzdol in mi kazal lepo Šaleško dolino, soštani na desni in Velenje s starinskimi gradom na levi strani, omenil je, da ne misli več dolgo ostati v tej samotni, ter pripomnil, da se morda vidiva čez nekaj časa v Ljubljani.

Že tedaj je Aškerc, kakor sem slišal v Velenju, resno mislil zapustiti duhovsko službo, čeprav je bil njegov predstojnik dekan Lempiž, ki je poznal Aškercovo naravo in mu ni delal nobenih sitnosti, tem-

več mnogo stvari opravil za svojega kaplana. Želel je le, da je bil Aškerc doma, ko je sam tarokiral pri Skazi v Velenju, sicer ga je pa pustil popolnoma pri miru.

Tisti čas se je ustanovila v Velenju podruž. »Schulvereine«. Aškerc je v »Slovenskem Narodu« priobčil zelo oster članek proti slovanskim renegatom, ki so se udeležili te veselice in ni več prestopil praga Rakovega hotela, kjer se je vršil ustanovni občni zbor tega, za Slovence pogubnega društva, čeprav je bil poprej reden gost pri Raku.

Kmalu nato smo napravili veliko veselico v korist »Ciril - Metodove družbe«. Jaz sem prinesel prispevke grofa Mensdorffa, graščaka Adamoviča in viteza Berkša. Ves vesel mi je Aškerc stiskal roko, ko smo delali ugodno bilanco družbene prireditve. Vtisk »šulferajnske« veselice je bil paraliziran.

Ne dolgo po tej veselici sem se poslovil od Velenja in odšel s svojima gojencema v Bosno, kjer je služboval njiju oče.

Kaka štiri leta pozneje nisem videl več Aškerc. V tem času je izdal »Lirski in epske poezije« in se preselil kot mestni arhivar v Ljubljano.

Leta 1899. sem bil nameščen v Litijo. Nekega popoldne mi prinese fantič v pisarno pisemce z znano pisavo: »Pridi takoj k Šegaču, Aškerc je tu. — Karel.«

Prišedši v rodoljubno hišo, zagledam veliko družbo, v sredi pesnika Aškerc, na mizi pa celo »ofcete«. Srčno sva se pozdravila z Aškercem: bil je zelo dobre volje, da ga nisem ne preje, ne pozneje videl tako živahnega. Vendar nisva imela dosti časa govoriti, ker je bil vedno »okupiran« na vse strani. Govor za govorom se je vrstil nanj, vmes pa je prepeval tedaj dobro znani litijski kvartet, pod vodstvom simpatičnega, žalibog prerano umrlega sodnika Frca Nerata. Tudi pred nekaj dnevi zamrl okrajni glavar Grill je bil v družbi in izrekel dobrodošlico zaslužnemu pesniku. Na kolodvor je Aškerc spremlja obilna, navdušena litijska družba in pevci so mu tik pred odhodom vlaka zapeli krepko odhodnico.

Po raznih krajih naše ožje domovine službujoč, sem pozneje le popredkoma zahajal v Ljubljano. Z Aškercem sem se še parkrat sešel pri »Iliriji« in v »Unionu«. Začetkom sva še precej govorila in obujala štajerske spomine, pozneje pa, ko so mu nekateri mlajši kritiki precej ostro ocenjevali zadnje njegove pesniške zbirke, je postal vedno bolj tih, morda tudi nezaupljiv, in komaj mi je še odzdravil, če sem ga slučajno srečal v Ljubljani. Drugi njegovi znanci so mi pravili, da se njim ne godi dosti bolje . . .

Na Dunaju, dne 18. junija 1912.

V. Žun.

načela te politike, ki jih bridko občutimo zlasti Slovenci, kakor načelo o obstoju nadvrednih in manj vrednih narodov, je treba brezpogojno odstraniti. — Nato slika govornik podrobno, kaj določa ta politika nam Slovincem na vseh poljih državne uprave in pravosodstvu, v politični upravi, na šolskem polju, v resortu železniškega ministrstva, v vojni upravi. Bijemo boj proti dvema frontama, proti Nemcem in proti njihovemu mogočnemu zavezniku, proti vladi. Vtegnil bi ta boj naše sile zlomiti. Zato si moramo poiskati zaveznikov in kje naj jih najdemo drugod, kakor v naših bratih Hrvatih in Srbih na jugu naše monarhije. Napredni Slovenci stojimo trdno ob njihovi strani, ne morda od včeraj, ne iz osebnih koristi, ampak, ker nam tako velejajo trdne vezi, ker se čutimo na nje vezani z vso svojo preteklostjo, ker smo z njimi odkar živimo samosvoje kulturno življenje, v kulturni skupnosti. Zategadelj — in seveda iz nagona samoohrambe — gre tudi politično naše stremiljenje za tem, da se velike tri veje jugoslovanskega naroda na jugu naše države združimo v državnoopravno skupnost, da se vse jugoslovanske pokrajine te države zedinijo v avtonomno upravno telo. To je naš cilj, naš evangelij, zanj se hočemo boriti. (Živahno odobravanje pri Čehih in Jugoslovanih. Govorniku čestitajo.)

Govorili so še poslanci Lavruka, Schrafl in Zenker. Zbornica je nato sklenila, da preide v specialno debato, nakar je bila seja ob pol 11. zaključena.

Državni železniški svet.

Na Dunaju, 26. jun.

Letošnje spomladansko zasedanje državnega železniškega sveta je bilo sklicano za 24. junija in bode trajalo do vštete 28. junija.

V odseku za splošne zadeve, ki je zboroval včeraj, je vprašal zastopnik ljubljanske trgovske in obrtniške zbornice Ivan Hribar, kako je to, da kljub določenim izjavam, katere je v jesenskem zasedanju državnega zbora podal zastopnik južne železnice, dela za prezidavo južnega kolodvora letos mirujejo. Zastopnik južne železnice, višji nadzornik Pfeiffer, je odgovoril, da bi južna železnica, katere ima denar za prezidavo svojega kolodvora v Ljubljani pripravljen, bila to prezidavo letos pravda nadaljevala in jo v letu 1913 dokončala; da ji je pa to vsled tega onemogočeno bilo, ker je ministrstvo zahtevalo neko spremembo že odobrenega prezidavalnega načrta in ker projekti za to spremembo po ministrstvu niso še potrjeni. Glede na to pojasnilo je sprejel odsek soglasno ta - le nujni predlog železniškega svetnika Ivana Hribarja:

»C. kr. železnično ministrstvo se naproša, da kar najhitreje reši po južni železnici predloženi mu načrti o spremembi prezidave ljubljanskega kolodvora, da se bode ta prezidava nadaljevala zamogla.«

V istem odseku je prišel v razpravo tudi predlog Ivana Hribarja, da se:

1. dolenska železnica podpravi ter proga Ljubljana - Novo mesto preuredi za brzovlačni promet;

2. dolenski kolodvor v Ljubljani razširi tako, da bode na njem mogoče sestavljanje vlakov.«

Predlagatelj je dodal svojemu predlogu to - le utemeljevanje:

»Letos oddana zgradba belokranjske železnice od Novega mesta do deželne meje ob Kolpi, je v polnem tiru. Tudi se bode - kakor se čuje - oddala še letos zgradba dalmatinske proge od Knina do Pribitca. Časniškim poročilom, o katerih se zdi, da jih širijo od poklicane strani, pa je povzeto, da je sedaj zagotovljena tudi zgradba liške železnice in pa zvezne proge od Karlovca do kranjske deželne meje.

Glede na to je nujno potrebno, da se že sedaj začne misliti na vse ono, kar je v stanu zagotoviti gladko vršenje prometa med državnim stolnim mestom Dunajem in med Splicem. Semkaj spada predvsem podpravljanje dolenske železnice in primerno okrepitve doljne stavbe na progi Ljubljana - Novo mesto, da se omogoči na tej progi brzovlačni promet. Dandanes vozijo osebni vlaki na tej progi z maksimalno hitrostjo 35 km na uro. Da se ob take hitrosti, ko bi se imela pridržati, osebni promet daljših relacij v Dalmacijo nikakor ne mogel razvijati, je vidno. Ravno na povzdigo osebnega prometa na novi dalmatinski progi pa je že zato skrbeti, ker ni misliti, da bi ta železnica - vsaj v prvih letih - imela kaj prida tovrstnega prometa.

V zvezi s podpravljanjem dolenske železnice je pa tudi taka razširitev dolenskega kolodvora, da bode mogoče na njem sestavljati vlake. Kolodvor c. kr. državnih železnic v Ljubljani je namreč tako tesen, da že ne zadostuje za sedanjí tovrstni promet. Dogradnja dalmatinskih železnic pa prinese gotovo novega prometa, ki utegne rasti od leta do leta. Če torej državni kolodvor v Ljubljani že za sedanjí promet ne zadostuje, izključeno je, da bi se moglo na njem vršiti sestavljanje vlakov vsled novih potreb in je zato že danes nujno potrebno misliti, kako naj bi se temu odpravilo.

Najenostavnejše bi seveda bilo, ko bi se razširil sedanjí ljubljanski državni kolodvor, toda to je zaradi mnogih novih stavb, ki so zrastle v okolici, popolnoma nemogoče. Drugača je stvar pri dolenskem kolodvoru. Tamkaj je še obsežnih, nezazidanih, za razširjavo kolodvora sposobnih zemljišč in je zato najprimernejše, da se ta kolodvor razširi v kolodvor za sestavljanje vlakov. Zgoditi se mora pa to čim prej, da ne bode potreba, ker se je tudi v okolici tega kolodvora začelo zidati, kasneje plačevati predragih kupnin.

Vladni zastopnik, ministrski svetnik R. Müller-Martin, izjavil je k temu predlogu, da vlada ne misli na podpravljanje dolenskih železnic, češ, da bi to zahtevalo prevelikih žrtev; pač pa da vzame ti progi v najem in da utegnejo tozadevna pogajanja biti v kratkem končana. Potem bode vlada na progi Ljubljana - Novo mesto izvršila vsa ona dela, ki so potrebna pred upeljavo brzovlačnega prometa.

Vprašanje razširjenja dolenskega kolodvora bode vladi predmet temeljitega proučevanja.

Jako zanimiva bila je v odseku razprava o dalmatinskih železnicah. Udeleževali so se je potem, ko je zastopnik ministrstva podal pojasnila vlade, svetniki Maštalka, Zahradnik, Hribar, Hnčkovský in Ilič. Obširna stvarna izvajanja Iv. Hribarja našla so splošno odobravanje in jih je tudi zastopnik ministrstva v svoji repliki pohvalno omenjal.

Predlagatelj je dodal svojemu predlogu to - le utemeljevanje:

Važnost in pomen političnih organizacij.

(K shodu zaupnikov narodno-napredne stranke dne 7. julija.)

V narodno-napredni stranki se je pojavilo zadnji dve leti živahno življenje. Posebno pri volitvah se je pokazal proti nasilnemu terorizmu klerikalne stranke nenavaden odpor, ki se je zrcalil v naravnost velikem številu za napredne kandidate oddanih glasov.

Klerikalci imajo danes v deželni zboru kranjskem samo en glas absolutne večine. Že pri zadnjih volitvah v Beli Krajini jim je trda predla za mandat in če bi ne bilo izdajice Jure Šterka, zastopal bi Belo Krajino naprednjak, in klerikalne absolutne večine v deželni zboru ne bi bilo več.

Tudi drugod klerikalni mandati niso tako sigurni, kot bi se sodilo na prvi pogled. Ljudstvo je klerikalnega gospodstva, ki pozna samo svojo bisago in žep svojih priganjačev, tako sito, da kar hrepeni ostre se ga. Dokaz temu so tudi izidi mnogih občinskih volitev po deželi, kjer so klerikalci zgubili na več krajih občine, drugod so si jih pa obdržali samo s sleparijami in goljufijami, o čemer smo dobili pred sodiščem prav lepe dokaze in so bili dotični sleparji pošteno kaznovani.

Da so klerikalci prišli v deželi do moči in veljave, zahvaliti se imajo pred vsem svojemu terorizmu, svoji strahovladni, ter svoji politični organizaciji. Prvo sredstvo je zelo nevarno ter se navadno maščuje nad onim, ki ga izvaja, za drugo, za organizacijo, se pa moramo zavzemati tudi mi.

Kako velikanskega pomena je politična organizacija, pokazalo se je v Ljubljani pri zadnjih občinskih volitvah. Ako bi ne bilo narodno-naprednih političnih organizacij, narodno-naprednih političnih društev, ne imeli bi danes naprednjaki absolutne večine v občinskem svetu. Klerikalci so pozabili samo na to dejstvo, zato so se vrezali v svojih računih, da dobe občino v roke.

Kot je Ljubljana organizirana po političnih društvih, tako se mora organizirati vsa dežela, zlasti naša mesta in trg. Ponekod so se že ustanovile take organizacije, a ustanoviti se morajo prav povsod. Ako bi ne bilo naprednjakov v kakem okraju več kot za odbor - tako malo jih sicer nikjer ni! - mora se osnovati tam politično društvo.

Narodno - napredna politična društva, narodno-napredne politične organizacije so danes življenjskega pomena za narodno-napredno stranko. Od njih moči je odvisna moč stranke, z njimi stoji in pade stranka. Brez njih ni nobene prave prihodnosti. Politična društva in organizacije niso za nas čisto nič manj važna in potrebna kot Ciril - Metodova družba ali Sokol. Pravzaprav so še potrebnejša, ker če ne bo narodno-naprednih oseb, trpela bo Ciril-Metodova družba, trpel bo Sokol in tudi vsa druga narodna društva.

Ker so politična društva tako važna za stranko, sledi samoobsebi, da mora njih vodstvo t. j. odbor sestojati iz najagilnejših, najdelavnejših in najbolj navdušenih in vplivnih mož dotičnega okraja, oziroma okoliša, ki ga obsega organizacija. Odbor mora biti sestavljen iz oseb iz

vseh v okraju se nahajajočih stanov, zlasti je pa pritegniti vanj delavski stan. Priprorst delavec je večkrat agilnejši agitator in več doseže pri svojih sovrstnikih kot kak drug, ki ni morebiti ravno delavec z roko. Odbor mora biti torej strogo demokratičen in je vsaka »frakcija« s katerokoli strani in katerekoli vrste izključena.

Odborniška mesta političnih društev niso nikakr častna mesta, ampak biti morajo mesta dela. Politično društvo ne sme nikoli počivati kot morda kako drugo društvo, ampak delati mora vedno. Takoj po volitvah mora pripravljati tla za prihodnje volitve in vedno stremiti z vsemi silami in sredstvi, da doseže v prihodnje še večji uspeh. Prirejati mora poučna predavanja, sestanke, zlasti gospodarskega značaja za povzdigo kraja ali okraja, prireja naj n. pr. Miklavževe večere in odbori po možnosti revne otroke, da si pridobi priljubljenost med prebivalstvom, prireja naj veselice ob cerkvenem prošenju, da postanejo te prireditve prave stalne ljudske zabave, na katerih se pride v stik z vsakomer. Ustanoviti pa si mora tudi javno ljudsko knjižnico in čitalnico, da spet po drugi strani pride v stalen stik z ljudstvom, zlasti z mladino, ki jo vzgaja in izobrazuje.

Politično društvo mora gledati tudi na koristi svojih članov. Izvajati se mora do skrajnosti načelo prave bratske vzajemnosti. V vseh stremiljenjih, v vseh prizadevanjih se moramo med seboj podpirati, drug drugemu naklanjati službe in zaslužke, drug drugemu iti na roko. Ta čut vzajemnosti, ta čut bratstva in medsebojnega podpiranja morajo naše politične organizacije vztrajno vzbujati in marljivo gojiti. Bodimo si bratje v vsem.

Po drugi strani pa politična organizacija spet ne sme biti sredstvo, da bi gotove osebe vleklo od njih dobiček in korist. Politična društva ne smejo biti zatočišča lenuhov, parasitov, koritarjev, ki izrabljajo politično moč društva in stranke samo v sebične namene, a se pri prvi priliki preleve, ko so dosegli svoj cilj ali ko najdejo kod drugod prilichnost, da se še bolj okoristijo. Mi imamo dovolj marljivih, razumnih in odločnih naprednjakov, da se nam ni treba ozirati na take švigašvaga ekscentrice in politična društva so poklicana v prvi vrsti, da spravljajo v službo in do kruha zanesljive naše pristaje.

Navedli smo nekaj glavnih točk, ki jih obsegaj namen vsakega političnega društva. Čim bolj in čim temeljitje so izvedene te točke, tem večji vpliv in važnost ima politična organizacija in tem gotovejše sme računati na svoje uspehe. Zato pa mora biti vsak naprednjak član teh naših političnih društev. Kdor noče biti član, ga ni smatrati za našega človeka, ampak za nasprotnika naših idej, naših teženj. Kdor ni z nami, je zoper nas!

Na shodu zaupnikov narodno-napredne stranke dne 7. julija se bo razpravljalo o organizaciji stranke po deželi. Želimo in upamo, da se ta organizacija izpelje čimprej in da se povsod upoštevaajo nasveti, ki smo jih navedli v tem članku.

Na delo, v boj! Od dela je odvisna naša prihodnost, od boja moč stranke. Klerikalci so nam ta boj usilili in če bi ne parirali klerikalnih udarcev in jih ne dajali nazaj, ne bili bi vredni, da se še imenujemo narodnjake in naprednjake.

Naši udarci po klerikalcih ne bodo z nožem in kolom, ampak s poučevanjem ljudstva in bistrvijo njegovega duha. Naj bodo naša politična društva trdnjave, ob katerih se razbije in razprši klerikalna oblast. — ac.

Ravnotežje v Sredozemskem morju.

Italijanska mornarica je zasedla v Egejskem morju dvanajst turških otokov, da bi pritiskala na Turčijo direktno in potem drugih evropskih vlasti, katere smatrajo s tem zasedenjem ogrožene svoje trgovinske interese. Po okupaciji teh dvanajstih otokov miruje laško brodovje že nekaj tednov s svojo akcijo, če tudi italijanski nacionalisti nestrno čakajo nadaljevanje iste in zaporedoma ščujo v svojih organih vlado, mornarico in vojsko v Libiji, naj nadaljuje s prodiranjem. Da se je akcija laškega brodovja v Egejskem morju ustavila nekaj časa, se navajata dva razloga politične narave: eni menijo, da hoče laška vlada počakati, da zapuste vsi laški izgnanci turško ozemlje, ker se boji represalij proti njim. Druga verzija pravi, da v Carigradu začnajo razumevati nesmiselnost, nadaljevati odpor proti Italiji in da nevtalne evropske vlasti hočejo kovati železo, dokler je vroče. Zato da hoče Italija potpeti še nekaj časa in dati prilike velevladim za posredovanje, odnosno za nekaj pritisk na Turčijo, kajti Italija si je svesta, da imajo vse evropske vlasti velike interese v Sredozemskem morju in specijalno v turških vodah in z druge strani, da one ne gledajo bogve s kakšno prijaznimi očmi zasedenja egejskih otokov s strani Italije, o katerih danes še nikdo ne ve, kaka bo njih nso-da po končani vojni.

Zato je dandanes postalo posebno vealeaktualno vprašanje o takozvanem ravnotežju v Sredozemskem morju. V boljso presoji tega vprašanja podaje italijanski vojaško - politični list »La Preparazione« pregledno sliko o današnjem političnem položaju v Sredozemskem morju, ki je zelo podučna za nadaljno razmišljanje o perečem vprašanju, v katerem je nemalo zainteresirana tudi naša avstro - ogrska država.

Ob prvem vходу v Sredozemsko morje z Atlantiskega morja, — izvajajo imenovani list, — najdemo trdnjavo Gibraltarsko, ki je v rokah Angležev. In kaka trdnjava! Z mnogoštevilnimi očmi, skozi katere gledajo močnimi in neštevilni topovi, pazi Anglež kakor Cerberus na vsakega, ki vstopi in ki odhaja, in lahko strelja pred nosom vsakomur, ki bi se drznil, vdreti s silo.

Malta, »sredozemska perla«, je tudi v rokah Angležev in eden glavnih členov one verige, ki veže Indijo na Angleško. Delokrog te točke sega na zapadu do Gibraltarja, na vzhodu do Dardanel in do Egipta. Pred l. 1880. so bile to edine točke angleške posesti v Sredozemskem morju. In te so bile tedaj dovolj, da so zasigurali Angležem pretežje v tem morju. Zato niso iskali drugega, dokler niso Francozi pridobili nekaj točk na afriškem obrežju, in dokler se ni jelo graditi sueški kanal. Ta dva dejstva, od katerih je prvo ogrožalo angleško pretežje, ki pa je postajalo vsled drugega dejstva še bolj potrebno, so dovedla Angleže, da so si pridobili še druge točke. Predno je bil zgrajen kanal, so se ugnezdili v Adenu, ko je

obedoval pri nji; in žene državnikov, ki so se nekoč pomišljale prestopiti njen prag, so se sedaj ponasale z njenim prijateljstvom in so prihajale češče k nji nego ona k njim.

Minister za vnanje stvari je bil malone gospodar v hiši. Prihajal je vsako uro ter prinašal brzjavke, podatke in poročila, ki jih je narekoval bodisi možu, bodisi ženi, kakor da sta njegova tajnika.

Kadar je minister odšel in je ostal Du Roy sam z ženo, se je ljutil z grožnjami v glasu in podlimi potikanji v besedi nad tem jarim gospodom.

Ona pa je prezirno zmajala z ramami in govorila: »Stori še ti kakor on. Postani minister; pa se boš lahko šopiril. Dotlej pa kar lepo moliči.«

Sukal si je brke in jo je gledal od strani. — »Kdo ve, za kaj vse sem sposoben,« je dejal. »Morda se pa kedaj še izkaže.«

Odgovorila mu je po filozofsko: »Kdor bo živel, ta bo videl.«

Na jutro otvoritve državnega zbora je dajala mlada žena šv v postelji razna navodila svojemu možu, ki se je oblačil, da bi šel k gospodu Laroche-Mathieuju zajtrkovati in da bi dobil še pred sejo migljave za jutranji politični članek v »Vie française«; ta uvodnik namreč naj bi bil nekaka oficijozna izjava o namerah novega kabineta.

(Dalje prihodnjik.)

Lepi striček.

(Bel - Ami.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prevel Oton Zupančič.

Drugi del.

(Dalje.)

Najprej ni odgovoril ničesar; tišči pretkani nasmeh, ki je ženskam glave mešal, mu je poigraval pod brki. Nazadnje je zamomljal: »Vaš suženj sem.«

Tedaj mu je začela praviti, kako je zapazila, da ga ljubi, takrat, ko je izvedela, da se oženi z Madelēno Forestier. Pripovedovala mu je podrobnosti, male, intimne podrobnosti.

Nenadoma umolkne. Voz se je ustavil. Du Roy je odprl vrata.

»Kje pa sva?« je prašala. Odgovoril je: »Stopite z voza in pojdiva v to hišo. Tukaj bova bolj brez skrbi.«

»Ampak kje sva?«
»Pri meni. To je moje samčevsko stanovanje, ki sem ga zopet najel ... za par dni ... da bova imela kotiček, kjer se lahko shajava.«

Krčevito se je oprljala sedeža v kočiji, vsa preplašena ob misli, da bi bila tako sama z njim skupaj, in je jecljala:

»Ne, ne, tega nočem, tega nočem!«

Spregovoril je z odločnim glasom: »Prisežem vam, da bom spoštoval vašo čast. Pojdite. Ali ne vidite, da naju ljudje opazujejo, da se jih bo hitro nabralo okoli naju. Hitro ... hitro ... stopite z voza.«

In ponovil je: »Prisežem vam, da vas bom spoštoval.«

Vinski trgovec ju je zvedavo gledal s svojega praga. Strah jo je prijel in skočila je v hišo.

Hotela je po stopnicah. Prijel jo je za roko: »Tukaj je, v pritličju.«

In potisnil jo je v svoje stanovanje. Toliko da je bil zaklenil vrata, jo je zgrabil kakor plen. Branila se je, borila se, jecljala: »O, moj bog ... o, moj bog! ...«

Strastno jo je poljubljal na vrat, na oči, na ustnice, ne da bi se mogla ubraniti njegovim burnim objemom; pehala ga je od sebe, umikala se njegovim ustnicam, in vendar mu je nehote vračala poljube.

Nenadoma se mu neha upirati, in premagana, udana se mu je dala slati. Spretno in urno, z ročnimi prsti, kakor sobarica, ji je odpenjal drugega za drugim, posamezne kose njene obleke.

Iztrgala mu je bila iz rok svoj opletč, da bi si skrla vanj obraz, in tako je stala, vsa bela, sredi kril, ki so ji bila zdrljka k nogam.

Cevlje ji je pustil in jo je nesel na rokah na posteljo. Tedaj mu je zašepetala na uho z ubitim glasom: »Prisežem vam ... prisežem vam ...

da nisem imela nikoli ljubčka.« — Kakor bi mu reklo mlado deklet: »Prisežem vam, da sem devica.«

On pa si je mislil: »To mi je pač deveta brig.«

V.

Jesen je prišla. Du Royevi so preživeli vse poletje v Parizu; med kratkimi zborničnimi počitnicami sta bojevala v »Vie française« oster boj za novi kabinet.

Čeprav je bilo šele prve dni oktobra, se je imelo začeti zasedanje, zakaj maroško prašenje je prihajalo bolj in bolj pereče.

Pravzaprav ni živa duša verjela, da se bo ekspedicija v Tanger res izvršila; čeprav je bil ponudil tisti dan, ko se je zbornica razcepila, grof Lambert-Sarrazin, poslanec desnice, v duhovitem govoru, ki mu je celo centrum ploskal, da zastavi, kakor svoje dni znan indski podkrnji, svoje brke proti predsednikovim zalizcem, da se bo novi kabinet moral in moral ravnati po vzgledu prejšnjega, in poslati vojsko v Tanger, kakor jo je bil poslal prejšnji v Tunis, in sicer z ozirom na simetrijo, kakor devamo na kamin po dve vazi.

Pristavil je bil: »Afriška« pokrajina je za Francijo res kamin, ki žge naša najboljša drva, kamin, ki dobro vleče in ki ga netimo s papirjem iz naših bank.

Privoščili ste si biti umetniško domislico, in ste okrasili levi ogel s tuniškimi kipcem, ki vas drago sta-

ne, in videli boste, da se bo hotel gospod Marrot ravnati po svojem predniku in okrasiti desni ogel z maroškim kipcem.«

Na ta govor, ki je postal slaven, je oprl Du Roy deset člankov o algirski koloniji, celo vrsto člankov, ki jo je bil prekinil takrat, ko je vstopil k listu, in krepko se je zavzemal za vojno ekspedicijo, čeprav je bil preverjen, da je ne bodo nikoli poslali. Ubiral je patriotične strune in ometaval Španijo z vso zalogo bla-tečih argumentov, ki se rabijo proti narodom, katerih koristi se križajo z našimi.

»Vie française« si je bila pridobila znamenito veljavo vsled svojih obče znanih zvez z odločilnimi močnjaki. Prinašala je prej nego najresnejši listi politične novice, razkrivala med vrsticami namere ministrov, svojih prijateljev; in vsi pariški in listi iz province so hodili k nji po svoje informacije. Citirali so jo, bali so se je, in začeli so jo spoštovati. Sedaj ni bila več sumljivo glasilo skupine političnih koristolovcev, nego priznano glasilo. Laroche-Mathieu je bil listu duša, in Du Roy njegov glasnik. Očka Walter, mutasti poslanec in prevežani ravnatelj listu, se je umno zalezal; na skrivnem se je baje pečal z veliko kupčijo z bakrenimi rudniki v Maroku.

Madelénin salon je bil postal vplivno središče, kjer se je shajalo vsak teden po več članov kabineta. Zbornični predsednik je celo dvakrat

bil zgrajen, so se polastili otoka Cipra. Tako so zagostili vhod v kanal in njega izhod. Otok Ciper je biser, katerega je lord Beaconsfield prinesel z berlinskega kongresa svoji ljubeznivi kraljici v dar. In še bolje so jo pogostili njegovi nasledniki, ki so se o prvi priliki ugnjezdili ob Nilovi delti. Tako niso samo vhod in izhod sivega kanala, nego tudi skozi ves kanal in breg ob njem in sosednje ozemlje v rokah Angležev.

Druge zapadne vlasti, interesirane na Sredozemskem morju, je sosedna Italija, Francoska. Njena trgovinska paroplovba se nahaja v ostrem tekmovanju z italijansko; njena vojna mornarica ima pretežno premoč v vseh sredozemskih vprašanjih. V marzelskem in toulonskem pristanišču je pripravljeno vse potrebno za istočasno vojno opremo dveh mornariških divizij. Korzika, stari sedež Genovežanov in Pizanov, s svojim obrežjem, posejanim z naravnimi pristanišči, služi čudovito za predstražo proti Italiji in obenem kakor prehodno vez med Francijo in njenimi afričanskimi kolonijami. Algirija je že več desetletij francosko ozemlje; že pred mnogimi leti je bila zapljena francoska zastava na ruinah Kartage; eno leto sem vihral nad celim Marokškom.

Ni se bati, meni člankar, da bi se Kartago dvignil proti Rimu; izkušnje, ki so jih napravili v Algiriji in drugod, ne delajo Italiji v tem pogledu nobenih skrbi. Tunezija je prišla v veljavo potom Lahov, katere sprejemajo tam iz potrebe, četudi s tesnim srcem. Vendar četudi se ne bi mogla dvigniti politična in trgovinska kartaginska moč, vzlic temu bi tamošnje posesti dali Franciji dovoljno oporo, da bi si lahko ne samo delila z Angleško oblast v zapadnem delu Sredozemskega morja, nego da bi tudi imela pretežno premoč, tako da bi ta del morja bil skoro francosko jezero, v katerem bi danes ali jutri Francozje ne dovolili Lahom niti več pravice do ribarenja.

Italijanska sosedna na vzhodu je Avstro-Ogrska, katere trgovinska paroplovba se istotako nahaja v konkurenci z italijansko. Njena vojna mornarica, ki se je porodila v beneških lagunah, je poznana v svetu šele iz bitke pri Visu; a iz tržaške trgovinske luke, iz puljskega vojnega pristanišča in iz zaladene dalmatinske obale dominira sedaj v zalivu, ki je dobil ime po Benetkah. S pridobitvijo Bosne in Hercegovine si je Avstro-Ogrska še pridobila zaledje svojemu jadranskemu obrežju, in po lastnem impulzu in vsled pritiska drugih, škili proti Egejskemu morju.

Španska, ki je obogatela po Kolumbu, predno se je vzbudila konkurenca za izkoriščanje Amerike, ki je pa podlegla v tem tekmovanju in še v raznih drugih; je dandanes prišla ob bogastvo, ob korajžje in ob moč. Italija bi sicer želela, četudi brez upa, izpolniti, svoji latinski sestri, da bi se čimprej zopet dvignila, kajti to bi zelo godilo ravnovesju moči v Sredozemskem morju.

Grško je v tem oziru komaj vredno omeniti. Premajhna je med drugimi giganti. Prevzela je pač iz starih časov zemljo in morje, a ne tudi poguma, razuma in rase.

Kar se tiče Turške, mesto da bi bila tekmeč, je predmet tekme.

In Italija? Pred ekspedicijo v Libijo ni imela Italija, ki je od zapada, juga in vzhoda obkrožena z morjem, na afriških sredozemskih obalah nobene posesti. Na teh obalah je ostajala med angleškim Egiptom in francosko Tunezijo še kos ozemlja: Libija, privesek nekdanjega močnega turškega države, ki pa se nagiblje čedalje bolj propadu in razpadu, in ki se vzdržuje le vsled medsebojne ljubosumnosti velevlasti in vsled interesov raznih oderuhov. Italija je čutila že davno, da mora biti to afriško ozemlje nji namenjeno. Glede tega je tudi Italija sklenila gotove pogodbe z drugimi sredozemskimi velevlastmi; poseben z angleško in francosko, katerih namen je bil, povzročiti boljše razdelitev sredozemskih posesti ali z drugimi besedami, ustanoviti primerne ravnotežje v Sredozemskem morju.

Ko je Francija drugim posestim pridružila še Maroko, in ker je z druge strani turška vlada pospeševala v Libiji vsa tuja podjetja in ovirala je italijanska, tako da bi bilo nemogoče mirno italijansko prodiranje, se je uvidelo v Italiji, da ni več odlašati. Zato je bila sklenjena ekspedicija v Libijo. Težave, ki jih je ekspedicija našla, so bile mnogo večje, nego so jih pričakovali; vendar enako s težavami, se je pokazala tudi vrednost italijanske vojske in mornarice in enotnost in vztrajnost laškega naroda. Da bi prisilila Turčijo, da popusti, je Italija raztegnila bojno polje izven Tripolitanijske in Cirenajke in skušala napasti svojega sovražnika tam, kjer ga smatra bolj šibkega in bolj občutljivega, in okupirala je za enkrat militarično več egejskih otokov.

Taka je sedaj po omenjenem listu situacija v Sredozemskem morju.

Italija je odločena, napeti strune, da doseže svoj cilj; kajti postavila je na kocko svojo čast, svoje najboljšje moči, svoje stališče kakor velevlast in kakor važen faktor v sredozemskem morju.

Zato sili vspešno v vprašanje njem dejstvene pridobitve Tripolitanijske in Cirenajke s strani Italije tudi vprašanje glede ravnotežja v sredozemskem morju ohranjenju grupiranja raznih vlasti v tem važnem južnem delu Evrope v ospredje. Francija in Angleška na eni strani, dve vlasti trozveze na drugi strani, v sredini kakor jeziček na vagi Italija. Z druge strani pa pripravljala Francija svojo mornariško premoč v sredozemskem morju; njeno vojno brodovje hoče biti v tem morju močnejše nego ono dveh drugih vlasti, specijelno Italije in Avstro-Ogrske skupaj.

Vprašanje torej glede toliko zaželjenega sklepa miru med Italijo in Turčijo v sedanjem konfliktu ni tako enostavno. Če in kadar pride do pogajanj med Italijo in Turčijo, se ne pojde samo za vrvanje njiju medsebojnega razmerja. To bo šele začetek konca. Glavno in dalekosežno vprašanje, na katerem so udeležene vse evropske vlasti, bo takozvano ravnotežje v sredozemskem morju; takozvano, ker pod evfemističnim političnim izrazom se skriva marsikatera tajna želja udeležencev vlasti.

Vojaška vstaja v Albaniji.

Turški notranji minister je konferiral z velikim vezirjem ter mu naznanil, da je zavzela vojaška vstaja v Albaniji že zelo nevarne dimenzije. Said paša je nato izjavil komiteju, da se mu revanžira za njegova zadnja izvajanja, da se čuti primorana odstopiti, kakor hitro bi bilo dokazano, da je ljudstvo z njim nezadovoljno. Ker pa ne gre, da bi bila Turčija zapletena razen v zunanjo tudi še v notranjo vojno, hoče podati kot prvi demisijo. Said paša je na tem svojem sklepu vstrajal, dasiravno ga je dolžil notranji minister, da drži z revolucionarji, če poda sedaj svojo demisijo. Nato se je sestel brez Said paše ministrijski svet, ki je trajal 7 ur. Ministri so sklenili, da hočejo stopiti s Hilmi pašo in Hakki pašo zaradi prevzetja velikega vezirstva v dogovor. Vladi prihajajo vedno nova poročila, da se vstaja vedno bolj razširja. Albanski senator Akif je dobil iz Bitolje brzojavko, glasom katere so vjeli revolucionarji bitoljskega mestnega poveljnika in valija. V glavnih centrih se vstaja vedno bolj širi. V Bitolju je vstalo že 12 batalionov, od katerih so se štirje že pridružili vstašem.

Neki vplivni državnik je izjavil, da je vstaja Otomanov zelo podobna zaroti proti Abdul Hamidu. Revolucionarji nameravajo najbrže ustvariti novo armado. Merodajni krogi se boje, da se gibanje raztegne tudi na glavno mesto. Poveljnik vsega vstaškega gibanja je, kakor se kaže, vali v Solunu, ki igra danes isto vlogo, kakor svoj čas Hilmi paša.

Vlada zopet oficijalno dementira od dobro podučenih krogov raztrošene vesti o vstaji, ter pravi, da ni res, da bi bili tudi samo 4 batalioni v Bitolju dezertirali. Dezertiralo je v Bitolju 180 mož in 4 častniki, v Prelepu 35 vojakov in dva častnika, v Ohridu 25 mož in dva častnika. Poveljnik čet v Bitolju, ki je bil ravno v Štipu, se je vrnil v Bitolje. Vesti o njegovem odpoklicu se ne potrjujejo.

Niazi beg, ki je na svojem posestvu pri Bitolju na letovišču, je dobil baje nalog, da intervenira pri pobeglih vojakih. Tudi se je odpeljal pred tremi dnevi iz Carigrada generalni tajnik mladoturškega komiteja, major Ejub Sabri, da začne pogajanja z dezertjerji.

Vstaški vojakci zahtevajo izpremembo kabineta razen notranjega ministra in razpusitve, oziroma preustrojitve mladoturškega komiteja.

Mladoturški komite je pod tem pritiskom baje pripravljen kabinet deloma preustrojitvi, nikakor pa ne žrtvovati zbornice. V kabinetu samem pa vladajo nasprotja glede ukončanja vstaje. Del ministrov je za pogajanje z vstaškimi vojakci, drugi del pa zahteva najhujše represije.

Stajersko.

Iz Celja. (Klerikalci in bivša njihova gospodinja šola na Teharjih.) Kakor znano, so klerikalci sami zakrivali polomijo gospodinske šole na Teharjih, deloma s tem, ker so celo stvar začeli bolj na veliko, ko so dopaščala denarna sredstva Katoliškega podpornega društva v Celju, deloma s tem, da so z obstrukcijo v štaj. deželnem zboru sami odjedli svoji šoli deželno podporo. Ker ni bilo denarja, je morala iti šola ra-

kom žvižgat — med drugim na veliko žalost naših gg. župnikov, ki bi imeli dobivati iz te gospodinske šole dobre kuharice. Pa tudi drugače bi s strankarskih ozirov igrala ta šola veliko vlogo. Razumljivo je torej, da klerikalce jezi žalosten konec te s toliko reklamo in hrupom ustanovljene šole. In ker smo kot vestni časnikarji poročali o tem koncu, njegovih vzrokih in posledicah, je mariborska »Straža« vsa divja. Na eni strani se zaganja v neklerikalne posojilnice, kakor bi bile one krive klerikalne polomije na Teharjih, na drugi pa jo prav posebno jezi, da je »Slov. Narod« priobčil mnenje celjskih klerikalnih krogov, naj bi »Slovenska Straža« vzdrževala teharsko šolo. »Straža« pravi, da take stvari ne spadajo v delokrog »Slov. Straže«. Kaj pa potem? Ali naj služi »Slov. Straža« samo za podpiranje klerikalnih časopisov »Straže«, »Sl. Gosp.« in »Slovenca« — odkar je nemškokerikalno »Pijevo društvo« zaprlo svoje blagajne slovenskoklerikalnim časnikarskim podjetjem? »Straža« in »Slov. Gosp.« vedno pravita, da slabo izhajata — pri Cirilovi tiskarni je pa več mastno plačanih ljudi, na pr. Somrek, Korošec itd. Ubogi kaplani in fajmoštri po deželi darujejo za »Slov. Stražo« z namenom, da bi ta zidala in vzdrževala po vzgledu Ciril-Metodove družbe šole, sedaj pa bodo videli, da gre ta denar vprid časopisju in tiskarnam za razna korita, za društva in podkupovanje takih dijakov, ki se za denar spreobrnejo v klerikalce. Ljuba »Straža« — morala bi vsaj v svojo lastno korist varovati dobro ime »Slov. Straže«, ne pa pripovedovati celjskim somišljenikom tako odkritosrečno stvari, katerih jim ni treba vedeti in jih celo zmerjati za liberalce, če zahtevajo, naj »Slov. Straža« vrši svojo nalogo. Take novice več škodujejo ko koristijo. Korošec bo pa moral svojo službo kot nadzornik g. Kemperla tudi vestnejše vršiti, čemu pa je plačan!

Iz Celja. (O običnem zboru Zadržne Zveze) ve veliko nepotrebnega in neresničnega povedati mariborska »Straža«. Znanе neodgovorne hujškatke menda že jezi, da so se medsebojne zadržne razprtije na Sp. Stajerskem v skupnem narodnem gospodarskem interesu nekoliko zboljšale. Kar se pa tiče Glavnih posojilnice in Trgovsko-obrtnega združenja v Gorici, pa bodo morda vedeli pri »Straži«, da so pri obeh zavodih interesirane kot vlagateljice klerikalne posojilnice istotako kot »liberalne«. Imen in števil ne bode mo navedli, ker nečemo nikomur škodovati; če pa se kaki napadi ponove, bomo tudi to storili. Nadalje pa v interesu skupne slovenske stvari na Sp. Stajerskem o tej stvari ne kaže pisati.

Iz Celja. (Aferi Ivanšič in Plevnik). Nedavno tega smo gvetinjski župnik in miklavževski kaplan Stuhec k uboju, katerega je izvršil Marijin mladenič Ivanšič dne 12. maja pri Jeruzalemu. Pridige obeh duhovnikov niso bile baš vspešne, da, bile so take, da so se čutili naši tamošnji somišljeniki primorane oba duhovnika javno zavrniti in primerno podučiti. Na ta naš dopis ni vedela »Straža« ničesar povedati; spravila pa je v zvezo z Ivanšičevim afero, afero nekega delavca Plevnika, katerega so zaprli, ker je skušal kmetu v Drašnju vasi izsiljevati z grozilnimi pismi denar. Ta Plevnik je moral biti očividno svoje čase tudi kaj Marijin mladenič, saj je doma iz kozjanskega okraja, kjer je doma veliko spoštovanje pred verskimi svetinjami slovenskega naroda. Če je torej ta v Celju zaprti Plevnik oni, o katerem se je že nekajkrat govorilo v »Narodnem listu« in »Slov. Gosp.«, potem ima mož res že odlično preteklost. Svoj čas so ga poslali duhovniški služaj za hlapca k Robleku v Zalec, da bi tam vohunil. Najbrže ga niso dovolj dobro plačali, kajti kasneje je bil silno hud na duhovnike, tako hud, da se je z njim po časopisih pričkal sam namestnik dež. glavarja g. dr. Fran Jankovič. Plevnik je bil torej prav tako odličen klerikalec kakor pozneje odličen liberallec. Kaj je bil v zadnjem času, nam ni znano. A po njegovih odličnih zvezah in zmoglostih soditi, gotovo je kak klerikalni politični misijonar kakor pri Robleku, ker imamo naprednjaki navado, da tudi tako odličnim »somišljenikom«, kakor je bil začasno Plevnik, ne plačujemo nobenih nagrad. In pri tem si je hotel mož po strani služiti denar — kakor se je kot dober katoliški mladenič in katoliško vzgojen »politik« naučil. In sedaj, gg. Korošec, Jankovič, Kemperle, fajmoštri kozjanskega okraja: kdo vržena moza prvi kamen? Vi ste ga vzgajili in naučili »javno« delovati, nam je bil znan edinole kot dopisnik »Nar. Lista«, ki je pa moral svoje dopise podpisovati »Straža«, »Straža« — in tvoje »polemike«!

Nemško - italijanske vstopnice na postaji c. kr. priv. južne železnice v Celju. Južna železnica je začela v avtomati celjskega kolodvora izdajati nemško - italijanske peronske liste. Nemško »Perronkarte« so sprejeli v lepšo nemščino »Balnsteigkarte«; spodaj v oklepaju pa čitamo »Beglietto di entrata ai quais. Cilli. Prezzo 20 h. Vedi a tergo.« Mi bi sicer ne imeli nič proti temu, da peronski listi niso samo - nemški: saj vendar s tem sama južna železnica priznava, da Celje ni enojezično ali samonemško mesto. Da pa za drugi jezik izbere v mestu Celju italijansko, je dokaz, da so pri direkciji zavladale naravnost blazne razmere. Da bo južna železnica s takimi neumnostmi dosegla ravno nasprotno, kar je želela — mogoče celo na specijelno željo, der deutschen Südbahnbeamten in Cilli — o tem je lahko prepričana.

Iz Braslovč. (O običnem zboru zveze klerikalnih društev za Stajersko) nam pišejo: Zborovanje samo ni napravilo na nas nobenega vtiska. Zbralo se je sicer obilo ljudstva, na priporočilo naših duhovnikov so namreč šli na zborovanje vsi in vse, ki so se udeležile večernice: ženske, starci, otroci in razmeroma malo moških. Od zunaj je bilo malo udeležbe, od novo izvoljenih odbornikov sta bila samo dva (!) navzoča. Zborovanje je bilo pravzaprav političen shod in bi se bil moral kot tak naznaniti. Častnega predsednika je igral naš kompromisnim potom izvoljeni župan Plaskan. Dr. Korošec govor je bil tako »zanimiv«, da so začeli kmečki ljudje po vseh kotih kimati. Rabil je izvanredno mnogo ljudstvu nerazumljivih tujk in kvasil o »izobrazbi« na dolgo in široko. Pri tem je imenoval naprednjake »liberalne mule« in dokazal, da bi z oliko in izobrazbo moral začeti pri samem sebi. Dr. Verstovškega jokanja nismo čisto nič razumeli, »predsednik« klerikalne mladinske zveze, nekaki Zajc je pa govoril kakor bi molil očenaš. Mož se je slabo naučil deklamirati svoj napisan govor. Za dekleta je »govorila« neka Drev iz Petrovč istotako kot Zajc. Ali je bil »običajni« sklepčen ali ne, ni vedel niko. Zborovanje torej ni napravilo na nas nobenega vtiska. Zanimive pa so številke iz klerikalnega društevovanja na Spod. Stajerskem. Zveza klerikalnih društev šteje sedaj 148 »izobraževalnih« društev (+ 15); dalje je 55 mladeniških zvez (+ 9) in 67 dekliških zvez (+ 9). Čukovskih društev je 21 (+ 5). Zveza klerikalnih društev je priredila minulo leto 10 poučnih tečajev in njeni govorniki so govorili v 124 slučajih na občinah in ustanovnih zborih klerikalnih društev, veselica, sestankih itd. Centralna knjižnica šteje 6946 knjig. Dohodkov je imela zveza 2260 K, stroškov 1580 K; dohodki izvirajo v prvi vrsti iz prebitkov pri prirejanju romarskih vlakov, stroški pa se razdele na pisarno in povračilo potnih stroškov. V odobor so izvoljeni sledeči: Dr. Korošec, dr. Hohnjec, dr. Kovačič, dr. Verstovšek, dr. Jerovšek, Ivan Kociper, Ferdo Leskover, dr. Lukman, Franc Žebot, Vinko Žolgar, vsi iz Maribora in župnika Vračko iz Št. Ilje ter Gomilšek v Št. Petru na M. s. — Dostavek uredništva: Škoda, da ni še naveden izkaz podružnic »Slov. Straže« in imeli bi pregled vseh klerikalnih društev na Sp. Stajerskem. Ker teh podružnic ne bo čez 50, bi imeli torej na Sp. Stajerju 341 klerikalnih društev. Statistika naprednih društev nam ni trenutno pri rokah; ali nedvomno je, da razpolagamo v številni čitalnici, bralna in izobraževalna društva, knjižnice, dramatična in sokolska društva ter C. M. podružnice, najmanj z istim številom društev — a po članih, premoženju in društevem podrobnem delu neprimerno bogatejših in živahnejših. Neugodno za nas je, da ni mogoče doseči tiste trdne centralizacije kakor je imajo klerikalci. Naprednjaki imamo še v sebi mnogo stare liberalne dedščine, individualizma — dočim je klerikalec vajan na slepo pokorščino v političnih in nepolitičnih organizacijah. Povrh tega imamo opraviti z inteligentnejšim občinstvom, katerega je tudi zaradi tega težko vpreči v ozke spone kake centralizirajoče organizacije. Ne precenjujemo vrednosti klerikalnih društev, od kojih jih polovico vzdržujejo duhovniki z velikimi denarnimi žrtvami komaj po konci, ne precenjujemo tudi vrednosti klerikalnih »poučnih tečajev« in »govorov« po raznih malih sestankih in veselica — ali enega ne smemo prezreti: klerikalci so tudi po tem optimističnem izkazu opravili veliko podrobnega dela, ki ne bo ostalo brez sadov. V tem oziru nas nadkriljujejo. Mi hodimo še vse premalo med ljudi, premalo na občne zборе društev, premalo na veselice in javne prireditve naših društev in najsi bodo še tako malenkostne. Premalo gledamo na to, da se društveno življenje giblje v goto-

vih smerih, da nam res služi za dosedo naših kulturnih in političnih ciljev. Posamezniki tega ne zmorejo, tu treba skupnosti, treba denarja »Zvezi narodnih društev«, treba trdnije organizacije. To pridigamo in pišemo že več let — enkrat bo gotovo postalo bolje, če nočemo utoniti med ono množico, ki potrpežljivo posluša govornike dr. Korošceve vrste. Kar se njegovega psovanja v Braslovčah tiče, bi si mož lahko svoje surovosti prihranil — saj se je morda že dovolj prepiral, da se z njimi svete vere med slovenskim narodom nikakor ne utrjuje.

Iz Pristave. V ponedeljek se je poročila gđca. Pepca Mešičkova z gscp. Jurčkom Vrečkom. Narodnemu paru iskrene čestitke. Na njuni gostiji je nabrala g. Tilka Fünkova za družbo sv. Cirila in Metoda 5 K.

Ljudsko veselico v Cirkovih pri Pragerskem priredi mariborska podružnica Zveze jugoslovanskih železničarjev povodom svojega izleta v nedeljo dne 30. junija t. l. v prostori župana g. A. Goljata.

Obsojena obrekovalca. Dne 22. rožnika t. l. se je vršila pri c. kr. okr. sodišču v Laškem trgu obravnava proti gostilničarki Katri Vidmajer radi obrekovanja. Vidmajerjeva žena, katere je vobče znana, je nekega dne v svoji gostilni izrekla neke razžalilne besede proti gospodu F. Z. Pri glavni obravnavi je bila Vidmajerjeva obsojena na 4 dni zapora, v slučaju, ako bi bila svota 40 K neizterljiva, ter v povrnitev stroškov. Ta žena je bila radi obrekovanja že večkrat kaznovana. Ona ponoči policijsko uro v spremstvu nočne patrolne, civilnih oseb, gostilne nadzoruje, kakor smo o tem že poročali. Ta oseba je ista, katere tudi o našem narodu veliko govori in o njem zabavlja. Gleda naj, da bo vsemu skrajšani konec.

Maribor. Tukaj se že celo glasno govori sledeče: Dr. Anton Korošec je padel v nemilost in gre v Ljubljano, kjer mu je zagotovljena prva izpraznjena dekanjska ali mestna fara. Kronprinc in bodoči politični vodja stajerskih Slovencev je dr. Jek. Hohnjec, ki je doslej vsako nedeljo begal za fanti in dekleti in jih organiziral; v prostih urah je tudi profesor bogoslovja. V Maribor pride dr. Evangelist Krek za pomožnega škofa cum iure successionis. — Iz poslaniških krogov smo izvedeli: Tajna cesarska svetovalca (ekscelenci) postaneta to jesen celovski škof dr. Baltazar Kaltner in tržaški dr. Andrej Karlin. (Ljubljanski dr. Bonaventura Jeglič bo moral torej še čakati!)

Slovanska čitalnica v Mariboru. Sklepanje nastop otrok pevске šole se bo vršil dne 1. julija v mali dvorani Narodnega doma ob 6. uri zvečer po sledečem sporedu: 1. Ipravice: Predice. 2. Schumann: Pozdrav pomladi. 3. Kitica narodnih pesmi. 4. Vilhar: Planinarica, tropsev. 5. Ipravice: Božičnica. 6. Nedved: Moj dom. Vstopnina prosta.

Pevski odsek.

Iz Gradca. Tre dni se je vršilo v gostilni Zu den drei Hacken zanimivo posvetovanje graških in okoliških trgovcev zaradi ustanovitve sladkorne centrale v Gradcu. Sklenilo se je izvoliti izvrševalni odbor, ki bi imel varovati interese trgovcev v detailu prav tako, kakor varuje sladkorna centrala interese svojih članov veletržev. Obenem se je pozvalo vse trgovske korporacije, naj javno protestirajo proti podraženju sladkorja potom sladkorne centrale, ki ni nič drugega kakor organizirana in za trgovce naravnost prisilna prekupčija. — Dostavek uredništva. Količkor nam je znano, se je v tej zadevi začelo gibati tudi slovensko trgovstvo na Spod. Stajerskem in sicer na inicijativno slovenskega trgovskega društva v Celju.

Akademsko tehnično društvo »Triglav« v Gradcu. II. redni občni zbor se vrši dne 6. julija t. l. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih z običajnim sporedom.

Drobne novice. Umrl je v Sent Petru pod Sv. gorami župnik Josip Tombah. Pogreb se je vršil danes. — Umrl je v Črešnjevcu pri Slov. Bistrici učitelj Anton Hribnik, šele 32 let star, na jetiki. Pogreb se je vršil v četrtek popoldne. — V Rogaske Slatino je došlo po izkazu z dne 22. t. m. 939 gostov. — Hudatoča je razbijala v noči od ponedeljka na torek po Polzeli. Napravila je po njivah in hmeljnikih znatno škodo. — Iz Poljčan poročajo: V Spodnjih Lašah je povozil vlak triletnega dečka Alojzija Cenca.

Koroško.

Strela požigalka. V Blačah je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Orača. Celo poslopje je bilo nenkrat v ognju. Strela je ušla na več krajih. Ljudje so si rešili komaj življenje, vse drugo je pogorelo. Škoda je velika, zavarovan je bil Orač le za malo vsoto. —

Ravno tako in skoro ob istem času je udarila strela v posestvo Ortnerja v Zg. Milstatu in tudi uničila hišo in gospodarskopolopje. Ljudje so se rešili, živina je bila na pašniku. Tudi temu posestniku je napravila strela znatno škodo.

Primorsko.

Še nekaj o nameravanim atentatu na nadvojvodo Ferdinanda v Ročinju. — Vikar Kadenaro kravi mešetar. O vikarju Kadenaru, ki je najel posestnika Ipavca, da bi izvršil atentat na nadvojvodo Josipa Ferdinanda povodom avtomobilske alpske tekme skozi Ročinjo, poroča tržaški »Piccolo« predržno laž, da je Kadenaro slovenskega pokolenja. Resnici na ljubo povemo še enkrat, kar smo že sicer konstatirali, da je to laž. Njegov oče je bil gostilničar ob avstrijsko laški meji in že pri njem so se shajali pod krinko živinskih trgovcev laški vohuni. Tudi Kadenaro sam se je pozneje že kot katoliški duhovnik jako sumljivo vedel in bil že del časa na sumu, da ima ozke zveze z laškimi vohuni. V njegovi hiši so se sestajali dvomljivi clementi, toda dostojanstvo katoliškega župnika jih je krilo in varovalo. Da bi bil Kadenaro v principu res sovražnik avstrijske dinastije se pač kljub njegovemu početju ne more trditi, ker so vsi njegovi življenjski cilji stremili le za denarjem. Do drugih nazorov mož ni prišel, v pridobivanju pa mu je bilo vseeno komu služi, samo da zasluži. Tudi za svoje dostojanstvo, za svojo službo se ni brigal in ljubša mu je bila kravja kupčija in stik z Lahi, kar mu je več neslo. Kot že omenjeno bil je originalen skopuh prve vrste. Poleg tega pa omenja »Piccolo« o njem sledečo značilno anekdoto: Nekoč so ga poklicali k nekemu umirajočemu bolniku, naj ga pride obhajati. Kadenaro je poklical mežnarja in napotila sta se k dotičnemu bolniku. Na poti sta srečala kmeta, ki je gnal kravo na semenj. Bila je lepa žival. Kadenaro je to kot poznavelec takoj opazil, postavil je kelih s hostijo na bližnji zid in začel s kmetom glihati za kravo. Ali je kupčijo sklenil ali ne, ni gotovo, gotovo pa je, da mu je bila kot katoliškemu župniku dobra kravja kupčija več, kot njegova dolžnost, da prinese zadnje tolažilo umirajočemu bolniku.

Strela je udarila v Gradišcu v hišo bratov Belab in ubila eno žensko.

Kolesarsko društvo »Balkan« v Trstu bode dne 1. septembra 1912 slavilo petletnico svojega društvenega obstanka. Društvo hoče ta dogodek primerno proslaviti in pokazati celemu slovanskemu svetu uspeh svojega delovanja na športnem in kolesarskem polju. Da-si je preteklo komaj pet let, odkar se je društvo ustanovilo, je vendar toliko storilo in delalo, da je ohranilo slovanskemu narodu one potaplajoče in že skoraj izgubljene mladeniče, ki so se shajali po laških društvih. S ponosom gleda društvo na izorano polje in šteje si v čast, da si je v tej kratki dobi moglo pridobiti simpatije vsega slovanskega občinstva tudi izven ožjih slovenskih mej. Hrvaške, Srbije, Bolgarije, Češke in celo v daljni Rusiji. Da proslavi to slavnost čim lepše, vabi društvo že danes vsa bratska kolesarska in športna društva, nadalje vsa domača in daljna pevska in izobraževalna društva, da prihitijo ta dan na našo slavnost, ki naj na novo pokaže svetu, koliko nas je in kaj si upamo storiti. Slavnost se bo vršila na Opčinah in bo združena z veliko cestno dirko iz Ljubljane v Opčine pri Trstu km 100. Dirkalno se bo za »Vseslovansko prvenstvo« veljavno za leto 1912. Nagrade bodo krasne. Poleg srebrnega pokala, bo še devet drugih nagrad. Bratska društva so naprosena, da naznanijo svojo udeležbo čimprej, vsekako pa vsaj do konca meseca julija 1912. Odbor Tržaškega kolesarskega društva »Balkan«.

Mestni proračun v Trstu. Finančno ministrstvo je sporočilo namestništvu, da je mestni proračun za Trst dobil le delno sankcijo. V rednem budgetu so potrjeni izdatki in kritje. Odločene pa so bile razne občinske doklade za kritje deficita 300.000 kron. Za kritje ekstra - ordinarija je zahteval proračun dovolj eno znesku 6 milijonov 100.000 kron. To posojilo je dovoljeno, toda le v znesku 3.800.000 kron.

Umrli je v Trstu vpokojeni admiralni štabni zdravnik dr. R. Bata. Promoviral je na Dunaju, izvrševal je del časa privatno prakso v Pulju, in stopil nato v vojaško službo. Bil je doma iz Lindara v Istri, kamor prepeljejo tudi njegovo truplo. Star je bil 83 let.

Pomanjkanje skladišč v tržaški luki. Deputacija iz Trsta, ki je bila pri trgovinskem ministru zaradi pomanjkanja skladišč v tržaški luki je

dosegla povoljne uspehe. Trgovinski minister je deputacijo zagotovil, da se zgradi na pomolu št. 5 dve novi skladišči in sicer še tekom 6 mesecev, če bi po dvorščini zgradbi skladišč na 4. pomolu še manjkalo prostora.

Eksportna akademija na Reki. V novo eksportno akademijo na Reki se vrši vpisovanje od 6. do 10. septembra. Akademija ima dva letnika. Prvi letnik bo razdeljen v dva kurza in sicer kurz za absolvente trgovsek šole in kurz za abiturijente srednjih šol. V prvi letnik bodo sprejeli letos samo 30 slušateljev.

Madžarska višja dekliška gimnazija na Reki. Na kraljevi višji dekliški madžarski šoli na Reki ustanove z letošnjim šolskim letom že 5. gimnazijski razred za dekleta. Gimnazija se bo izpopolnila v celoti v višjo gimnazijo. Učni jezik je madžarski.

SHOD

zaupnikov narodno-napredne stranke

v nedeljo, 7. julija ob 10. dop.

v veliki dvorani »Mestnega doma«

Na dnevnem redu so referati o splošnem političnem položaju, deželni klerikalni politiki in njenih posledicah, o organizaciji stranke po deželi in o narodnem skladu.

Vstop je dovoljen le vabljenim članom, zato je prinesiti vabilo s seboj! Ako bi kdo izmed zaupnikov ne dobil vabila, naj piše ponj izvrševalnemu odboru narodno-napredne stranke v Ljubljani ali pa se udeleži shoda v spremstvu vabljenega zaupnika.

Dnevne vesti.

Glede prezidave južnega kolodvora v Ljubljani poroča se nam še z Dunaja, da je železnično ministrstvo pri koleznicah za nakladanje na odprtem prostoru zahtevalo tako spremembo prvotnega, že odobrenega načrta, da bo omogočena razširitev kolodvora, če bi kdaj potreba postala. Južna železnica je izpreminjalni načrt predložila že v januarju t. l. — ker izpremembe zahtevajo večje stroške, kot so bili prvotno proračunjeni, dobilo je prometno ravnateljstvo v Trstu nalog, kar najhitreje mogoče, določiti z južno železnico pogajanja glede prispevka državnih železnic, na kar se bode prezidava južnega kolodvora nadaljevala. — Seveda je vsled tega letošnje leto skoraj gotovo zamujeno, kar je tembolje obžalovati, ker razmere glede osebnega prometa na južnem kolodvoru v Ljubljani naravnost kriče po odpomoci.

Iz državnega železniškega sveta. Avstrijske, ogrske in bosanske železnične uprave odredile so, da mora s 1. januarjem l. l. počenši odpošiljatelj vsak komad blaga, ki je namenjen za prevoz po železnici, zaznamovati z imenom namembne postaje, ker sicer preskrbi zaznambo železnična postaja ter si za to zaračuna 10 vin. pristojbine od vsakega komada. Zastopnik ljubljanske trgovske in obrtne zbornice, Ivan Hribar, stavi je predlog, da se ta odredba razveljavi. V včerajšnji plenarni seji državnega železniškega sveta pojasnil je zastopnik železniškega ministrstva, da so takšno zaznamovanje zahtevale ogrske železnične uprave, da je pa železnično ministrstvo vsem ravnateljstvom in prometnim uradom naročilo, naj ustrežajo kolikor mogoče strankam, katere to naredbo smatrajo za nepotrebno šikanovanje. — Ogrske železnične uprave oglašile so se proti tej naročbi našega železniškega ministrstva, katero bode to pritožbo vzelo za povod, da spravi zadevo v razgovor na prihodnji ravnateljski konferenci, držeč se pri tem načela, da v kar največji meri ustreže željam pošiljalcev.

Dr. Lampe se je v zadnji seji deželnega šolskega sveta očukil — osokolil pač ne moremo reči — in je šel v vojsko zoper svobodno misel in za vero katoliško. Radovedni smo, kdaj se bo kot zavedni Slovenec zavzel še za besedo materino in v deželnem šolskem svetu vprašal, kdaj bo začel uradovati slovensko in izdati svoje odloke za deželo, v kateri prebiva 95% Slovencev, vsaj — dvojezično.

K poglavju o »nepristranosti« deželnega odbora. Ker se je dr. Lampe tako teatralično razkoračil v »Slovenca« na očitana bivšega deželnega glavarja pl. Šukljeta, da deželni odbor ne postopa pravično pri podeljevanju raznih podpor, navajamo sledeče: Učitelj V. v R. je prošil za denarno podporo, ker mora šolati več otrok v Ljubljani. C. kr. okr. šol. svet ga je soglasno priporočil za 100

kron, deželni odbor je rekel »ne«, — ker je mož slučajno ostal značilen na svoja stara leta. — Učitelj Z. v R. se je pa v svoji previdnosti raje preje obrnil na vplivno osebo v Ljubljano z vprašanjem, ako je upanje, če dobi kaj podpore, češ, s tem si prihranim vsaj 1 K za kolek. Dotična oseba je takoj odgovorila na dopisnicu, da bi bila vsaka prošnja odveč, kajti dovoljenih 15.000 K je le za »Sloškarje«. No, dotična dopisnica pride v šolski muzej kot »monstrum«. — V nekem šolskem okraju so dobili trije izrazoviti »Sloškarji« po 100 kron nagrade za šolske vrtove, akoravno dva izmed te trojice niti vrtove nista imela. Umevno, da ostali učitelji v tem okraju s prekrasnimi šolskimi vrtovi niso našli milosti pri »nepristranskem« deželnem odboru, ker so bili in so slučajno značaji. — Dr. Lampe — želite še kaj?

Zakaj deželni odbor kranjski ne nakaže že decembra meseca dovoljene 25% draginskih doklade samskemu učiteljstvu? Neki uskok - c. kr. nadzornik je izdal sledečo »zanimivo« tajnost o teh dokladah: Deželni odbor čaka z nakazilom teh 25% draginskih doklad zato toliko časa, ker hoče počakati one dobe, da minejo uradne učiteljske konference, češ, učiteljstvo bi znalo biti prerazburjeno in bi znalo dati duška pri c. kr. uradnih konferencah svoji nejevolji, ker bodo 25% doklade tako »pravično« razdeljene. Ker se pa slučajno letos vrše skoro po vseh c. kr. šolskih okrajih uradne konference šele na jesen — baje radi »prepolnih« deželnih blagajnic — razven treh — svetujemo samskemu učiteljstvu, da se čez počitnice udinja Lončariču na belokranjski železnici.

Slovenska Straža ima, kakor znano, namen, braniti slovensko mejo in podirati nemški most do Adrije ter odbijati italijanski naval. Da bi dobila čim več sredstev za ta svoj plemeniti namen, si je ustvarila posebno organizacijo po zgledu družbe sv. Cirila in Metoda. Tako ima družba sv. Cirila in Metoda dogovor s slovenskim veletržcem glede prodajanja užigalic in ima dogovore z raznimi slovenskimi zavarovalnicami, da dobiva od sklenjenih zavarovanj primerne zneske. Iz »Slovenca« št. 143 z dne 25. junija smo posneli, da bo zavarovalnica »Viktoria« dajala od čistega dobička na Slovenskem sklenjenih zavarovanj primerne delež »Slovenski Straži«. V priporočilu v »Slovenca« je pa pravo imenovanje te zavarovalnice skrajšano in vsled tega se nam zdi potrebno, pojasniti, da se ta zavod imenuje pravilno »Viktoria zu Berlin« in da ima svoj sedež v Berlinu. Zakaj je bilo v »Slovenca« prikriti, da je ta zavarovalnica pruska, res ne umejemo, kajti mi samo občudujemo genialnost, s katero zna »Slovenska Straža« porabljati narodne nasprotnike za slovensko narodno delo. Razprodajanje užigalic za obmejne Slovence je namreč »Slovenska Straža« poverila italijanskemu državljanu, zdaj pa bode za podiranje nemškega mostu do Adrije dobivala prispevke še od zavarovalnice »Viktoria zu Berlin«. Znat se mora!

Glavna posojilnica. Državno pravdnništvo v Gradcu je dalo aratirati Andreja Mauerja, člana znanega konzorcija »Tale«, radi hudodelstva goljufije, ljubljansko državno pravdnništvo pa je dalo aratirati bivšega trgovca v Ljubljani Karola Megliča. Oba sta zapletena v zadevo »Glavne posojilnice«, oha sta »Glavni posojilnici« dolžna velike svote. Mauer in Meglič sta obdolžena, da sta poskušala z raznimi mahinacijami obrežuspešiti izterjatev dolga, zlasti pa je Mauer dolgo preizkušal z raznimi izpodbojnimi transakcijami, cesijami in obremenitvami svojega premoženja potrepeljivost konkurznega upraviteljstva, da bi oškodoval upništvu »Glavne posojilnice«. Končno je struna počila, stvar je bila izročena državnemu pravdnštvu in tako pride cela kazenska zadeva »Glavne« zopet pred kazensko sodišče, oziroma pred poroto. Javnost se gotovo še dobro spominja lanske porotne obravnave zaradi »Glavne«. Vsakdo je imel takrat vtisk, da so neke osebe nastopale kot priče, ki bi bolj sodile na obtožno klop, ker so vsaj toliko krive kakor Hudnik. Mauerja že tedaj, zaradi osumljenosti, niso zaslišali pod prisogo. Pri tej priliki bode omejeno, da tudi dr. Peganova zadeva z Joštovo hranično knjižico nekam smrdi, in čuje se, da ta stvar še ne miruje, nego se zanjo vzlic poslanski imuniteti dr. Pegana zanima prav resna instanca. To vse beležimo kot vestni kronisti, pa tudi v svarilo vsem, ki bi hoteli skušati na škodo upnikov »Glavne« na kazniv način odgovoriti in obremenjati svoje imetje.

To bo pa zanimivo! Poročali smo, da je Franc Zorc napovedal insolenco. Oškodovani upniki pa so prišli na sled večjim zvičajnim nepravilnostim in so ga izročili državnemu pravdnštvu, ki sedaj njegovo insolventno žilico preiskuje. Čuje se,

da je v to, ne posebno čedno afero nekoliko zapleten Šusteršičev dr. Dermastija, hišni prijatelj Zorčev kakor Kregarjev, in sicer kot mešetar.

Ničvredna strankarska reklama je po mnenju idrijskega dopisnika »Naše Moči«, če smo se zavzeli za diferenciranje občinske doklade na korist hišnim posestnikom in pri tem naglašali, da visok hišnonajemniški davek zmanjšuje stavbno podjetnost, draži stanovanja in ne gre toraj že itak težko obremenjenega hišnega posestnika še z visoko občinsko doklado obkladati. Res lepe nazore ima krščansko-socialni dopisnik o socialnih potrebah ljudstva. Kakor je vse pri klerikalcih farbarija, tako je tudi njihov socializem humbug prve vrste. Vse je podrejeno izključno klerikalizmu, pod krinko lepih idej služijo klerikalci edino klerikalnim namenom. Le tako si je razlagati, da čitamo v krščansko-socialnem listu »Naši Moči« sledeče: »Znano je namreč, da je najvišji davkoplačevalec naš erar; ta plačuje v Idriji toliko davka, da ostala, na druge davkoplačevalce porazdeljena, vsota kar izgine in ne samo Idrija, vsa Notranjska od Loža do Logatca sesa na tem debeluhu, ki se mirno pusti objedati kolikor in komur je ljubo...« V takem tonu se piše dalje in klerikalni dopisnik dekan Arko si trka na prsa, kako branijo idrijski klerikalci debeluha pred občinskimi dokladi. Iz tega se spozna ves absurdum krščansko-socialnega glasila »Naše Moči«. Kapitalist podjetnika zagovarja pred splošnimi občinskimi interesi. C. kr. idrijski rudnik ima na leto nad poldrugi milijon čistega dobička, njegovo davčno moč je po nazorih idrijskega klerikalnega voditelja treba varovati, za zadolženega hišnega podjetnika pa je po načelih takih krščanskih socializmov (!) vseeno, koliko davka ali občinske doklade plačuje. No nekaj je bilo drugače, ko so idrijski klerikalni dopisniki na vso moč pomilovali idrijske hišne posestnike radi občinske doklade. Danes pa se jim smili c. kr. erar. Klerikalce spreminja svoje mnenje po vetru, kakor pač bolje kaže, ne za ljudstvo, marveč za par klerikalcev. Letos so klerikalci s svojim rekurzum prihranili eraru celih 19.000 K, ubogim hišnim posestnikom pa dvignili občinsko doklado za 2600 K proti sklepom občinskega odbora. Tako dela za ljudstvo ljudska (!) stranka! Pa še nekaj! Kdo se predvsem redi od idrijskega debeluha (dekan Arko je vedno iznajdljiv za kak nov izraz), to je pozabil poizvedeti dekan Arko od pridobinske komisije. Kranjska dežela in ž njo klerikalna podjetja. Ta vleče ogromno deželno doklado od davka, ki ga plačuje idrijsko mesto, ne stori pa za to mesto niti toliko, kolikor je za nohtom črnege. Nasprotno ovira kjerkoli more to mesto pri prepotrebem razvoju. Klerikalci tako srčno radi vidijo, da zginja ves dobiček, ki ga leto za leto spravljajo na dan idrijsko delavstvo, v državnih in deželnih blagajnicah, ne smelo pa bi nekaj tega dobička ostati doma v splošno dobrobit. Tako grdi so, da so svoječasno intrigirali celo v ministrstvu proti idrijski občinski dokladi, ki se izvzemši obresti občinskih posojil porabi vsa v korist idrijskega mesta in njega prebivalcev. Višek hudobije in izdajstva na ljudskih interesih je to, pa naj si to šteje krščansko-socialno glasila v svojo veliko zaslugu. So sicer idrijski klerikalci precej omejeni, ali da bi tega ne mogli spregledati, težko verjamemo. Tudi še tako zabit klerikalec mora končno vendar opaziti, kako ljudstvu škodljivo je početje njegovih voditeljev.

Podkupljivi dunajski krščansko-socialni občinski svetniki. Dunajski občinski svet, oziroma njega krščansko-socialna večina, se je v tork prav temeljito blamirala. Vsi občinski svetovalci so tožili zaradi razžaljenja časti občinskega svetnika Steina, ker je trdil, da je neki tovarnar dal nekemu dunajskemu občinskemu svetovalcu petsto kron ter obljubil še nadaljni znesek, če pridobi nekega člana dunajskega občinskega svetovalstva za ugodno parcelacijo njegovega zemljišča. Sodišče je obtoženco opustilo, ker je doprinesel dokaz resnice. Značilno pri tem procesu je to, da krščansko-socialna večina dunajskega občinskega sveta ni upala nastopiti proti onemu podkupljivemu svetovalcu, temveč da je občinsko svetovalstvo korporativno vložilo tožbo proti Steinu. S tem so dokazali krščanski socialni občinski svetniki dunajski, da nimajo poguma, izločiti korupcijo iz svoje srede, ker se najbrže sami boje solca. Korupcijski podkupljivost je pač značilna lastnost klerikalcev. In če bi nekoliko posvetili v ta in oni kotiček na Kranjskem, tedaj bi videli, da tudi pri naših klerikalcih igra provizija, korupcija i. t. d. precej veliko vlogo.

Aškerčeva maska. Posamezniki kakor društva, ki žele masko Antona Aškerca, naj to kakor hitro

mogoče naznanijo g. profesorju A. Repiču (drž. obrtna šola v Ljubljani). Kolikor več bo naročnikov, toliko ceneje bo komad.

Slovenska požrtvovalnost. Češka budjejeviška pivovarna je darovala za veselico za »Narodni sklad« dne 7. julija na dirkališču pod Tivolijem deset hektolitrov piva. Požrtvovalni pivovarni, ki tudi sicer pogosto podpira naša narodna in kulturna društva, najlepša zahvala za njeno velikodušnost, slovenske gostilničarje pa opozarjamo, da naj podpirajo to slovansko pivovarno.

Cvetlice za veselico za »Narodni sklad« so obljubile prispevati nadalje navdušene blejske Slovenke. Čast jim! Pričakujemo nadaljnjih, tako ljubih obvestil od zavednih slovenskih deklet in žena.

Kakšna vina se bodo točila na veselici za »Narodni sklad« dne 7. julija? Na to vprašanje, ki se stavlja od več strani, odgovorjamo: Za paviljon, v katerem bo tekmovaljevin in se bo točila božja kapljica na kozarce, so došla doslej nastopna vina: rdeč sromeljčan, najfinejši vipavski rizing, zbirka najboljših hrvaških vin iz kraljevine (specialiteta), rdeč in bel doljenec iz krškega okraja, burgundec, dolenski črnina, jeruzalemec, prosek, kraški teran, pinola z Goriškega. V ostalih treh paviljonih za vino se bo točilo Mrakovo, Šarčevo (Rastoharjevo) in Stepičevo vino. Prvi dve vini sta znani z letošnje veselice na jurjevanju na ljubljanskem Gradu, gosp. Štepec iz Šiške pa tudi vsak človek pozna, da še slabega vina imeti ne more. Vinska izbira bo torej tako velika, da bo postreženo še takim vinskim sitnežem — tistih je pa toliko! — gotovo pa ne bo nič slabša kot ona v deželni vinski kleti. Sod vsakega vina bo označen z napisom, da bo vsak vedel, čigavo vino in odkod pije. Ker nekaj vinotržčev še ni poslalo vin, prosimo jih, naj to takoj store, da vino ne bo zmučeno dne 7. julija in da pride njegova finost docela do veljave.

Od upravnega sodišča. Pred upravnim sodiščem se vrši dne 2. julija razprava o pritožbi kranjskega deželnega odbora proti notranjemu ministrstvu zaradi dopustnosti prometa tovornih avtomobilov na neki deželni in na neki okrajni cesti.

Nogometne tekme. I. Klagenfurter Fussballatletiksportklub-Ljubljansko football moštvo in revanche-igra ljubljanskega slovenskega football moštva - ljubljanskem nemškemu football moštvo. Dne 29. in 30. junija, to je v soboto in v nedeljo se vrše ob 4. popoldne na tivolskem travniku za bivšim dirkališčem dve interesantni tekmi drugih moštev gori imenovanih klubov in obeta biti, posebno revanche - tekma proti ljubljanskemu nemškemu moštvo jako zanimiva, to pa radi tega, ker se je zadnjič končala z neodločljivim rezultatom to je 4 : 4 in se bo mogoče v nedeljo odločilo, katero moštvo je boljše. Priponimmo, da je ljubljansko nemško moštvo igralo preteklo nedeljo proti jako dobremu celjskemu Atletiksportklubu in podleglo 0 : 10. — Vstopnina: numerirani sedeži 2 K, navadni sedeži 1 K in stojišča 40 vin. Občinstvo se tudi opozarja, da naj plahte, katere so okoli igrišča napeljene, pri miru pusti, ker bi v drugem slučaju imele po nepotrebnem opraviti s policijo. Obe tekmi se vršita ob vsakem vremenu in to v soboto, kakor v nedeljo, obobekrat ob 4. popoldne.

Redki jubilej. Verhovec Ivan, dimnikarski mojster v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 50 obhajal je te dni 40letnico, kar je pri tem obrtu. Tvrda Ivan Verhovec obstoji že 80 let. Njegov oče, tudi Ivan, prišel je obrt 1832. leta. Sedanjim imeteljem vstopil je pri svojem očetu leta 1872. Občinstvu je dobro znan radi svojega plemenitega srca. Vedno ima odprto roko, če je potreba kaj žrtvovati v dobrodelne namene, ali podpreti kakor društvo. Želimo mu, da bi svoj obrt še dolgo let tako spretno vodil, kot doslej.

Tečaj za obrtno knjigovodstvo in korespondenco priredi zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem v avgustu oziroma septembru v Kamniku. Tečaj bo trajal 5 tednov in se bo poučevalo po trikrat na teden v popoldanskih ali večernih urah. Udeležbe se lahko obrtniki vseh rokodelskih strok. Prijave naj se vložijo na naslov »Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22« ali pa potom pristojne obrtne zadruge. Pouk je brezplačen, ob prijavi pa se mora plačati položnina 5 K, iz katerih se pokrijejo učila, preostanek pa se vrne ob zaključku tečaja vsem, ki so se ga redno udeleževali, sicer pa zapade v korist zavodov blagajni.

Tečaj za kolarje. Zavod za pospeševanje obrti namerava prirediti strokovni tečaj za kolarje, za katerega je obljubil dostaviti c. kr. obrtno pospeševalni urad na Dunaju specialno izvežbanega voditelja mojstrskih tečajev na Dunaju. Ker je

ta obrt v okolici Domžal najbolj zastopana, sklicuje zavod sestanek kolarjev in vseh, ki se zanimajo za kolarstvo na nedeljo 7. t. m. točno ob 4. uri popoldne, v Društveni dom v Domžalah. Na sestanku se bodo dočele vse podrobnosti glede časa in kraja, kjer naj se vrši kolarški tečaj in se lahko udeležijo sestanka kolarji in interesi iz cele Kranjske.

Narodnim pekovskim moštom v Ljubljani in okolici priporočamo mladega, marljivega pomočnika, ki ga je njegov mojster le zato odstavil, ker je v prostih urah deloval za družbo sv. Cirila in Metoda. Naslov pove potovalni učitelj Ante Beg, Vič pri Ljubljani.

Ni ni tako skrito, da bi ne postalo očito — pravijo ljudje. Danes je že vsakemu znano, da je najboljši kavni pridelatek Kolinska kavna prives. Posebno gospodinjice, ki se same pečajo s kuhanjem kave in so njene posebne prijateljice, vedo to prav dobro. Zato si med njimi pridobiva Kolinska kavna prives vedno novih in novih odjemalk. Slovenske gospodinjice pa niso prijateljice Kolinske kavne privesi samo zato, ker je ta kavna prives najizvrstnejši kavni pridelatek, ampak obenem tudi zato, ker je pristno domače blago. Slovenske gospodinjice so narodno zavedne in vedo, da je narodna dolžnost, kupovati domače blago. Zato povsod zahtevajo izvrstno in pristno domačo Kolinsko kavno prives ter jo tudi povsod priporočajo in ji pridobivajo novih odjemalk.

Šišensko klerikalno prosvetno društvo napravi 29. t. m. izlet na Studenec, da si ogleda odnodo blaznico. Brez komentarja!

Velika vrtna veselica se vrši v nedeljo, dne 30. junija v znani narodni gostilni pri »Sraju« v Spodnjih Gameljnih. Ljubljanski izletniki naj poletijo v to prijazno vasico.

Čuki na Vrhniki. Po treh letih so se Čuki ojunčili toliko, da pridejo zopet svoj »zlet« in sicer na Vrhniki. Razume se samo ob sebi, da je pri Čukih telovadba popolnoma postranska stvar, glavna stvar pa politika. In tako bo ta nepolitična organizacija priredila političen tabor, na katerem bodo klerikalni poslanci poročali o svojem delovanju. Preskrbljeno bo tudi za pouk in zabavo. Kakor čujemo, bo dr. Krek predaval o temi »Nož in remelj v boju proti liberalcem in socijalnim demokratom«. Popoldne bo maša. Popoldne bo, kakor poroča »Domoljub«, posvečeno »zabavi in poštenemu razvedrilu«. Glasom plakatov, ki so nahiti po Ljubljani, bodo popoldne litanije. »Domoljub« jih je zamočlal, ter omenja samo javno telovadbo in ljudsko veselico. Zdej ne vemo, ali molči »Domoljub« o litanijah, ker ne verjame, da bi bile obiskane, kakor se spodobi, ali pa misli, da so že omenjene s splošno opazko »zabava in pošteno razvedrilu«. Zanimiva bo vsekako tudi telovadba, kajti Čuki so telovadske vaje obogatili za dve novi vaji: tekmovalno pritiskavanje in tekmovalno drsanje na kolenih. Za častno darilo je daroval ljubljanski škof svojo krasno v svinjsko usnje vezano rdečo brošuro.

Vpisovanje na gimnaziji v Kranju bo dne 4. julija od 2.—5. popoldne, skušnje za sprejem v I. razred pa dne 6. julija t. l. Več pove razglas v današnjem listu.

Slovenščina c. kr. državne železnice. Piše se nam: Te dni sem kupil na Jesenicah, Gorenjsko »delavski vojni listek«. In čujte! Slavnostna uprava c. kr. drž. železnice prestavlja nemško besedilo: »Steuerfrei, Arbeiter Fahrkarte« sledeče: »prosto od danka, delavski vojni list« Pogacnik, kje si! — Delavec.

Strasna slovenščina. Dobili smo v roke sledečo tiskano reklamno karto: Anton Žakelj čevljarški mojster Stara vas št. 36, p. Žiri Saurach, Krajsko. Vsak si lahko poštevilka sam mera v zame: 1. Dolgost 2. Široko 3. Ris 4. Veržen, 5. Oben. Cenik. Skorni zdvema Šivamava od 17 do 19 kr. Skorni Sterdim Roram od 23 do 25 kr. Cipeli za gozdorje od 15 do 17 kr. Cipeli za praznik od 13 do 15.50. Ženski Cipeli Stifletni od 11 do 12.50. Priporočam da je lastno ročno dela da s slabim Blagom ne težim. — Taka slovenščina! Grozno!

Zvest pristaš »Slovenske ljudske Stranke« je znani Matko Malovič, ki je že večkrat dejansko izkazal svojo krščansko gorečnost. Zadnji čas se je pa tako poglubil v »Slovenca« in »Domoljuba«, da je prevzel in navdušen od naukov Krek-Lampetovih v gostilni napadel dva uradnika in enega pretepel, drugega pa vgriznil v prst, radi česar bo v svrhu pohvale in priznanja zopet vabljene pred sodnika, da ga primeri nagradi za krščansko ljubezen do bližnjega. Taki in še lepši so sadovi »Domoljuba« ob njegovih 25-letnici!

Fama crescit eundo. Govorica raste od koraka do koraka. V Novo mesto je prišel glas, da so se splašili

v Gotni vasi konji župnika Česna iz Podgrada, ker jim je prišel nasproti avtomobil podjetnika Lončariča. Do tu je vse resnica. Nadalje pa, da se je prevrnil voz in župnik ubil. Po božne žene so hitele v cerkev molit za dušo rajnega gospoda in tarnali so gostilničarji, kjer je bil gospod njihov gost. Poročevalec se je podal na lice mesta in tu je izvedel, da je bil gospod župnik težko ranjen prepeljan v bolnico. No pred bolnico je zvedel, da je le lahko poškodovan, danes pa že lahko povemo, da je gospod Česen že zdrav kot riba.

Iz Novega mesta. Na progi belokranjske železnice pred Novim mestom so že začeli vrtati predor in noč in dan dela marljivo vrtnati stroji. Vendar stavlja delu večje zapreke ilovnata stran pod teraso, kakor skaloviti del proti Bršljinu. Ker misli podjetništvo v svrhu dobave dobrega materiala za zgradbo železnicega mostu čez Krko odkopati kapiteljski hrib do gorenje poti, je že trčilo na vodovodno cev, ki jo bodo morali sedaj preložiti. Pri vzhodu v predor stoji pod smrečnatim napis: Zdar Buh — Glück auf! — Kostanji, ki so jih zaradi gradnje tunela izruvali na terasi, so lepo pogнали zele in na Florijanovem trgu, ki je dobil po teh nasadih jako prijazno lice. Sredi trga stoji lep vodnjak, vrhu katerega sedi mlado dekle nezakritih grud, kar je pred leti jako žalilo moralni čut nekaterih dušnih pastirjev, zlasti onega sramežljivega gospoda vikarja, ki je sam jako rad kazal svoje mišice mladim deklicam. No, pa upamo, da so se sedaj sramežljivi gospodje privadili dekličjim grudim.

Utopljenec. Iz Krke je potegnil znani ribič Lukšič z Drske moško truplo, ki je moralo že dalje časa ležati v vodi, ker je plavalo po površini in mu je bil obraz močno nagnit. Dognalo se je, da je utopljenec 40letni zidar Miha Pibernik, doma od Sv. Križa pri Kranju.

Tatovi kuretnine. Dosedaj neznan tatovi so se vtihotapili na dvor g. Appe v Kandiji in odnesli krog 50 piščet. Le čuječnosti in točnosti kandidijskega policaja se je zahvaliti, da je število ukradenih piščet toliko. Upamo, da tatove dobrega okusa obišče v kratkem orožništvo in jih povabi v novomeško sodnijo na rizo.

Amerikanske novice. Slovenka izginila v Chicagu. Dne 1. junija je chikaški »Daily World« prinesel kratko vest, da iščejo Katarino Žlogar, dvainvajsetletno slovensko izseljenko njimi sorodniki. Dekle je doma iz Metlike. Ko se je pripeljala na kolodvor v Chicagu, je bila v družbi dveh mladih deklet in enega moškega s črnimi brkami. Dekle je najbrže postalo žrtev kakega trgovca s človeškim mesom.

Kinematograf »Ideal«. Danes v petek, dne 28. junija: Specialni večer s sledečim sporedom: 1. Nemška telovadba. (Sportna slika.) 2. Sovražnika, ne da bi vedela. (Amerikanska humoreska.) 3. Mala vojvodinja. (Krasna drama v barvah.) 4. Trollhattan. (Švedska popotna slika.) 5. Drugega žena. (Sijajna veseloigra.) 6. Maščevanje preziranega. (Zanimiva drama.) Samo zvečer. 7. Mirko pokuša muškatalca. (Velekomično.) Igra 6letni Abeldar. — Spored za soboto 29., nedeljo 30. junija in ponedeljek 1. julija 1912: 1. Vojaske življenje. (Krasen naravni posnetek.) 2. Moricev red. (Lepa veseloigra; igra Prince.) Samo zvečer. 3. Nadaljevanje drame »4 hudiči«. II. del: Grofovski sin in artistinja. (Senzacijska artistična drama v 3 dejanjih.) Pri vseh predstavah. 4. Zdravljenje konj. (Amerikanska učinkovita veseloigra.) Popoldanski spored v teh dneh traja 1½ ure. Soboto in nedeljo od 3. do 4½, od 4½ do 6. ure itd. Ponedeljek od 5. do 6½ ure. Zadnja večerna predstava ob 9. uri na vrtu s popolnim sporedom. Predstava na vrtu traja skoraj 2 uri. Pozor! Drug tedni se igra pri vsakem vremenu na vrtu, ker je večina prostora za gledalce prekrita s plahitami.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 16. do 22. t. m. se je rodilo v Ljubljani 24 otrok, mrtvorjen je bil 1, umrlo pa je 20 oseb, izmed njih 10 tujcev. Umrli pa so za škrlatico 1, za jetiko 2, med njimi 1 tujec, in vsled nezgode 1. V zavodih je umrlo 16 oseb. Zboleli pa so za škrlatico 4, eden pripeljan z dežele v bolnišnico, za tifuzom 2, oba z dežele, za dušilivim kašljem 1 in za egiptovski očesno boleznijo 2.

V mestni klavnic se je zaklalo od 9. do 16. t. m. 60 volov, 5 bikov, 7 krav, 122 prašičev, 126 telet, 38 kostrunov in 13 kozličev. Zaklane živine je bilo vpeljane 1 govedo, 1 prašič in 15 telet, mesa pa 230 kg.

Kinematograf »Ideal«. V ponedeljek, dne 1. julija in naslednje dni nastopi med premori gledališki komični spevokomik gospod I. Modic, Ljubljancan po rodu, a je že 18 let v tujini in bo predvajal več komičnih nastopov in kupleto. Torej se nudi

obiskovalcem tega priljubljenega kinematografa dne 1. julija pri večernih predstavah dvojna zabava in je upati, da v obilnem številu posetijo te predstave.

Aretacije. Policija je včeraj napravila pogon in v Sv. Jakoba predmestu aretirala dve brezposelni služkinji z Dolenjskega in pomožnega delavca Ivana Emeršiča iz Spodnje Stajerskega. Emeršič je namreč v neki hiši v Sv. Florijana ulici, kjer je začetkom leta stanoval, pokradel več obleke in perila. V njegovem kovčegu se je tudi res našla ukradena obleka, perilo, čevlji, razni ključji, razglednice itd., katere stvari je vse pokradel v raznih stanovanjih. Emeršiča so izročili sodišču. Na Radeckega cesti je bil aretiran neki pijan drvar, ker je svoji ženi pretil s sekuro. Na Poljanskem nasipu je bila prijeta zaradi nevarne grožnje proti nekemu gostilničarju žena nekega pleskarja. Na Dolenjski cesti je bila prijeta neka ženska, ki je med prepirom sunila delavca z nožem v hrbet in so letega morali prepeljati v rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Aretiran je bil tudi iz mesta izgnani 28letni Franc Rak iz Ihana in poleg tega še pet drugih moških zaradi vlačugarstva.

Med grabljicami. Včeraj popoldne sta se na nekem travniku v Mestnem logu 35letna grabljica Alojzija Jančar in 54letna Uršula Ivanc iz Gonč pri Turjaku nekaj spri. Regljanje je trajalo toliko časa, da je Ivančev prijel tako jeza, da je zgrabila za grablje ter svojo nasprotnico z njimi sklestila po obrazu, pri čemur ji je eno nosnico z grabljicim zobom skoraj popolnoma razparala. Jančarjevo so odvedli na osrednjo policijsko stražnico, kjer ji je dal policijski zdravnik g. dr. Illner prvo pomoč ter odredil, da so jo potem z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnišnico, Ivančev je pa na policiji aretovan in izročila sodišču.

Javno nasilstvo. Predzadnji večer so po Bregu neki vinjeni čevljarški pomočniki tako razgrajali, da jih je moral stražnik svariti. Ko so odšli nekoliko dalje, so zopet začeli kričati, nakar je stražnik enemu napovedal aretacijo ter, da mu prepreči pobeg, ga prijel za roko. V tem ga pa eden naskočil in mu hoče preprečiti aretacijo. Ker so se na naskok tudi drugi pripravljali, je varnostni organ potegnil sabljo in z njo nasilneža udaril, nakar je pobegnil, razgrajalec je bil pa s pomočjo stražniškega tovariša aretiran. Onega, ki je hotel aretovanca stražniku iztrgati, je policija drugi dan izsledila in izročila deželnemu sodišču.

Zaradi zmote. Danes jutraj je prišel pri poglavljenju Gruberjevega prekopa neki delavec v barako akordanta ter začel tam iskati orodje. Ko pride akordant in vpraša delavca, kaj da hoče, mu je ta rekel, da je prišel delat, ker ga je sprejet v delo akordantov predelavec. Akordant ni o tem ničesar vedel in rekel delavcu naj se odstrani. Delavec pa nikakor ni hotel odditi, marveč se je začel prepričevati toliko časa, da je akordant potegnil prazen samokres in z njim delavca udaril po desnem ušesu ter ga lahko telesno poškodoval.

Viom v Jenkovi ulici šte. 13. Sprevodnik juž. žel. Mihael Vahen je šel s svojo ženo in otrokom na Dolenjsko k njenim staršem. Ko se drugi dan mož vrne sam domov, zapazi da je med tem časom imel nepovabljenega gosta, kateri mu je vkradel 60 K denarja, katere je bil Vahen pustil doma v omari za obleko. Tat se je priplazil ponoči pri zaprtih vratih, katere je najbrže odprl z vetrnikom ter odšel po isti poti. Sosedne stranke so čule neki ropot, a so mislile, da so se domači vrnili domu.

Aretiran je bil včeraj neki 18letni krojaški pomočnik, ker se je dognalo, da je ukradel svojemu mojstru 70 K vredno obleko in jo prodal nekemu starinarju za 5 K. Policija je obleko zaplenila, nepoštenega pomočnika pa izročila deželnemu sodišču.

Najdeno ukradeno kolo. Kakor smo že poročali, je bilo pred kratkim Ranžingerjevemu uslužbencu Kajserju ukradeno kolo, katero so sedaj našli na nekem travniku v Šiški.

Izgubljeno in najdeno. Gdč. Julijana Zgonc je izgubila bankovec za 10 K. — Zasebnica Avgusta Lukas je izgubila srebrno žensko uro. — Sprevodnik električne železnice Josip Kunej je našel 4 K. — Delavec Josip Bernard je našel zavoj usnja. Izgubitelj ga dobi v Škofji ulici številka 10.

Izgubila se je nekje v mestu fotografija (v kuverti in v rdečo svilo zavita). Najditelj izvoli naj jo oddati v upravnistvu »Slov. Naroda«.

Narodna obramba.

Redoljubne prebivalce Gornje Šiške in št. Vlada opozarjamo, da se vrši jutri 29. t. m. ob 10 uri popoldne pri Svedraču (g. Kavčič) v Kosezah ust. obč. zbor nove C. M. podružnice.

Iz Krškega. Kakor smo že opetovano opozorili, vrši se v nedeljo dne 7. julija t. l. v korist C. M. D. velika ljudska veselica v proslavo 25-letnice moške Ciril Metodove podružnice naše na obali Save pod Gregoričem. Sodejuje vojaška godba c. kr. pehotnega polka št. 70 iz Zagreba. Skrbljivo bo tudi pri nas, da se bo vsak vsestransko dobro imel za mal denar; kakor je cena nizka pri vstopnini (60 vinarjev), istotako bo zmerna pri jedi in pijači. Za izborno postrežbo v raznih šotorih jamči neumorno delavni, poštvovalni tukajšnji damski odbor. Z ozirom na plemeniti namen pričakujemo obilne udeležbe iz sosednjih mest in trgov, kakor tudi z dežele ter poset bratov Hrvatov. Sodeč po živahnem zanimanju vseh krogov, bo obisk izredno mnogobrojen.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Savo Javornik in koroško Belo priredi izlet v Mojstrano dne 30. tm. pri katerem sodeluje pevsko društvo »Sava« in tamburaški odsek Jeseniškega Sokola. Vabijo se bližnje podružnice na to veselico, pri kateri sodeluje tudi podružnica v Mojstrani skupno z Savsko v prid otroškega vrtca na Savi.

Društvena naznanila.

»Dramatično društvo v Ljubljani« ima svoj občni zbor v petek, dne 5. julija t. l. ob 8. uri zvečer v Mali dvorani Narodne čitalnice z običajnim dnevnim redom. Voliti je nov odbor in predsednika. — Pristop imajo le plačujoči društveni člani, kateri dobe, kakor tudi vsi tukajšnji dnevniki še posebna vabila po dopisnici! Odbor.

Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb v Ribnici je priredilo v nedeljo dne 23. junija 1912. v Ribnici ljudsko veselico s tombolo, ki se je dobro obnesla. Da je temu tako, so največje in v prvi vrsti pripomogle cenjene narodne ribniške dame, ki so se z vso vneto in res veliko požrtvovalnostjo zavzele za to mladinsko ljubno prireditve. Iskrena jim zahvala! Dosegel se je prav lep uspeh, ki bo društvu omogočil, da marsikje poseže vmes, v korist bedne mladine. Tudi bogati ribniški okraj ima dovolj zanamene in revne mladine, ki je vredna — v narodnem in kulturnem pogledu — rešitve iz gmotnega propada in gnusne bede. Med bogastvom se skriva dosti resnične družabne bede, ki jo rode razmere naše družbe. — Naše mladinsko društvo se lahko ponaša, da je v petih letih svojega obstanka v socialnem in kulturnem pogledu za to zanemarjeno mladino že marsikaj storilo. Žal, da ravno tistim, ki bi bili poklicani sodelovati pri tem običnem narodnem delu — recimo posamezne občine — dostikrat manjka iskrene volje za to. Danes je pač najti še malo umevanja za to našo organizacijo, kaže se neka apatičnost, ki si je ne moremo drugače razlagati, kakor s tem, da so nameni in cilji te odločno moderne organizacije, za v narodnem in družabnem pogledu velevažno mladinsko skrb, širšemu občinstvu še malo znani. Je treba pač za vsako stvar trajnega in sistematičnega dela in za to ne gre, že v prvi apatičnosti nekega dela prebivalstva, ustrašiti se. Naše društvo je dokazalo, da se z vstrajnostjo in malo požrtvovalnostjo da tudi v neugodnih razmerah veliko storiti. Da je naša prireditve v gmotnem pogledu tako izborna uspeša, gre v prvi vrsti zahvala gospodu veletržcu Ant. Kajfežu v Kočevju, ki je za to prireditve daroval vnc sod vina. Bodi mu na tem mestu izrečena najlepša zahvala.

Jutri popoldne vsi na vrtno veselico slov. pevskega društva »Ljubljanski Zvon« k Petru Stepiču v Šiški! Začetek ob štirih pop.

Dramatični odsek »Sokola« Litija — Šmartno priredi na praznik sv. Petra in Pavla dne 29. junija 1912. ob 8. zvečer v novi stavbi »Sokolskega doma« v Litiji burko v 3 dejanjih »Nebesna na zemlji«.

Tamburaško-dramatično društvo »Sovi« v Postojni priredi dne 7. julija v dvorani »Narodnega hotela« Moč uniforme, burko s petjem v 3 dejanjih. Pred igro nastopi tamburaški zbor, po igri prosta zabava. Pričetek ob pol 8. zvečer. Cisti dobiček je namenjen v pokritje društvenih stroškov.

Redni občni zbor »Radovljiskega okraj. učiteljskega društva« se vrši dne 4. julija t. l. na Koroški Beli — v šoli — ob 3. uri popoldne. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu še sledeče: 1. Prememba pravil »Zaveze«. — 2. »Moje prvo berilo«. — 3. Volitev delegatov na obč. zbor »Zaveze«. — 4. »Raznoterosti«. Ker se letos vrši običajna okr. učit. konferenca menda še le v jeseni, upa odbor, da se tovariši udeležijo polnoštevno tega zborovanja. Po zborovanju ogled tovarne.

Prosveta.

Konecletni šolski izpiti v šoli »Glasbene Matice« iz različnih glasbenih instrumentov. petja in glasbe-

nih predmetov se vrše dne 1., 2., 3. in 4. julija v šolski dvorani »Glasbene Matice«, Vegova ulica št. 5. Začetek izpita je v navedenih dnevih vselej ob polu 5. popoldne. Pristop k tem izpitom je dovoljen staršem gojencev ali njih namestnikom, društvenim članom, ter dobrotnikom tega zavoda. — Odbor »Glasbene Matice«.

III. produkcija učencev »Glasbene Matice« se je vršila včeraj, dne 27. junija. Nastopila sta dva goslača, ena pevka in en pevec, klavirskih točk pa je bilo pet. V prvi vrsti je omeniti gosp. Cirila Ličarja, ki poseča 8. klavirski razred pri ge. Talichovi. Zaigral je Griegove »Variacije v obliki balade« in to s tako pveciznostjo in s takim pogumom, kakršnega bi človek komaj prisodil mlademu gojencu naše odlične Matice. Celo njegovo prednašanje kaže popolno sigurnost, o kaki tremi ni govora, za tehnično težka mesta, ki jih je več v varijaciji, je njegova izurjenost dovolj velika, da jih zmaga z lahkoto. Gosp. Ličar je odličen klavirski talent. G. Anton Ravnik je tudi jako nadarjen. Igral je Rachmannova »Prelude« in Godarda »Etude artistique« z izbornostjo in točnostjo in tudi lepim in finim umevanjem. Gdč. Milica Počivalnikova, učenka II. razreda Hubadove pevске šole, razpolaga z obsežnim, prijetno zvonečim in močnim sopranom! Dober vtisk je napravila že včeraj, pa je gotovo, da se še razvije in postane izvrstna pevka. Balakireva »Thamaro« so izvajali dve učenki in dva učenca g. Talichove šole. Stvar je lepa in je bila dobro izvajana, pa bi prišla še bolj do veljave, če bi bila oba klavirja enako močna. Gdč. Mara Kabaj je igrala na klavir Chopinovo »Balado v G - molu«, ki zahteva mnogo tehničnega znanja. Izkazala se je prav dobro. G. Kovač je zapel tri pesmi in dosegel kaj lep uspeh. Na gosli sta svirala dva učenca g. Vedrala z dobrim znanjem. Pevske točke je spremljal g. Pavčič, ki ga treba za to stvar posebej pohvaliti. Precizen je, eleganten in diskreten. Gdč. Fr. Heuffel je zaigrala na klavir 4 Haberbierove piése in pokazala z njimi jako primerno spretnost. — S tem so produkcije končane. Med učenci prevladuje število onih, ki se pečajo s klavirjem. Med njimi je par dobrih talentov, ki jih čaka čedna bodočnost.

Rnjževnost.

— Dr. K. Ozvald. Srednješolsku vzgoja. Založila Goriška tiskarna A. Gabršček. Gorica 1912. To delo je pravkar izšlo kot prva publikacija »Prosvetne knjižnice«, ki bo obsegala sto zvezkov (urejuje V. Knaflič, zalaga »Goriška tiskarna« A. Gabršček). Naslov Ozvaldove knjige »Srednješolska vzgoja« bi lahko imel podnaslov: »Iz srednješolske klopi za srednješolsko klope«. Saj je v tej knjigi zajet velik del avtorjevega življenja ali bolje rečeno: lep kos razvoja njegovih misli o srednji šoli — izza dobe, ko je kot gimnazijček prvič stopil čez srednješolski prag, pa do žive sedanosti, ko, v zrelih moških letih, kot gimnazijski učitelj lahko »sine ira et studio« sodi o »srednješolski vzgoji«. Nezaдовolnost s tem, kar je, je pisatelju vodila pero; ali ne tista godrnjava nezadovoljnosti, ki je bolj ali manj sama sebi namen, temveč tisto čustvo nezadovoljnosti, ki je — mati napredka. Zato pa avtorju tudi ni toliko od tega, da bi porušil stare mlike, kakor, da pokaže nove cilje, ki se naj dvignejo iz danih socialnih razmer. Dr. Ozvald pred vsem krepo podčrtava pojem »vzgoja«, češ, to je vse nekaj drugega, nego učenje, in obenem nekaj vsaj toliko važnega kot učenje. In upravičeno! Za samo bistenje duha bi srednja šola res bila predraga kupnina. Srednja šola ima v prvi vrsti vzgajati, t. j. buditi in jačiti tiste sile v razvijajočem se človeškem bitju, ki so princip življenja — mlado hotenje. Šele tedaj postane te vrste šola v resnici »srednja« šola, posredujoč med začetno šolo domače hiše in visoko šolo življenja. In komu je namenjena »Srednješolska vzgoja«? Učitelju, učencu, očetu? Jaz bi rekel — »vsem trem!« Vzgojanje mladega bitja pač zelo nalikuje zdravljenju bolnika. Kakor bo se izgubljeno zdravje slednjič vendar zopet nasmehnilo tistemu bolniku, ki ne le da mehnično »jemlje« zdravlila, ki mu jih svojci, po zdravnikovem naročilu, mehnično podajajo, temveč ki zaeno s svojimi strežniki podrobno pozna bistvo svoje bolezni in tudi ve za namene zdravnikov, prav tako bi i vzgoja uspevala le — »vribus unitis«, t. j. ako se med seboj podpirajo trije glavni faktorji: učitelj, učenec (t. j. »šola« in — dom. To pa bo kajpada samo tedaj mogoče, ako vsi trije vedo, kaj je in kaj ni — »vzgoja«! — Ker je potemtakem Ozvaldova knjiga pomenljiva socialen pojav v razvoju slovenske pedagoške literature, si omenjeno založ-

ništvo dovoljuje, vsem pouka željnim kar najtopleje priporočiti pravkar izšlo »Srednješolsko vzgojo«.

— Na češkem imajo ne le po saloni, temveč tudi po sobah preprostih seljakov slike čeških veljakov. Velik nedostatek Slovencev je, da ne častimo na enak način spomina svojih velmož. Glavna krivda temu je pač to, da nismo imeli doslej primernih in cenih slik. Temu je odgovoril »Slovenski Ilustrovani Tednik«, ki je izdal 63/47 cm velike krasne, dvobarvne slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Askerca in ki jih oddaja brezplačno svojim naročnikom.

Sodna obravnava proti Ribnikarju

bo prihodnji teden in sicer najbrže v četrtek.

Telefonska in brzojavna poročila.

Hussarek v Pragi.

Dunaj, 28. junija. Nemški Nationalverband je zaradi udeležbe naučnega ministra Hussareka pri sokolskih slavnostih v Pragi skrajno razburjen, ter je sklenil v svoji večeršnji seji, ki je trajala čez polnoč, izreči vladi svoje ogorčenje.

Praga, 28. junija. Češki listi poročajo, da je spor s Hussarekom samo zadeva med nemškim Nationalverbandom in ministrom. Minister si bo ogledal v Pragi visoke šole ter oficijalno bo navzoč samo pri odkritju spomenika Palackega. Neoficijalno si bo ogledal v namestnikovi loži tudi telovadbo Sokolov.

Sokolske slavnosti v Pragi.

Praga, 28. junija. Z današnjim dnevom so se pričele vsesokolske slavnosti. Ceste so slavnostno okrašene in vlada po njih slavnostno gibanje množice, ki šteje na 10 in 10.000 glav. Na kolodvorih se vrste vlak z vlakom, zlasti pogosti so posebni vlaki iz nečeških dežel. Včeraj je dospel na kolodvore nad 320 posebnih vlakov vsled česar so morali odpovedati vsak oficijozni sprejem. Kljub temu je do 100.000 glav broječa množica pozdravljala goste na ulici.

Tekom prihodnjih dni bodo počivala češko - nemška pravna pogajanja. Kljub temu pa politično gibanje ne bo utihnulo in je brezdvomno, da padejo tekom slavnostnih in sprejemnih govorov zelo pomenljive besede.

Dogodek, ki se je zgodil včeraj povodom prihoda ruskih gostov na Prikopih nima mnogo pomena. Množica se je sporekla z dvema nemškima buršema. Kako brezpomemben je bil ta dogodek se vidi iz tega, da o njem niti policija ničesar ne ve. Jasno je, da je temu dogodku manjkala vsaka politična tendenca. Ravno tako, pa je tudi gotovo, da vlada v nemških krogih zaradi udeležbe ministra Hussareka na sokolskih slavnostih precejšnja nervoznost. Naučni minister Hussarek si je ogledal včeraj obe vseučilišči in tehniki, ter se je izrazil za zgradbo vseučiliških institutov. Jutri se udeležijo neoficijozno v črno-rumeno drapirani loži namestnika javne telovadbe.

Zaradi tega vlada v nemških krogih precejšnje razburjenje. Da pa dobe Nemci vsaj nekako kompenzacijo, se udeležijo naučni minister Hussarek tudi nemških pasijskih iger v Horicah. Kar se tiče spopada z nemškima buršima izjavlja policijsko ravateljstvo, da mu ni znan noben sučaj, da bi Čehi ali njih gosti nadlegovali Nemce.

Tekom včerajšnjega dneva je prišlo toliko posebnih sokolskih vlakov, da ni mogoče vsakega posebej omeniti.

Ob 2. uri 35 minut so dospel Sokoli Gunduličeve skupine s Koroškega. Ostali hrvaški vlaki so imeli znatne zamude. Ob 3. je dospel mestna delegacija iz Sofije. Ves popoldan je bil Vaclavski trg, Prikop in Ferdinandova cesta tako prenapolnjena ljudi, da so si delali vozovi in skupine Sokolov že z največjo težavo pot skozi množico. V Pragi vlada entuzijastično razpoloženje. Zlasti krasen je pogled z rampe deželnega muzeja na Vaclavski trg, kjer stoji nepregledna množica, glava ob glavi. Vmes vihrajo zastave in bandera, s hiš in kandelabrov in nalašč postavljenih drogov. Predmet posebno burnih ovacij so bili posebno jugoslovanski gosti. Ob 6. uri 30 min. zvečer so dospel hrvaški Sokoli z Zagreba, kakih 800, med njimi 200 dam. S seboj so imeli tudi oddelek trobentstva. Na kolodvoru so jih pozdravili jugoslovanski akademiki, ter zapeli pesem »Lepa naša domovina«. Tudi drugi v Pragi živeči Hrvati so prispeli na kolodvor, da pozdravijo svoje brate. Na čelu jim je

bil dr. Lazarevič. Pol ure pozneje so dospel srbski Sokoli z načelnikom Hofmanom in podstarostu Ivanovičem. Na to Sokol iz Finske gore z načelnikom Lazo Popovičem. Srbe so spremljali tudi 3 popi v temnomodrih pluvijalih. Vsi so bili z navdušenjem sprejeti. Dospel je Sokol iz Dalmacije »Dušan silni« s 600 udeleženci. Ob 3/8. je dospel vlak s Srbi iz Bosne in Hercegovine in srbskimi Sokoli iz Zagreba. Nato so dospel Hrvati in Slovenci iz Istre, ki jih je pozdravil načelnik dr. Scheiner in zastopnik mesta Prage. Zvečer so dospel na to še Sokoli iz Sofije in češki Sokoli iz Londona in Budimpešte. Popoldne so dospel med nešteto drugimi sokolskimi društvi tudi še nekateri ruski gosti, katerim so se pridružili vodja ruskega naučnega ministrstva Ševjakov, general Arhangelski, državni svetnik Vorsil in generalni major Kuzmin ter državni svetnik Pozdjev.

Vse te goste je pozdravil tudi zastopnik mesta Prage ter ruski konzul v Pragi Zukovski.

Tekom včerajšnjega dneva so dospel tudi Poljaki, toda brez sokolskega kroja in civilni obleki in neoficijozno.

Mnogo Poljakov se udeležijo vseslovanskega časnikarskega kongresa.

Tudi prvi oddelek dunajskih Čehov je dospel včeraj v Prago.

Včeraj popoldne se je vršilo prvo posvetovanje inozemskih Čehov o gospodarsko kulturnih vprašanjih Čehov v inozemstvu. Predsedoval je narodnemu svetu dr. Podlipny. Referirala sta dr. Niderle in dr. Gröger. Posvetovanja se niso mogla končati še včeraj, zato se nadaljujejo danes.

Danes ob 5. popoldne dospel v Prago zastopnik pariškega minicipija, ter jih bo mestni svet oficijozno sprejel. Obenem s to ekspedicijo dospel tudi zastopnik francoskega časnikarstva urednik »Figara« Bourdon, ki se bo udeležil tudi vseslovanskega časnikarskega kongresa. Danes dopoldne so dospel še drugi oddelki dunajskih Čehov in sicer oddelek II. do V. ob polu 12. so dospel ogradski Slovaki.

Slovenec zmagovalc.

Danes ob 8. zjutraj se je začela mojstrska tekma raznih zastopnikov narodnosti, katere se udeležuje nad 200 tekmovalcev, in sicer Čehov, Hrvatov, Slovencev in Rusov.

Do 3. popoldne je bil prvi Slovenec Vidmar,

ki je imel za 2 točki več kakor najboljši češki telovadec. Definitivni rezultat tekme se razglasi šele zvečer.

Kongres žurnalistov.

Danes ob 3/4.10. je bil otvorjen tudi kongres slovanskih časnikarjev. Kongres je pozdravil župan dr. Groš, ki se je v svojem govoru spomnil tudi umrlega urednika Anyža. Govorili so nato še govorniki raznih narodnosti, za Čeha Josip Holeček. Za generalne tajnike so bili izvoljeni: za Čeha Hejret, za Bolgare Georgijev, za Srbe Nušić, za Slovence Pustoslavšek, za ograde Slovače Vajanski in za Hrvate Sisić. Za tajnike so izvoljeni: za Slovence dr. Kramer, za Bolgare Goldarov. V debato so posegli tudi izmed Slovencev urednik Rasto Pustoslavšek, dr. Lah in ravnatelj Ivan Hribar. Razen teh so bili navzoči pri otvoritvenem zborovanju izmed Slovencev poslanec dr. Gregorin s soprogo, Terstenjak, Gaberšček, Ekar in Pesek.

Državni zbor.

Dunaj, 28. junija. Državni zbor bo imel seje do 6. julija ter bo najbrže brez debate rešil med drugimi predlogami tudi predlogo o zavarovanju pomorščakov za slučaj nezgode in predlogo o državni podpori Lloyd in drugim paroplovnim družbam.

Delegacije. — Ogrski ministri.

Budimpešta, 28. junija. Delegacije se sestanejo dne 23. septembra. — Ogrski ministrski predsednik Lukacs pride dne 4. julija na Dunaj, kjer bo imel konference s skupnimi ministri. Poslanec Justh odpotuje te dni v Karlove vane, kjer se mudi sedaj tudi ogrski domobranski minister Hasay.

Cesarjeve počitnice.

Dunaj, 28. junija. Cesar pride po dosedanjih dispacijah dne 1. julija v Išt. Dne 29. junija dospe tja dvorni vlak z opravo in drugimi potrebščinami.

Cesar pri Stürgkhu.

Dunaj, 28. junija. Včeraj dopoldne je obiskal cesar ministrskega predsednika grofa Stürgkha ter ostal pri njem skoro celo uro. V predsobi je sprejel cesarja sekijski šef Klima ter ga peljal v slavnostno dvorano, kjer je ministrski predsednik cesarja pričakoval. Dvorana je bila napolnena zaradi očesne bolezni grofa Stürgkha. Splošno presojajo ta obisk kot izredno odklovanje, ker cesar le zelo redko obišče ministre. Tako je

obiskal tudi svoj čas ministrskega predsednika Gautscha, ko je ta izgubil eno oko.

Rektor dunajskega vseučilišča.

Dunaj, 28. junija. Za rektorja dunajskega vseučilišča za leto 1912/13 je bil izvoljen profesor patologične anatomije, dvorni svetnik dr. Anton Weixelbaum.

Romunski zunanji minister na Dunaju.

Dunaj, 28. junija. Romunski zunanji minister dr. Majorescu je dospel na Dunaj ter se bo v prihodnjih dneh sestal z zunanjim ministrom grofom Berchtoldom. Najbrže ga sprejme tudi cesar v avdienci.

Zvišanje biblioteknih pristojbin.

Dunaj, 28. junija. Naučna uprava namerava zvišati bibliotekno pristojbino za avstrijske visoke šole na 2 K za tečaj. Tudi nedijaki, ki rabijo vseučiliške biblioteke, naj bi odslej plačali gotovo pristojbino.

Stavka mizarjev v Gradcu.

Gradec, 28. junija. Mizarski pomočniki so imeli snoči velik shod, na katerem so soglasno odklonili 5% zvišanje plače in druga izboljšanja, ki so jih ponujali mojstri. Sklenili so, pričeti v ponedeljek z delno stavko, in sicer najprej pri onih mojstrih, ki so pomočnikom najbolj neprijazni. Če bi delna stavka ne zadostovala, se vrši zopet shod, na katerem bodo sklepali o stavki vseh mizarjskih pomočnikov.

Češko - nemška sprava.

Praga, 28. junija. Knez Thun se je pripeljal zopet v Prago ter odpotuje v sredo na Dunaj zaradi nadaljevanja češko - nemških pravnih pogajanj.

Defraudacija.

Praga, 28. junija. V Melniku so aretirali ravnatelja vinogradov princa Lobkowitza, Matijo Deyla, ter ga izročili sodišču. Poneveril je baje kakih 600.000 K.

Vojska v Budimpešti.

Budimpešta, 28. junija. Med vojaštvom v Budimpešti je zavladalo veliko nezadovoljstvo, ker mora že cele tedne opravljati službo na ulicah, cestah in trgih. Zato hočejo poklicati avstrijske, romunske in slovanske oddelke vojaštva, ki bodo prihajali od 28. junija naprej v Budimpešto. Pridejo pa v Budimpešto: 3 bataljoni pešpolka št. 82 z Dunaja, 2 bataljona bos. - herceg. pešpolka št. 2 iz Gradca, 2 bataljona pešpolka št. 2 iz Braševa in po en bataljon iz Požuna in Trenčina, tako da bo zbranih v Budimpešti 17 bataljonov in dva eskadrona. Če bo treba, bodo vojaki stražili električne naprave, kolodvore, poštne naprave in brzojavne urade.

Zasledovan list.

Budimpešta, 28. junija. Zasledovanje lista »Nepšava« se nadaljuje. Listu so odtegnili kolportajo in sedaj je vlada odredila, da se list ne sme prodajati po trafikah, sicer izgube trafike koncesijo za prodajo tobaka.

Bosna.

Sarajevo, 28. junija. Stranke so izdale komunikacije, glasom katerega v proračunskem vprašanju ne bodo zavzemali popolnoma odklanjajočega stališča. Odgovor sabora je pričakovati v treh dneh.

Romunski kralj in avstrijski cesar.

Bukarešta, 28. junija. Kralj Karol in cesar Fran Josip sta menjala danes prirčne brzojavke, katerim pripisujejo tudi velik politični pomen.

Iz Albanije.

Carigrad, 28. junija. Vladni krogi so zaradi dogodkov v Bitolju strahovito razburjeni. Vojaske poveljnik v Carigradu se je predvčerajšnjem zvečer odpeljal s 150 vojaki v Bitolj, da začne akcijo proti dezertjerem.

Carigrad, 28. junija. Seid beg je bil zopet izvoljen za voditelja mladoturške stranke. Seid beg zasleduje baje zmerno politiko.

Bolezen ruskega prestolonaslednika.

Darmstadt, 28. junija. Rusko poslaništvo razglasa, da so vesti o tuberkulozi ruskega prestolonaslednika popolnoma neosnovane.

Volilni boj v Severni Ameriki.

Frankobrod, 28. junija. Iz Baltimora poročajo: Najbrže se danes zvečer pride do imenovanja kandidata za predsedstvo. Reakcionarni strankarski voditelji so se izrekli proti Bryanu.

Francoški ministrski svet.

Pariz, 28. junija. V včerajšnjem ministrskem svetu je sporočil trgovski minister, da odklanjajo posestniki ladij razen Messagerije maritimne predlog za ustanovitve razsodišča. Minister Steeg bo vprašal vpisane pomorščake, če sprejmejo razsodišče, v katero pošlje samo Messagerije maritimne svoje zastopnike.

Glede nezgode oklopne križarke »Jules Michèles« je naznanil vojni minister Delcassé, da se je smodnik razletel, ker je bil neki top prevroč. Doslej so še trije ranjeni mornarji umrli.

Minister za javna dela in trgovski minister sta naznanila, da je vlada oddala 40000 ton žita konzumu in da pričakujejo še nadaljnjih 100000 ton. Transport po železnih gre z največjo hitrostjo.

Revanche.

Wolfenbüttel, 28. junija. Topničarski poročnik Dahm, 46 nemškega top. polka je bil v Aleksandrovu aretiran zaradi špijonaže. Dahm je dobil 3 mesečni dopust, da izpopolni svoje znanje ruskega jezika. Ko se je vračal so ga aretirali in odpeljali v Varšavo. Splošno sodijo, da gre za enako akcijo, kakor v Nemčiji proti Kosteviču.

Zrakoplovstvo.

London, 28. junija. Zrakoplovec Valentini, o katerem se že mislili, da se je ponesrečil, je dospel po zelo težavni vožnji v megli čez kanal ter pristal na rtu Griesnez.

Cvetlični dan.

London, 28. junija. Cvetlični dan za humanitarne naprave je dal 600.000 kron čistega dobička.

Izgredi za žensko volilno pravo.

London, 28. junija. Boriteljice za žensko volilno pravico so začele zopet z izgredi. Predvčerajšnjem je bilo pred policijskim sodiščem obsojenih več demonstrantkin, ena izmed njih na 2 meseca ječe, naka je bil včeraj zopet napad na kralja. Ko sta si kralj in kraljica, v spremstvu Mac Kenna, ogledovala katedralo, je pristopila neka elegantno oblečena mlada dama ter začela zmerjati ministre. Klicala je: »Morilci! Nedoželjne žene mučite!« Nato se je obrnila proti kraljici ter zahtevala, da označi ona svoje stališča proti ženskemu gibanju. Napadalko so zaprli.

Prečitane časopise v šentjakobskem okraju

sprejema vsako sredo zvečer od 7. do 8. ter vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« v društveni sobi, Vožarski pot 4, da jih potem odda ljudem, ki drugače ne pridejo do branja, pa radi bero

Razne stvari.

* Velika avtomobilska nesreča se je pripetila na Češkem. V Višehradu je povozil avtomobil ženo krojača Miška, ki je ostala mrtva. V avtomobilu je bil Poljak Krzacinski, ki se je od strahu onesvestil in padel tako nesrečno da si je pretresel možgane.

* Na smrt obsojena. Porotno sodišče v Znojnu je na smrt obsodilo kolarjevo ženo Franciško Dolak, ker je umorila svojega tasta.

* Samomor milijonarke. Iz Londona poročajo: Baronica Reinach, rojena Diana Morgan-Hill se je pred dvema dnevoma vrgla z drugega nadstropja na cesto in bila takoj mrtva. Vzrok bolezni.

* Pobegli tovarnar. Tovarnar za stroje Eutzberger v Berlinu je izvršil velike goljufije ter pobegnil z veliko svoto v inozemstvo. S sabo je vzel tudi svojo soprogo in 12letnega sina. Doma je pustil še poleg tega dolga za okroglo 300.000 kron.

* Umor in samomor pri večerji. Iz Varšave poročajo: Tenorist tukajšnje opere Daniel Steinmann je pred par dnevi, ko je z družino svojega tasta sedel pri večerji, ustrelil na svojo ženo ter jo težko ranil, na kar je tudi samega sebe ustrelil.

* Umetni kavčug. Kemik Ramsay iz Londona, ki se že 20 let peča z izdelavo umetnega kavčuga, naznanja, da se mu je posrečilo sestaviti umetni kavčug, ki je istovreden s pravim kavčugom vendar veliko cenejši. Ce je to res, pomeni ta iznajdba velik preobrat na trgu kavčuga.

* Rembrandtova slika. Ravnatelj Vode v Berlinu je proglasil portret Rembrandtovega očeta — portret je kupil od posestnika Böhlerja iz Monakova — kot originalno Rembrandtovo sliko. Berlinski listi poročajo, da je kupil to sliko sedaj znani nabiralec umetnin Vemes za 450.000 mark.

* Mrtva roka. Koliko premoženja so si nakopičili razni menihi in duhovniki ter ga izsesali iz prebivalstva na Francoskem je razvidno iz neke statistike finančnega ministrstva. V ti statistiki se poroča, da se je temeljem zakona o ločitvi cerkve in države postavilo pod sekvester 68.551 cerkvenih zavodov. Sekvester je doslej izvršen nad 47.424 zavodi. Konfisciralo se je premoženje v znesku 335 milijonov kron, ki se je ves porabil temeljem zakonske določbe za dobrodelne namene. Poročilo konstatira, da bodo dobili dobrodelni zavodi nad 400 milijonov frankov nekdanjega cerkvenega premoženja.

Ubegli blagajniški sluga Bruning. Draždanska banka je razpisala nagrado 10.000 mark, kdor zasledí ubeglega blagajniškega slugo Bruninga. Bruning se je najbrž več tednov pripravljval na svoj beg. Pred par dnevi je dvignil tudi 10.000 mark, ki jih je imel vloženi pri draždanski banki. V vseh kinematografih kažejo sliko Bruningovo.

* Top eksploziv. Iz Toulona poročajo: Pri strelnih vajah v Salins D'Hyères se je zgodila na oklopnici »Jules Michèles« nezgoda. Neki top je eksplodiral; dvajset oseb je bilo ranjenih in sicer pet težko, petnajst pa lahko. En mornar je pri transportu v bolnišnico umrl. Izmed težko ranjenih je umrl poročnik Gujot.

* Sleparije v bančnem zavodu. Iz Petrograda poročajo: Takozvano petrogradsko banko ruske industrije so uradno zaprli. Glavni organizator je poneveril več nego 100.000 rubljev in je bil že meseca marca aretiran. Banko so zaprli vsled odzave nekega uradnika v notranjem ministrtvu. V železni blagajni so našli celih 18 kopejk. Vložniki so izgubili vse svoje vloge v znesku okoli 300.000 rubljev.

* Izredna c. kr. državna loterija. Zrebanje za dobrodelne namene c. kr. domobranstva in zandarmerije prirejene izredne c. kr. državne loterije bo neprekinčno dne 4. julija 1912. Ta loterija ima 21.146 dobitkov v skupnem znesku 625.000 kron medtem glavni dobiček 200.000 K in drugi dobiček 50.000 K. Srečke stanejo 4 K in se dobivajo dokler bo kaj zaloge v loterijah, trafikah, menjalnicah, pri poštinih, davčnih uradih itd.

* Prijet ruski vohun. V Berlinu so prijeli ruskega topničarskega stotnika Kosteviča zaradi vohunstva v prikop Rusiji. Kostevič je imel baje nalogo od ruske vlade, da preskrbi Rusiji razne tehnične podatke nemške obmejne brambe. Vojaske ataše ruskega poslanstva v Berlinu je šel v zunanji ministrski urad in zahteval, da stotnika takoj izpuste, češ da je nedolžen. Uvedli so v kljub temu strogo preiskavo in obdržali stotnika v preiskovalnem zaporu.

* Iznenadeni ljubimec. Iz Draždan poročajo: Ko se je hotel lastnik mlekarne Meissner splaziti k svoji ljubici, neki dekli, ga je na stopnicah neki stanovalec dotične hiše vprašal, kaj da išče. Meissner je nato potegnili revolver ter ustrelil radovedneža. Nato se je Meissner zabarikadiriral v kleti ter streljal na policiste, ki so ga hoteli prijeti. Morali so ga dalj časa oblegati. Čez nekaj časa se je Meissner ustrelil.

* Skrivnostni umori. V zalivu Savone so našli delavci 5 m globoko na morskem dnu utopljenca približno 40 let starega delavca, ki je bil privedan na tovarni vozček pristaniških delavcev. Mož je imel na bradi lahko rano z nožem, ki pa je bila brezpomembna. Vzrok zločina kakor tudi zločinci so neznani. V bližini trupla so našli množico mrtvih rib, ki so bile usmrčene bržkotne vsled razstrelbe. Policija je aretirala končno tri delavce, ki so v tisti noči, ko je izginil delavec, ribarili na tistem mestu z dinamitnimi patronami. Policija sodi, da so ti trije gotovo v zvezi z skrivnostnim umorom. — V Vareskem jezeru pa so našli truplo zidarskega mojstra Josipa Lafranconija. Imel je utopljenec na hrbtu zvezane roke, na vrh pa je bil pritrjen debel težak kamen. Na vratu utopljenca so se poznali sledovi davljenja. Tudi o tem zločinu nimajo še nobenih pravih podatkov. Bržkotne so zločinci v obeh slučajih isti. Ribič Gandini ne daleč od mesta nesreče pripoveduje, da so prišli prejšnji večer k njemu trije moški v delavskih oblekah in ga prosili za njegov čoln. On jim čolna ni dal. Drugi dan je našel čoln odtrgan ne daleč od obrežja.

* Letalna tekma v Aspernu. Včerajšnja letalna tekma na letališču v Aspernu je bila ena najinteresnejših. Zbralo se je več nego 20.000 gledalcev. Veliko zanimanje je vzbujala tekma, kdor bo hitreje preletel daljavo Aspern — Dunajsko novo mesto in nazaj. Dvanajst konkurentov se je udeležilo te tekme. Pet minut po petih je dobila postaja na letališču v Aspernu potom radiotelegrafije iz Dunaj. nov. mesta poročilo, da je prvi aviatik popolnoma pravilno letel okoli pilona v Dun. nov. mestu ter se vrnil proti Aspernu. Okoli pol šestih so zagledali v Aspernu prvega zrakoplovca, temu so kmalo sledili ostali. Francozi so dobili vsi prva darila in sicer prvo ceno Francoz André Trey; rabil je 50 minut 8 sek. Drugo ceno je dobil Francoz Molla (51 min. 13 sek.); tretji je bil Charles Nieupost (53 min. 19 sek.) Pri distančnem poletu je imel aviatik Vollmolles kot pasazirko Lilly Stein iz Budimpešte. Zelo interesantna je bila tudi konkurenca z ozirom na višino. Nadporočnik Blaschke je vzel s seboj svojo nevesto pl. Csaky kot pasazirko in dosegel absolutno višino 2400 metrov. Pl. Csaky je prva dama, ki je bila tako visoko v zraku. V krožnem letanju sta se posebno odlikovala Rumunec Vlaicu in Francoz Garros

*** Velika nesreča vsled nepaznosti.** Iz Tridanta poročajo: Težka nezgoda se je prigodila pri gospe Kamili Dorigoni. Pustila je doma svoje tri hčere pod varstvom najstarejše, osemnajstletne hčerke. Ko je ta slučajno odšla iz sobe, je ena izmed hčerk prevrnila samovar. Goreči špižit se je izlil na obleke obeh deklic. Ko so prihiteli sosedji, niso mogli nič več pomagati. Deklice so kmalu nato umrle v bolnišnici v groznih bolečinah.

*** Nepričakovan ženin.** Pred enim tednom je prišel v Budimpešto guverner otoka Ceylon. Mož si je hotel ogledati mesto in je nameraval ostati tam delj časa. Toda že drugi dan je obolel. Začela ga je boleti glava, postal je otožen in ni vedel kaj bi počel. In ta bolezen, ki je povzročila njemu toliko neprivlačnosti, je prinesla srečo neki tipkarici v eni budimpeštanskih lekarn. Dekle je bilo lepo, imelo je tudi več ženinov, toda gotovega še ni bilo nič. Take zadeve kot ženitovanjska vprašanja so pač posebno za dekleta jako kočljiva. Bolni guverner se je ojunčil in šel sam v neko lekarno, da bi si kupil zdravila, ki mu jih je predpisal njegov zdravnik. Med tem ko mu je farmacevt pripravljaval zdravila, se je mož zagledal v lepo tipkarico. Dekle se mu je dopadlo in začel je z njo govoriti. Drugi dan je zopet prišel po zdravila. Prišel je s svojim avtomobilom, s sabo pa je prinesel krasen špek, ki ga je podaril prijatelj, dostojni deklici. To je ponovil še tretji in četrti dan. Peti dan pa je kar nenadoma vprašal dekle, če hoče postati njegova soproga. Povedal ji je, kdo da je in jo prosil, če hoče iti z njim. Ker se je dekle s početka nekoliko obotavljalo, ji je zagotovil pošten možakar, da ji zavaruje na dan poroke 100.000 kron za vsak slučaj, če bi ona trpela pri tem kako škodo. Nato je dekle uvidelo, da se mož ne šali in je seveda veselo privolilo v zakon. Vršla se je drugi dan poroka in takoj po poroki je odpeljal ženin novoporočenko v njeno novo domovino na Ceylon.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Skrajna brezbriznost. Jožef Bass, ki je bil že večkrat kaznovan, je bil že tudi večkrat iz Trsta odgon-skim potom poslan v Litijo, kjer je doma. Dne 25. maja je prišel v Ljubljano ter obiskal krčmo Franca Volčiča na Valvazorjevem trgu. Napravil je 1 K 32 v dolga ter popustil tam svojo delavsko knjižico in odšel. Kmalu potem ga je po krčmarju opozorjeni stražnik aretirjal. A Bass ga je zagrabil za vrat, tako da se ga je moral ta s silo otresti in je zadobil pri tem na vratu in na roki 3 praske, obenem je pa obkladal Bass stražnika z raznimi psovskami. Obdoiz-nec, ki se izgovarja s pijanostjo, je bil obsojen na 13. mesecev težke ječe.

Dva zrela ptička. 14krat zaradi tatvine kaznovani, 63 let star Alfons Zaruba, tukajšnji mestni ubožec in 23 let stari in 6krat zaradi nepoštenosti kaznovani France Arhar, delavec v Ljubljani, sta dne 24. majnika t. l. pri Ivani Terceji, posestnici na Cesti na Loko v Ljubljani in obenem zaposleni v tukajšnji tobačni tovarni, popravljala dvorišče. Ko sta si mislila, da jih nihče ne vidi, zlezla sta skozi podstrešno okno v vežo, odprla sobna vrata, odklenila v sobi omaro in pobrala iz nje več zlatnine in srebrnine ter 20 K gotovine. Ukradeni blago sta prodala, izkupilo pa zapravila. Obdolženca, ki dejanje priznata sta bila obsojena in sicer Zaruba na 2 in pol leta, Arhar pa na 13 mesecev težke ječe.

Nad Macedonci se je jezil. Janez Lapanja, kovaški pomočnik od Sv. Lucije se je dne 19. majnika t. l. mudil v Blažičevi krčmi na Dobračevem. Sedel je pri mizi in se je razgovarjal z gosti, kje bi se moglo dobiti kako delo. Ko mu je Lovro Istenič omenil, da bi bilo dobro prašati pri zgradbi Belokranjske železnice, se je vsled tega Lapanja vznemiril, čes da se tam ne dobi dela, ker Macedonci domačinom kruh odjedajo. Omenil je, da to ni nobena pravica in pri tem vprci navzočih izustil jako žaljive besede na cesarja. Da bi bil obtoženec te besede v pijanosti razbil, pričel zanikajo. Lapanja je bil obsojen na 13 mesecev težke ječe.

Pri ribolovu zasačen. Zaprisežen gozdni in ribji čuvaj Kranjske industrijske družbe Franc Logar je dne 30. majnika zasačil Antona Vidičca, posestnikovega sina iz Zasipa, ko je v potoku Radovna ribaril. Vjel je že 5 postrv, ko je zapazil čuvaja Logarja. Skočil je k njemu, ga zgrabil za noge in ga potegnil navzdol, da je čuvaj padel. Bil ga je nato s pestjo po glavi ter ga suval s čevlji ter mu stopil na trebuh. Grozil mu je tudi, da ga bo v vodo vrgel in mu

kazal nož, katerega je iz žepa potegnil. Le s težavo se je Logar obdolženca otresel, ki je nato pobegnil. Sodišče ga je obsodilo na 6 mesecev težke ječe.

Podivljani mladič. Franc Škerjanc, zidarski pomočnik iz Žigane vasi, je komaj 19 let star, toda že dobro poznat v zaporih. Dne 2. marca t. l. prišel je s svojimi tovariši v Simončičevo gostilno z namenom, da bi povzročil pretep. Da ni gostilničar fante z revolverjem oplašil, bi si bili takoj v laseh. Škerjanc je stopil pred razpelo in kazal kos mesa, pri čemer pa rabil bogokletne besede. V gostilni je razbil tudi gorečo svetilko, ki je visela na stropu, tako da se je petrolej razlil po tleh in je bila nevarnost za ogenj. Na to je stekel po Aljančičevem vrtu in vrgel 1 kg debel kamen v okno, da so kosci odleteli na mizo, kjer je sedela gospodinja s svojim sinom. Kasneje je pritekel s sekuro oborožen proti Simončičevi hiši, kjer je po vratih Bučkove hiše s sekuro mahnil. Mimo idočega fanta Ferdinanda Kuharja je rnil z ostrino sekire po levi roki in ga težko poškodoval. Vse to obdolženec priznava. Sodišče ga je obsodilo na 13 mesecev težke ječe.

Gospodarstvo.

— Premovanje konj v St. Jerneju na Dolenjskem. V torek 2. julija se vrši v St. Jerneju na Dolenjskem premovanje konj. Ker bode udeležba velika, nudi se prilika nakupiti lepe plemenske kobile, kakor tudi dobre konje. Kakor se čuje, pride več tujih kupcev ta dan v St. Jernej radi nakupa konj. Konjereji naj bi torej pripeljali ta dan v St. Jernej razven kobil k premovanju tudi konje.

— Novi podružnici Jadranske banke. Zopet moremo poročati o razveseljivem pojavu našega denarstva. Hrvatska Boheljska Štedionica, izvršno vspevajoč zavod v Kotoru, se fuzijonira z Jadransko banko ter bo od 1. julija naprej poslovala kot filijalka iste.

Istočasno otvori Jadranska banka filijalko v Metkoviću, kateri kraj je vsled svojih treh železnic ter zelo živahnih paroplovnih zvez zelo važna trgovska točka na obali Jadranskega morja.

Tako je razširila Jadranska banka mrežo svojih filijalk (Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar) na večji del jugoslovanskega ozemlja.

— Osrednja banka čeških hranilnic v Pragi in njene podružnice v Brnu, Krakovu, Lvovu, Črnovicah, Trstu in Dunaju plačujejo, počeniši z dne 27. t. m. brez vsakega odbitka in provizije, izžrebane 4% in 4 1/2% zastavne listine deželne banke kraljevine Galicije in Lodomerije z veliko vojvodinjo krakovsko, s polletnimi obrestmi vred. Dosedaj se nahaja v prometu za K 114.306.700— 4 1/2% zastavnih listin ter za K 99.183.200— 4% zastavnih listin.

— Sladkor. Komite združenih avstrijskih sladkornih rafinerij je za mesec julij liberaliziral 3 odstotke kontingenta za prodajo in znižal ceno za 3 krone pri 100 kilogramih, ker so cene surovega sladkorja padle.

— Borza in trgovina z usnjem. Iz Prage poročajo: Društvo trgovcev z usnjem na Severnem Češkem je sklenilo izdelati uzanec za kupčijo z usnjem in uvesti akcijo, da se uvede kupčija tudi na borzo.

Dne 7. julija 1912 velikanska ljudska veselica

ki jo prirede na čast zaupnikom narodne napredne stranke v prid Narodnemu skladu ljubljanske in okolišanske gospe in gospodične na vsem dirkališču pod Tivoli v Ljubljani.

Svira Slovenska Filharmonija iz Ljubljane in društvena godba iz Kranja. — 25 paviljonov za vino, pivo, jedila, slaščice, kavarne, šampanjec, cvetlice, urečelov, menjalnica, tobakarna itd. — Petje. — Ples.

V mraku umetalen ogenj, kakršnega še ni bilo v Ljubljani. — Komično fotografiranje, dviganje zrakoplovov novejšega sistema „Rott“, komični nastopi.

Začetek ob 4. pop. — Vstopnina 40 v.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za »Ciril« Metodovo družbo: Mimica Wigele v Loškem potoku 2 kroni, kot najdenino za uro, katero je izgubil neki gospod iz Osilnice in 5 K, vsled poravnave na tožbo razžaljenja časti Omerza contra Vrstošek, plača zadnji na predlog razžaljenja g. Omerza. Skupaj 7 K. Živeli nabiralci in darovalci!

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:
Vse leto . . . K 24— | Četrt leta . . . K 6—
Pol leta . . . K 12— | En mesec . . . K 2—
V upravnishvju prejemam na mesec K 1-90.

Spošiljanjem po pošti v Avstriji velja:
Vse leto . . . K 25— | Četrt leta . . . K 6-50
Pol leta . . . K 13— | En mesec . . . K 2-30
Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo. Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Današnji list obsega 20 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 26. junija: Marija Novak, hči tovarniškega delavca, 2 leti. Marije Terezije cesta 6. — Ivan Glatz, dnmir, 46 let, Radeckega cesta 11.

Dne 27. junija: Amalija Vičič, žena knjigovodje, 78 let.

Dne 28. junija: Helena Rode, pomozna usmiljenka, 55 let, Radeckega cesta 11.

V deželni bolnici:

Dne 24. junija: Frančiška Orehek, uboga, 37 let.

Dne 25. junija: Juri Dolenc, mestni ubožec, 73 let.

Dne 26. junija: Ivana Rakuz, žena mizarskega pomočnika, 59 let. — Alojzij Jenko, kajzar, 38 let. — Janez Bole, posestnik, 50 let.

Svetovnega pomena je razkritje prof. Loeba na podlagi znanstvenih raziskavanj, da namreč po človeškem organizmu krožijo električni toki, tako da življenje ni nič drugega nego elektriciteta, bolezen pa zmanjšanje te prirojene elektricitete. Zato je mogoče z električnim tokom zdraviti tudi take bolezni, ki se drugim zdravilnim načinom vpirajo. Ravno-tako je o tem izšla zanimiva knjiga, ki jo vsakomur dopošlje zastojni in poštine prosto »Elektro Vitalizer« v Budapešti VI. Theresienring 7, Mezzanin 173.

Mlado, staro, Vsak pove:

Ta pa je za me!

Ker se samo z njim krepcam, Vedno zdrav želodc imam!

Varujte se

ponaredbi!

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rast-likovne destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Postavno varovano.

Na prebivalce moč, uradnik št. Proti težkočam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov deželni prah“, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in toplen učinek. Skladnica velja 3 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuschlauben 6. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Moll-ov prah, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 22

Modni salon
Ivane Schiller
Sv. Petra cesta 31

priporoča
slamnike vseh vrst.
Izvršuje vsa popravila.
Zalni klobuki
vedno v zalogi.

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“
Uradni kurzi dunajske borze 28. junija 1912

Naložbeni posleji.	Dinar	Blagovni
4% majeva renta	86 90	87 10
4 1/2% srebrna renta	89 50	89 70
4% avstr. krona renta	86 90	87 10
4% ogr.	86 90	87 10
4% kranjsko deželno posojilo	92 25	93 25
4% k. o. češke dež. banke	90 75	91 75

Srečke iz 1. 1860 %	432—	444—
„ 1864 %	602—	614—
„ tiske	284—	296—
„ zemeljske 1. izdaje	282 50	294 50
„ 2. izdaje	243 50	255 50
„ ogrske hipotečne	271—	283—
„ dun. komunalne	492—	504—
„ avstr. kreditne	489—	501—
„ ljubljanske	66 50	72 50
„ avstr. rdeč. križa	49—	55—
„ ogr.	30 75	36 75
„ bazilika	25 25	29 25
„ turške	283 10	291 10

Dolmezi.	446—	448—
Ljubljanske kreditne banke	641 25	642 25
Avstr. kreditne zavoda	529 40	530 40
Dunajske bančne družbe	98—	99—
Južne železnice	726—	727—
Državne železnice	992—	993—
Alpine-Montan	3 9—	3 8—
Češke skladne družbe	281—	282—
Zivnostenske banke		

Valuta.	11 39	11 42
Celinski	117 99	118 10
Marke	95 85	95 95
Franki	94 65	94 90
Lire	253 25	254 25
Rubli.		

Zitne cene v Budimpešti.

Termin.	za 50 kg	11 76
Pšenica za oktober 1912	za 50 kg	12 02
Pšenica za april 1913	za 50 kg	9 63
Rž za oktober 1912	za 50 kg	9 61
Oves za oktober 1912	za 50 kg	8 90
Koruzi za julij 1912	za 50 kg	8 99
Koruzi za avgust 1912	za 50 kg	7 68
Koruzi za maj 1913	za 50 kg	

Efektiv Trdno.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300 2 Srednji zračni tlak 30 76 mm

Junija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
27.	2. pop.	737 0	24 0	sr. jug.	pol oblak.
9. zv.	738 2	17 7	sr. jug.	jasno	
28.	7. zj.	739 3	16 1	sl. jvzh.	del. jasno

Srednja včerašnja temperatura 19 3°, norm. 18 9° Padavina v 24 urah 0 0 mm.

Sijajen postranski zaslužek

dobe osebe vsakega stanu brez opustitve poklica. — Ponudbe pod „S. N. 1912“ na anončno ekspedicijo J. Rafael na Dunaju, Graben 28. 2315

FRANÇAIS

Qui échangerait leçons de conversation français-allemand avec Suisse de bonne éducation? — Faire offres sous M-H. L. au bureau du journal „Slovenski Narod“.

Prodaja enonadstropna hiša

v Zagorju ob Savi na glavni cesti, z lepim vrtom pod ugodnimi pogoji. — Natančneje se izve tukaj pri g. Vikt. Panholzer, Pražakova ulica št. 4.

Okrajna bolniška blagajna v Radovljici sprejme v službo revizorja

ki lahko položi kavcijo 200 kron! Prošnje je do 15. julija. Plača po dogovoru.

Okrajna bolniška blagajna v Radovljici, dne 27. junija 1912. 2330

Prav veliki prosti in pokriti

prostori za skladiščenje blaga

lepo stanovanje z vrtom in dvoriščem

se ceno oddajo v najem. Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Dunajska veletrgovina išče

za tukaj blizu tukaj ležeče industrijske kraje prav spretne pri tvornicah dobro uvedene

zastopnike

za svoje specialne predmete: šelak, gum, voske, parafine, lime in olja vseh izvorov. — Ponudbe pod »Ausserst leistungsfähig W. S. 347« na Rudolfa Mosse, Dunaj I, Seilerstätte 2. 2316

Poskusite!

Naročite si »Slovenski Ilustrovani Tednik« in zadovoljni bodete, ker to je najbolj zanimiv in zabaven časopis s slikami.

2337

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znan-cem prežalostno vest, da je naša preljuba soproga in predobra mati, stara mati in teta, gospa

2337

Amalija Vičič roj. Schrey

danes ob 8. uri zvečer prevedena s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice bode v soboto dne 29. junija t. l. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Jurčičev trg št. 2.

Prebago rajnico priporočamo v molitev in blag spomin. Sv. maše zadušnice se bodo brale v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

Ljubljana, 27. junija 1912.

Ivan Vičič, soprog. — Mirko Vičič, sin. — Amalija Slatnar, hči. — Ana Vičič, sestra. — Milan, Emica, Dragica, vnuk in vnukinja.

Brez posebnega drugega obvestila.

☒ ☐ ☒
Cementne cevi
v vseh dimenzi-
jah, barvaste
plošče itd.
☒ ☐ ☒

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

Ljubljana.

☒ ☐ ☒
Stopnice,
balkone, spo-
meniki, stavbni
okraski itd.
☒ ☐ ☒

Zastonj uro

«Chronos», posebno ploščato in dvakrat zaprto dobi vsak, kdor si naroči 14 kar zlatoplatirano dvojno veržico najmodernejše oblike in s prekrasnim obeskom. Za stanovitnost veržice in dobro funkcioniranje 5 let jamstva. Povzetje samo K 365. Brezplačna ura se priloži vsaki veržici. Izvoz ur L. Schaeffler Dunaj XVI 2, Lerchenfeldergürtel 5-229.

Prva ljubljanska higienična mlekarna

Yoghurt — bulgarsko kilso mleko

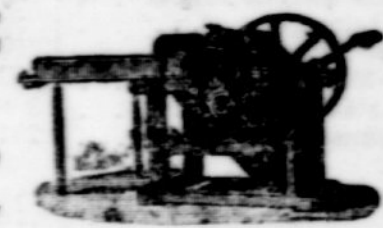
kakor tudi
pasteurizirano polno mleko, posneto mleko, kislomleko, sladko smetano (Obers), kavino smetano, kislomleko, sir in prima čajno maslo.
Naročila se sprejemajo v centrali: Slomškova ulica št. 3 kakor tudi v prodajalnah in mlečnih pivnicah: Lingarjeva ulica št. 1, Poljanska cesta št. 13, Florijanska ulica št. 3, kjer se vedno tudi gorko in mrzlo mleko dobiva. — Dostavlja se tudi na dom.

Za žetev! Za žetev!

Vratila in mlatilnice

lahko tekoče ročne in druge
na vrtilo, ter tudi vse vrste
poljedelskih strojev,
kakor tudi vse v železnino
stroje spadajoče svari
priporoča 2317

po znano solidni postrežbi in po znižanih cenah trdka

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji
v Ljubljani, Dunajska cesta 16.

Tam dobite tudi zastoj obširni slovenski cenovnik strojev.

Lokal

na vogalu Kongresnega trga in Vegove ulice
(sedaj uradniško konsumno društvo)
se odda v najem s 1. novembrom t. l.

Natančneje se izve 2059
v pisarni stavbenika g. Roberta
Smielewskega, Rimska cesta 2.

Strogo solidna najstarejša domača trdka.
Juvel, zlatina,
srebrnina ter razne ure.

Lud. Černe,

juvelir, trgovec z urami ter zapri-
seženi sodni cenilec.
Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.
Geniki zastoj in poštnine prosti.

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kra-
marskim blagom in pleteninami.
354 **Devoclonalije**
in vse vrste blago za božja poto.
Tvorniška zaloga kranjskih glavnikov.

Anton Škof
Ernest Jevnikarjev naslednik
Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

PATENTE

vseh dežela izpostuje inženir 20
M. GELBHAUS. oblastveno avtor. in zapri-
seženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

CERESIT

dela mokre kleti vlažna
stanovanja
zajamčeno suha
REFERENCE, AVSTR. PATENT
PROSPERIT ZASTON.
Avstr. ceresitna družba z. z. Dunaj XVII, Martins-Strasse 71. / T. Tel. 22288.

Vedno krasne novosti, dobro blago

v modni trgovini Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, I. kako-
vosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših
moških klobukov, slavnikov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd.

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam
najbolj priležni, lični in najboljše
kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higienični
čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

Delniška glavica: 150,000.000 kron.

Podružnica

Rezervni zaklad pribl.: 97,000.000 K.

c. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

v Ljubljani, na Franc Jožefovi cesti št. 9.

Sprejema vloge na obrestovanje v tekočem računu, na žiro-konto
in na vložne knjižice,

eskontira menice in devize ter dovoljuje kredite vseh vrst,

Povodom potovalne sezije priporočamo svoje proti ognju in vplomu varne safe - depozite pod lastnim zaporom stranke ter sprejemamo vrednostne predmete (precljezo) v hranitev proti majhni pristojbini; prevzame dalje zaprte zavetje in posamezne predmete v začasno oskrbo; preskrbujemo upravo depozitov, spojeno z natančno revizijo izrečanih efektov ter unovčevanjem zapadlih kuponov.

Svojim komitentom prepuščamo potovalna kreditna pisma, s katerimi lahko na vseh poljubnih mestih dvigajo denar, ne da bi jemali gotovine s seboj.

PODRUŽNICA C. KR. PRIV. AVSTRIJSKEGA KREDITNEGA ZAVODA ZA TRGOVINO IN OBRT V LJUBLJANI.

Dr. Anton Korošec in uradništvo.

Celje, 27. junija.

Poročali smo v sobotnem »Sloven. Narodu« o naravnost infamnem članku, ki si ga je privoščil o uradništvu »Slovenski Gospodar«. Da si bomo o pomenu in namenu tega članka popolnoma na jasnem, moramo pomisliti, da je edinole »Slovenski Gospodar« vplivno in vodilno glasilo S. L. S. za štajersko, čegar glavni urednik in avtor vseh politično-pomembnejših uvodnikov je dr. Anton Korošec, podnačelnik Hrvaško-slovenskega kluba v državnem zboru. Ker mnogi uradniki »Slovenskega Gospodarja« ne berejo, temveč zasledujejo klerikalno parlamentarno taktiko glede uradniških predlog le po »Slovencu« ali včasih tudi še v »Straži«, je treba, da omenjeni članek »Slovenskega Gospodarja« priobčimo v celoti. Glasi se:

»Uradniške plače. Že zopet moramo pisati o tej stvari. Liberalci in nemškutarji v listih, ki zahajajo med ljudstvo na deželo, previdno molčijo o tem predmetu. K večjemu udarijo po strani na naše poslance. Molčanje liberalnih in nemškutarskih časopisov ima svoj pomen. Njih poslanci namreč v državnem zboru slepo in strastno glasujejo za najbolj visoke zahteve uradništva. Te zahteve so tako visoke, da vlada sama izjavlja, da jih v sedanji visokosti ne more izpolniti.

Zahteve uradništva se sučejo v dvojni smeri. Na eni strani se gre za kolikor mogoče visoke plače, na drugi strani pa za največjo svobodo. O plačah smo že parkrat pisali. Ako se bodo vsem uradnikom zvišale plače, ne bo 60 milijonov preveč. Sedaj, ko vse trpi pomanjkanje, ko vzdihujejo vsi stanovi pod nezno dragino, v tem trenutku zahtevajo uradniki trdo in brez srca od ljudstva novih denarnih žrtve. Tako ravnanje ne more pridobiti uradnikom med ljudstvom ljubezni. Sicer pa se nam zdi, da itak ne zahtevajo ljubezni, ampak le denar. In vendar so uradniki služabniki ljudstva, in ljudstvo je krivo, da se je uradništvo prezvelo ter visoko dviga svoj nos nad ubogim, trpečim in gladujočim ljudstvom, ker je to vedno pred njimi krivilo svoj hrbet in gledalo na uradnika kot na svojega gospoda in zapovedovalca.

Razven denarja pa hočejo tudi kolikor največ prostosti. Liberalni poslanci vseh narodnosti so v državnih zbornicah sprejeli postavno določilo, da je uradnik izven urada od svojih predstojnikov popolnoma neodvisen in svoboden. Lahko dela in nastopa kjer hoče. Po novih določilih se sme prosto udeleževati vseh društev in zborovanj, četudi se na njih hujša proti veri, cesarju, postavam, in sme s tovariši, ako postanejo nezadovoljni, upravljati uradniško delo tako počasi, da ljudstvo čuti in trpi škodo vsled tega (pasivna rezistenca), da, celo popolnoma sme ustaviti svoje delo (štrajk). Izven urada sme torej hujskati in politizirati, kakor mu je ljubo. Ko se je sprejelo to določilo v državnih zbornicah, je vlada sama izjavila, da zakona v tej obliki ne more predložiti cesarju v potrjenje. Samoumevno, kajti potem bi zakonito dovolila uradniško revolucijo in izročila vse ljudstvo uradniški oblasti, čeprav bi moralo biti narobe, da bi ljudstvo kreklo držalo vajeti nad uradništvom v rokah. Kdor krmi, naj tudi vozi.

Uradniške želje prav dobro označuje tudi neka druga želja. Njih liberalni prijatelji v državnih zbornicah so sprejeli določbo, da nobenemu uradniku, ki nastopi kot kandidat, ni treba več v urad, a plačo pa mora dobiti. To se pravi, uradnikom mora plačati ljudstvo kandidaturu, dočim si jo drugi kandidati plačujejo sami ali stranke. V očigled te zahteve lahko trdimo, da uradništvo res že smatra ljudstvo kot svojega sužnja, ki mora vsim njegovim željam ugoditi, če tudi pri tem izkrvavi. Zraven tega za vse uradništvo samostojnega določila se je sprejelo v novi zakon tudi, da uradniku, ki postane deželni poslanec, sploh ni treba skozi celo dobo, torej skozi šest let, več v šolo, toda plačo bo vseeno vlekli. Znano pa je, da deželni zbori na leto zborujejo k večjemu šest tednov.

Takim in enakim zahtevam so se v zbornicah krepko uprli naši poslanci. Dr. Korošec je povzel večkrat besedo in v imenu svojih tovarišev svaril pred takim delovanjem. Kajpada naši liberalni listi, ki so bili vedno zakletji sovražniki ljudstva, ne odobravajo nastopa slovenskih poslancev. Ta nastop jim je nedostojen, smešen. Toda hvala Bogu, da se niti ljudstvo, niti naši poslanci, ne ozirajo več na pisavo liberalnih in nemškutarskih »nazačev«. Ljudstvo ne verjame več liberalcem in gre brez njih svoja vota.

V »Slovenem Narodu« smo minule dni že veliko pisali o posto-

panju klerikalcev v državnem zboru glede uradniških predlog. Izrazili smo že takrat svoje prepričanje, da slovenskem klerikalcem ne gre za nič drugega ko za demagogijo najnižje vrste. Zato so celo zatajili, da so bili klerikalci drugih narodnosti napram uradništvu pravičnejši ko oni. In drugje, davčno neprimerno močnejše narodnosti bi imele več vzroka govoriti o novih davkih za pokritje regulacije uradniških plač — če bi se postavile na isto demagogično stališče, ko slovenski klerikalci.

Članek »Slov. Gosp.« govori pravzaprav sam za se dovolj in je skoro odveč pisati kak komentar. Ali nekaterih opomb si ne moremo prihraniti. Povdariti je treba, da naprednjaki podpiramo težnje uradništva — ne samo v časopisu, temveč tudi pred volilstvom — ne morda zaradi tega, ker bi imeli med njim največ in najdelavnejših pristašev — govorim posebej s stališča nas štajercov — temveč iz načelnih razlogov. Mi ne čemo tirati nobene stanovske, narod razjedajoče in samo gotovim političnim hujskam koristne politike — ne: Kmet kakor uradnik, delavec kakor obrtnik, trgovec ali hišni posestnik, vsi so nam enako ljubi — in naj si imamo v enem stanu več pristašev in volilcev, kakor v drugem. Mi ne čemo, da en stan izkorišča drugega, zahtevamo pravičnosti za vse in vsakogar in torej tudi za uradništvo.

Članek »Slov. Gosp.« je pa zanimiv in nevaren tudi še iz drugih razlogov. Kajti naperjen je predvsem proti domačemu, proti slovenskemu uradništvu. Kaj je nemškemu uradniku za Slovence, kaj mu je za mnenje slovenskega kmeta, kakor ga tolmači »Slovenski Gospodar«, in slovenskih klerikalnih poslancev? Saj se dobro zaveda, da stoji za njim ves nemški narod, krščanski socijalci kakor socijalci vseh kolerjev in barv ter socijalisti, ki mu bodo tudi proti volji male in brezpomembne slovensko-klerikalne skupine v parlamentu izposlovali vsaj skromno zboljšanje njegovega gnetnega položaja. Nemški uradnik v slovenskih deželah pa se še povrh tega zaveda, da ga bodo njegovi konacionalni spravili na najboljše mesta po časti, delu in plači — slovenski uradnik pa bo moral gladovati še tlako delati — samo zategadelj, ker je rojen Slovenec, uradnik in zato preganjan in proklet od večine zastopnikov lastnega naroda. Ali ni v takih razmerah silno vabljivo renegatstvo? Ali vsaj narodna mlačnost in brezbarvnost, ki se tako pogosto pojavlja baš v zadnjem času med štajerskim uradništvom? Da imajo klerikalci namen vsvožati in odtujiti narodu lastno uradništvo, kaže sramotno klečeplazenje njihovih voditeljev, duhovnikov, kakor poslancev, pred vsakim nemškim glavarjem kakor sodnikom. Uradni jezik župniških uradov napram glavarstvu in sodnijam je nemški, občevalni jezik istotaka.

Še nekaj opomb k takozvani »svobodi«, ki jo klerikalci tolikrat očitajo uradništvu. Kaka je ta »svoboda« v praksi, in najsí se jo še tolikrat določi v paragrafi, vemo itak vsi, najboljše pa uradništvo samo. Klerikalci torej ne privoščijo uradništvu niti najmanjše državljanske svobode; davke sme plačevati uradnik — in sicer večje ko tri četrtine kmečkih in najmanj pet šetin duhovniških volilcev; gibanj pa se ne sme! Že sedaj vedno tožimo, kako se pritiska na naše slovensko uradništvo; kako bi pa šele bilo vbodoče, ako bi obveljala volja naših črnihov? Duhovniki vedno pravijo, da se jim hoče omejiti državljansko svobodo, ako kdo graja njih hujskarije v cerkvi — torej celo pri izvrševanju njihovih uradnih poslov; uradnik pa bi se ne smel ganiti niti izven urada! Ni nam seve treba dostavljati, da hočejo klerikalci pred vsem osužniti slovensko uradništvo — nemško bo itak uživalo vedno dovolj svobode.

Nočemo gg. uradnikom pripovedovati, kako se naj branijo, kaj naj na te Koroševe besednosti odgovorijo. Mislimo, da bodo imeli toliko močnatosti, ponosa in časti v sebi, da bodo vedeli, ka jim je storiti. In prepričani naj bodo, da ogromna večina slovenskega ljudstva misli socialno pravičnejše ko stranka reakcionarnih dr. Korošcev in dr. Krekov. Vsak po svoje in vsi skupaj se trudimo, da bo de črnega tiranstva na Slovenskem čim prej konec.

Mnogo je preizkušena
MATTONLEY
GISSHÜBLER
alkalična kiselina
pri kamnu
in betonu
mehurja
kot sredstvo
spojine s sečne kiselino.

Vi eni, ki trpíte na kašelj, bronhitis, katarja ter na zadržan in zamažen nos, ravnajte na tak način:

Z lahko vestjo pričujem, da je zdravilo od »Goudrona de Guyot« uspešno sredstvo in deluje kar najbolje proti boleznim, za katere je bilo naročeno.

Že več let me je napadal krvični kašelj, ki je začel redno v jeseni in je došel postopoma do take stopnje, da sem potreboval celo poletje, da sem se okrepčil, dasiravno me ta kašelj ni nikoli popolnoma zapustil.

No dobro: »Goudron de Guyot« prekaša vse druge preparate, sirupe, pastile itd.

Potem ko sem zaval samo nekaj, je tako močan kašelj, ki mi je večkrat lomljenje provzročal in me je prisilil, da sem moral cele noči sedeti prebde, ta popolnoma prenehal; in zato jaz na tem mestu izražam svojo hvalečnost. Vse moje zdravljenje je trajalo deset dni in ono zdravilo mi je zadobilo popolno zdravje, za katero sem se boril prej več let. Vsi oni, ki so v istem stanu, naj se zatečejo k temu sredstvu, jaz sem gotov, da se bodo potem veselili z menoj, zadobili bodo zopet mirno spanje in dober tek, edina dva faktorja za pritožitev telesne moči.

Franc Berghelm.

Jaz sem pripravljen zgoraj omenjeno potrditi s prisego in izrekam še enkrat svojo hvalečnost izumitelju tega zdravila.

Naslov: Franc Berghelm, Kossalm, Nemčija, 3. februarja 1896.

Zaporedno uživanje zdravila »Goudron-Guyot« v vseh jedilih, v množini kavne žlice na kozarec vode ali kakršne si bode pijače, ki se navadno pije, zadostuje, da ozdravi najhujši revmatizem in najbolj zastarele bronhite. Večkrat se namerava ustaviti napredek bolezni in ozdraviti pri hudih obolenjih sopl. Preprosto, toda resnično.

Najmanjši zanemarljen revmatizem ima lahko za posledico bronhite in zato ne moremo nikoli zadostno priporočiti bolnikom, naj si v začetku pomagajo z zdravilom »Goudron - Guyot«.

Ako bi se vam hotelo prodajati ta ali oni produkt namesto pravega »Goudron-Guyot« ne zaupajte, ker se gre edinele za dobiček. Je brezpozorno potrebno, če hoče kdo ozdraviti od bronhitov, katarjev, starih in zanemarljenih revmatizmov, da zahteva pravi »Goudron - Guyot«. Dela se iz katrana, neke posebne vrste obrežne smreke, ki raste na Norveškem in je napravljeno od izumitelja raztopljivega katrana: in to zadostuje v dokaz, da je uspešnejše kot vsaka podobna sredstva. K zaključku, da prepričite vsake zmešnjave, poslite na znamko. Pravi »Goudron - Guyot« ima ime Guyot natisneno v velikih črkah in podpis v treh barvah: v vijoličasti, zeleni in rdeči po črki kot naslov: Maison Frère, 19, rue Jacob, Pariz.

Zdravljenje stane samo 10 vin. na dan in tudi ozdravi.

P. T. — Oni, ki se ne morejo privaditi okusa katrana, lahko nadomestijo »Goudron - Guyot« s »kroglicami Guyot«, iz norveškega katrana obrežne smreke, vzemši po dve ali tri kroglice pri vsaki jedi. Na ta način si lahko pridobite iste zdravstvene učinke in tudi enako zdravje. Zavzete pred jedjo in tudi vmes, so te kroglice lahko prebavljive skupno z jedmi in delujejo kar najboljše na želodec in telo sploh. Prave »kroglice Guyot« so bele in podpis Guyot je črno natisneno na vsaki kroglici.

Glavna zaloga: Maison Frère, 19, rue Jacob, Pariz. Nadalje se še dobiva v lekarnah: Gabriel Piccoli, Sušnik, Ub. pl. Trnkoczy, Ph. Mr. Jos. Čizmař in v vseh boljših lekarnah.

Notarskega kandidata sprejme

notar Hudovernik v Ljubljani.

2176

Blagoslastnik.

Samo »Vértessov« guljažev pridatek je vzeti, drugega nič!

Vértessov guljažev pridatek 20 vinarjev.

Za pritoževanje močnih, zlo- upravnih, krompirjev in dr. jedi

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za damo, gospodo in otroke je vedno na izbero.

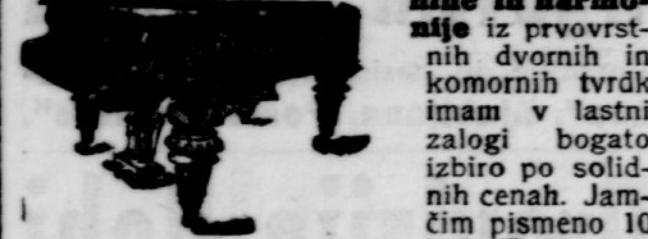
Vsakišna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagoviti vzorce poslati. 40

G. F. JURÁSEK

prvi in edini slovenski uglaševalec in trgovec glasovirjev

Ljubljana, Poljanska c. 13. I.

Glasovirje, pianine in harmonije iz prvostopnih dvornih in komornih trdk imam v lastni zalogi bogato izbiro po solidnih cenah. Jamčim pisмено 10 let! Tudi stare glasovirje imam vedno v zalogi. Vglaševanje vseh sistemov glasovirjev in harmonijev ter vsa popravila izvršujem precizno in ceno. Stare glasovirje ugodno zamenjam! — Glasbeni Matič in drugim slovenskim zavodom uglašuje glasovirje izključno le

koncesijonirana trdka G. F. Jurásek.

Svoji k svojim!

Zastonj

dobi vsak 1 ploščo in 200 igel, ako naenkrat naroči 6 plošč.

: Zastonj :

dobi vsakdo 1 album in 200 igel, ako naenkrat naroči 10 plošč.

Gramofoni že od 21 K naprej

Automati že od 80 K naprej

tudi na prav primerne mesečne obroke.

Posebno ugodni nakup za gg. gostilničarje.

Vsa popravila gramofonov izvršujem v svoji lastni delavnici točno in solidno. — Glavni zastopnik največjih trgovnic, kakor znamke Angel Zonophon, Favorite, Odeon, Jumbo idr.

Preprodajalci dobijo popust.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

6666666666

Josip Stupica

jeremenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših konjskih oprav

krašno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebne

ščine, že obrabljene vozove in konjske oprave.

6666666666

Specialna trgovina

finih ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani, Zidovska ulica št. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje ::

Plisiranje :: ::

6666666666

Stara, dobro vpeljana trgovina

z manufakturnim, oziroma mešanim blagom

se odda.

2288

Pojasnila daje pisarna dr. B. Vodaška, Ljubljana, Sodna ul. 10.

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom.

Parna žaga SCAGNETTI, za skladiščenjem državnega kolodvora. ::

„ Tvornica „

plutovinastih zamaškov

Zuckerman & Löbl 1986

Praga, Pořit 26 nova. — Cenovniki gratis in franco.

Superfosfati

mineralni in živalski, najbolj preizkušeno, najzanesljivejši in najcenejši proizvajajo s fosforjevo kislino za vse

vrste zemlje

Vsečina strogo zjamčena.

Najzanesljivejši in najhitrejši oživljenje krmskih nasadov, doseženje velikih donosov fosforovih soli polne krme.

Superfosfat

povzroča pri žitu in sočivju najpopolnejšo tvoritev zrn in požlahtnenje sadu, tako tudi pri krompirju, repi itd.

dalje amonijakove, kalijeve in solitrove

„ superfosfate „

dobavljajo 4323

vse tvornice umetnih gnojil, trgovci, pojedelske zadruge in društva.

Centralna pisarna; Praga, Příkop 17.

Od leta 1868 se

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

G. Hella & Comp.

ki ga pripravljajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih državah z odličnim uspehom uporabljajo proti

vsake vrste izpuščajem

zlasti proti kroničnim hlaženjem in paraz. izpuščajem, luskinam na glavi in v bradi, ima v sebi

40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini

Pri polnih boleznih rabite jako uspešno

Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo:

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo.

Dalje:

Bergerjevo boraksovo milo

in sicer proti ogreom, ogorenju, pegam, mozoljem in drugim neprijetnim kožnim.

Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 70 vinarjev.

Novo: Bergerjevo tekoče kotranovo milo

je izvrstnega učinka pri kožnih boleznih, izskikan na glavi in v bradi kakor tudi kot sredstvo za rast las. Steklenica 1 K 50 vin.

Zahtevajte po lekarnah in zašernih trgovinah izključno Bergerjevo kotranovo milo in pazite na polegajočo varstveno znamko in na polegajoči firman podpis

G. Hella & Co. na vsaki etiketi. Odlikovan s častno diplomom na Dunju 1888 in z zlatim svetinjom na svetovni razstavi v Parizu 1900

Tvornica:

G. Hella & Comp., Dunaj, I., Biberstrasse 8.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah:

Milana Leustka dediči, Ph. Mr. Josip Wikmar, J. Mayr, G. Piccoli, Ubald pl. Trnkoczy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem

6666666666

Ivan Magdić

krojač prve vrste

Ljubljana, Miklošičeva cesta 8.

se priporoča.

Zaloga 2092

angleškega blaga.

Župan: dr. Ivan Tavčar l. r.

Zapeljivec — kinematograf.

Ce bi človek verjel abotnim časopisom, s katerim naši duhovniki dolgočasijo Slovence, bi moral misliti, da ga ni večjega zapeljivca in izprijalca mladine in sploh dobrega in vernega ljudstva, kakor je kinematograf. Mimogrede bodi povedano, da se sploh čudim, kako to, da ljudje še vedno rabijo to dolgo in nerodno besedo »kinematograf«, kajti odpravili so jo že povsod. V vsakem večjem mestu so ljudje izumili svoj poseben lokalni izraz, najbolj pa se jim udomačila kratica »kino«. — »Grem v kino« pravijo ljudje v Parizu in v Rimu, in na lepakih je udomačeno imenovanje »Kino - gledališče«. Toda — vrnilo se k stvari.

Naši duhovniški listi niso osamljeni s svojo antipatijo do kino-predstav. Nahajajo se v tem oziru v prav številni družbi, med katero jo tudi nekaj sicer prav pametnih ljudi. To je pokazala tista anketa, ki se je letos menda začetkom spomladi vršila na Dunaju in po starodavnem običaju enket ostala popolnoma brez uspeha. Na tej anketi so govorili najrazličnejši ljudje: gledališki podjetniki in kinopodjetniki, duhovniki in učitelji, umetniki in mladinski sodniki, državni pravdniki in literati, samo ljudstvo ni bilo povabljen na to anketo in ni imelo na njej nobene besede. Tisti milijoni ljudi, ki so jim kino - predstave veselo in doživljaj, užitek in slast, tisti niso imeli prilike povedati svoje mnenje, da bi bili četudi nerodno gotovo največ povedali.

Najhujši sovražniki kino - predstav so gledališki ravnatelji. To je naravno. Kino jim dela velikansko konkurenco. Kino - predstave obiskujejo vsi tisti, ki jim za gledališče še ni nič ali ki jim za gledališče že ni več nič. Smešno je misliti, da se ljudje iz same toposti, iz lenobe, ker se jim ne ljubi misliti, ali iz nezmožnosti, uživati čare in lepote gledaliških predstav ter iz hrepenenja po surovih, najnižje instinkte vzbujajočih efektihi odtujujejo gledališču in drve v kino. V resnici je pravi vzrok tega pojava ta, da je gledališče dospelo do skrajne meje svojega razvoja. Večji razvoj ni več mogoč. Seveda ne mislim tu na ljubljansko gledališče, marveč na največja gledališča z najbolj, močmi in najsijaj. opremo. V gledališču je vse omejeno. Če postavijo sto oseb na oder je to impozanten vojaški tabor — a kako naj tak tabor zadovolji ljudi, če pa vidi jo v kinu v ravno tistem taboru tritisoč ljudi. Ladja v »Lohengrinu«, v »Afričanki« ali v »Hoffmannovih pripovedkah« napravi na poznavalca gledališča vtisk smešnosti — v kinematografu se take stvari vse drugače vidijo.

Sploh nima gledališče nič pravega stika več z življenjem, ki je postalo vse bolj zamotano in raznovrstno, kakor je bilo v časih cveta dramatičnega pesništva in glasbe.

Kaj pa nam nudi gledališče? Vedno vidimo subrete, ki vzdigujejo kratka krilca, komike, ki ponavljajo neprestano ene in iste geste, tenorje, ki se pote kakor drvarji, zmagovalci lajtnante, zarobljene kmečke magnate, zaljubljene parčke, patetične tragedije in skisane naiške. Pesniki, pisatelji, libretisti in glasbeniki so sami krivi, da beži občinstvo iz gledališča v kino, kjer vidijo življenje, življenje našega časa, življenja, ki jih razburja, jim razvneina živce ali jih spravi v resnično veselje ali v globoko žalost. In koliko drugih zanimivosti je videti, kako drče dreadnoughti v peneče se morje, kako se bakterije vojskujejo skrivnimi telesci, kako izgleda življenje v londonskih ulicah in kako v Hongkongu, kakšen je vpad Niagara in kakšen je bazar Lonore v Parizu in kako se ljudje bore zoper povodnji in zoper ogenj.

Ja, pa tiste drame v kinematografih — to je navadno zadnji argument, ki ga navajajo nasprotniki. Res, drame pri kinopredstavah so brutalnejše, kakor navadno na odru, ali v bistvu se gledališke drame prav nič ne razlikujejo od kinematografskih dram. Kinematograf nima živih besed na razpolaganja, v njem učinkujejo samo dogodki, mimika in geste, zato je vse tako realno, tako brutalno in tako — naravno. Sicer je pa za gledališče že tisoč let staro, kino je pa še v otroških letih in je našel še malo svojih umetnikov in še manj svojih pesnikov.

Kar grme zdaj proti kino - predstavam to so vsi narodi že slišali. To se je namreč že tisočkrat pisalo in govorilo proti — pravim gledališčem. Tista puritanska hinavščina, ki zdaj tuli, je razglašala tudi gledališče za raj vseh hudičev, za visoko šolo izpridenosti, za učilnico nečistosti in vrag vеди za kaj še vse.

Kino - gledališča cveto, ker se gledališča ne morejo razvijati, ker nimajo pesnikov. Vsi moderni pesni-

ki variirajo samo stare tipe, ki se jih ljudje hitro naveličajo, in ponavljajo stare fraze, ki ne segajo več v srce.

Kino - predstave odpirajo ljudem razgled v vse višine in globine, v vse čare, skrivnosti in razkošja naše dobe in po vsem svetu jim predčuje vse viharje življenja in zato nore ljudje za kino, ki jim gasi žejo po spoznanju življenja. In če pravijo različni modrijani, da spravljajo kinematografske predstave mladino na slabe misli, se jim lahko reče, da jih spravljajo na slabe misli še v vse večji meri sijane izločbe, odlične kočije, elegantne obleke, razkošne priredbe in napolnjene denarnice. Taki originali vzbujajo poželjenja vse drugače, kakor njih medli odsev na kinu - platnu.

Kino ima svojo bodočnost in bo dobilo tudi svojega Shakespearea.

Slovinci in Slovenke!
Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Najboljša ustna voda sveta.

Giapec! Ali si še sedaj nisi zapomnil, da kadim samo
JACOBIJEVE ANTINIKOTINSKE
1468—1 cigaretno stročnice!

Čevlji s pristnimi podpetniki

izboren plen.

Proti 18
zobobolu in gnijlobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krona.
Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Rožljova cesta št. 1
poleg Franc Jožetovega jubilejnega mosta.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag gospod lekarnar!
Prosim vlijudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborno delujoče antiseptične melusine-ustne in zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Optični zavod
Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana, Pod tranco 1
priporoča svojo bogato zalogo naočnikov, očipalnikov, daljnogledov in vse v to stroko spadajoče predmete. ::

Vodne elevatorje
črpalnik na vrtilu
za vodnjake
črpalnik
za vodo, ročni in strojni obrat.
motorje
za veter, toplo
voda, plin, petro-
leji in bencin
izdeluje najceneje
L. K. Rudolf
c. kr. dvor. zal. v Pizcu

Svetujem Vam

da si, predno si nabavavite kolo, ogledate najnovejše : modele svetovnoznanih :

voznih koles
Helikal-Premier

Krasni katalog zastoj.
Zastopnika : 1296—11
A. Cerar, Domžale, Mat. Rozman, Stožice.

□ **Tapete** □
□ **Linolej** □
Lincrusta

Preprogarница
Jerk & Schuschnitz
Dunaj VI., Gumpendorferstr. 6.
Zahtevajte našo vzorčno knjigo pri
:: vseh tapetnikih in dekoraterjih. ::

Millijoni rabijo proti
kašlju

hripavosti, kataru in zaslezenju, krčnemu in oslovskemu kašlju, nego slastne

Keiserjeve
prsrne karamelo
s „tremit jolkami“

6050 not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov zamčuje gotov uspeh. Izredno prijetni in slastni bonboni.

Zavitek 20 in 40 vln, škattija 60 v. Prodaja jih v Ljubljani:
Ubal pl. Trnkoccy, lekarna Rih. Sušnik, lekarna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna lekarna. Mr. Ph. And. Botine, lekarna pri kroni. Mr. Ph. Jos. Čizmar, lekarna. Ant. Kanc, drogerija. B. Cvančara, drogerija „Adrija“.
Daniel Pirc, lekarna Idrja. J. Bergmann, lekarna. Novo mesto. C. Andriančič, lekarna. Novo mesto. Jur. Hus, lekarna pri Mar. P. Vipava. Milan Wach, lekarna. Metlika. A. Roblek, lekarna. Radovljica. Hinko Brili, lekarna. Litijska. Karel Savnik, lekarna pri „Sv. Trojici“. Kranj. Fr. Baccarich, lek. Postojna. Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych, lekarna v Sk. Loh. Mg. Ph. B. Lavicka, lekarna. Trzin. Ph. Mr. E. Kofelj, lekarna. Jesenice. V. Arko, trgovec. Senožeče. Jos. Rudolf, drog. Litijska. J. Kandusar, trg. Mengel. Jos. Ancik, lekarna v Ribnici. 1905

Lepe prsi
dobe deklice in žene vsake starosti, ako rabijo moje najnovejše **maxite ali vodo za prsi**, rabi se samo na runaj, edino resnično učinkujoče sredstvo, zanesljivo neškodljivo. Cena K 3.—, 4.— in 5.—. Zraven spadajoče mlo 60 vinarjev.

Suhi
dobe lepe, polne telesne oblike s mojo redilno moko „Käthe“, zanesljivo neškodljivo, mnogo zdravilnih plemen. Cena kartonu K 3.— po povzetju. Od 4. kartonov naprej pošt. prosto. — Posiljajte poste restante samo če se pošlje denar naprej. — Razposilja ga.

Käthe Menzel, Dunaj IX., Währingerstr. 55 I. P.

Po porabi. Pred porabo.

Deželni zbor kranjski in deželne finance

Spisal bivši deželni glavar Fr. pl. Suklje.
Dobi se v
„Narodni knjigarni“ v Ljubljani.
Cena: 1 K 80 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ali Vam izpadajo lasje? Ali se Vam dela prhljaj?

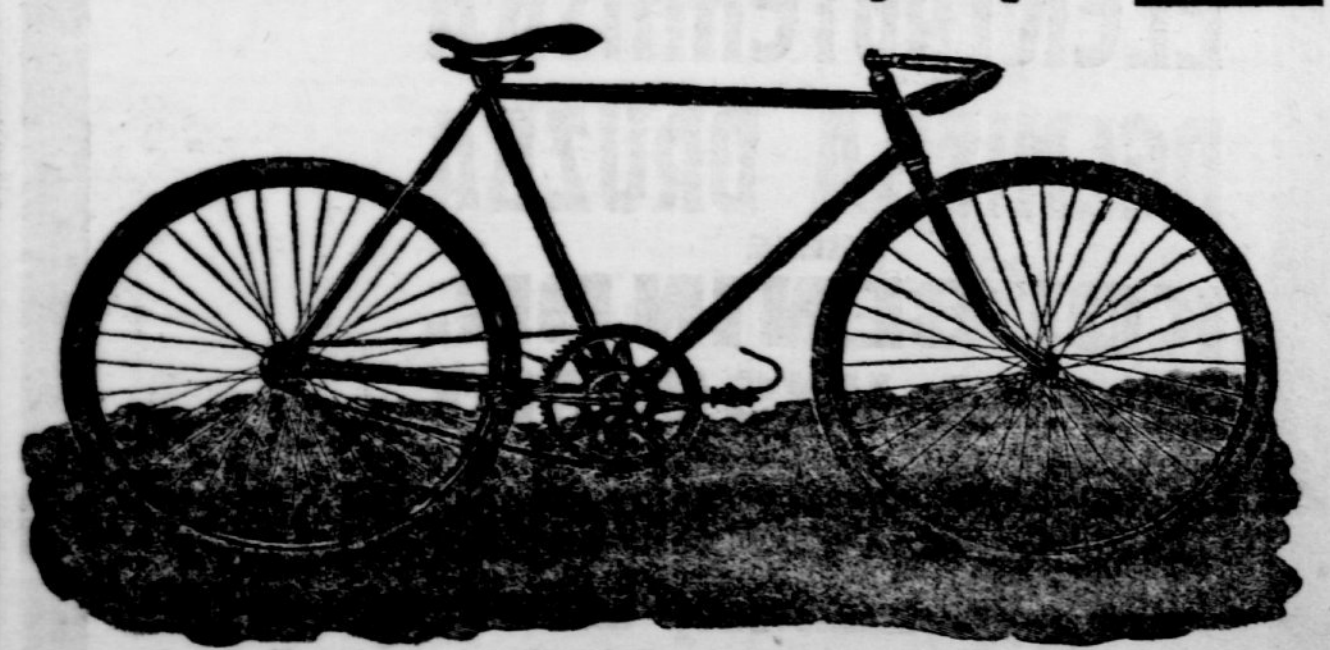
Potem poskusite
dr. Dralleja brezovo vodo za lase.
Presenečeni boste o učinku!
Cena K 2-50 in 5.—.
Dobiva se v lekarnah, drogerijah, parfumerijah in boljših brivnicah. Izdelovalec
Juri Dralle. Podmokli n. L.

Posiljnice:
vse vrste, izdelave napokstev, solitno in po nizi cen
Starodna tiskarna

Razglednice
umetniške in pokrajinske
se dode vedno v veliki izbiri v
Narodni knjigarni

Priporoča se domača najnovejša
konfekcijska trgovina
Maček & Komp.
Franca Jožefa cesta 3.
Sprejemajo se naročila po meri, ter se izvrše točno in solidno.
Založniki c. kr. priv. juž. žel.
Solidna postrežba. Najnižje cene.

PUCH-KOLO Model 1912

Ako rabite trpežno-, luksus-, lahko-, dirkalno- ali službeno kolo, potem izberite brez premisleka le **PUCH-KOLO**, do danes neprekosljivo, zanesljivo, trpežno, fino in elegantno.

Fr. Čuden - Ljubljana
Edino zastopstvo originalnih PUCH-koles za Kranjsko.
Cenik brezplačno in poštne prosto.
Lastna delavnica za popravila.

Žepčeno zdravično kopališče

VARAŽDINSKE TOPLICE (Hrvaška)

Nov, zdraviliški hotel z električno razsvetljavo.

prostim, rovim, isobias L. t. d.

Električni masaza, lužne, ogilovokislinske in solne kopeli.

Novi hoteli. Topliški zdravilni dr. J. Leobart.

August Repič

sodar v Ljubljani v Trnovem,

izdeluje in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja stare vinske sode.

Za nabavo vsakovrstne železnine se priporoča

veletrgov. z železnino Merkur

Peter Majdič :: Celje

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivga, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 6-10 K; kg veličinega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivga 6 K, 7 K, belega, sivga 10 K; najfinjši prani puh 12 K. Naretila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje in gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega dreva, belega ali rumenega, 120 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir. polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K, 17 K, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K, 50, 5 K, 20, 5 K, 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K, 80, 14 K, 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. **S Benisch, Dešenice št. 767, Češke.**

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11

priporoča

klobuke, slamnike

cilindre, čepice itd.

najnovije fasane

po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

Udeleženo L. 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon številka 154.

Brata EBERL

črkošlikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana

Delavnica: Igriška ulica šte. 6. Električna sila.

9.000.000

kvadratnih metrov letnega svetovnega konsuma ima

Ruberoid.

Najboljše kritje Ruberoid rdeč

za vse stavbe, tvernice, za stanovanja in šole

gospodarska poslopja itd. :: cerkve vile itd.

Varujte se ponaredb.

Brošure, vzorci in proračuni zastoj.

R. Avenarius, Dunaj III/2

Seckardgasse 16.

Kaj pripoveduje neki upravitelj.

Upravitelja pokrajine Poitiers, je napadla težka bolezen na želodcu. Izvrgei je vsako hrano. Imel sem tudi (pravi) veliko kostipacijo ter se nekaterikrat 8 do 10 dni nisem moge rešiti telesno zaprtja. Bil sem bled in prapadel. Med tem, ko sem zdrav, imam lepo barvo ter sem vedno dobro razpoložen. Ta moj položaj me je napravil žalostnega ter me je najmanjša reč vznemirjala. Izgubljal sem vsak dan bolj potrpljenje in hladnokrvnost ter bil sem vedno bolj razburjen. Imel sem priliko izvedeti, kako učinkuje uporaba prašnega ogilja Belloc, šel sem nekoga dne v Poitiers ter kupil steklenico tega zdravila. Po preteku nekaj ur po uporabi sem takoj čutil neko zboljšanje, kar se mi je zdelo nadnaravno. Bolezen, ki sem jo imel, je bila huda. Vzel sem ogilje Belloc v večji množini od 3-4 žlic zjutraj in zvečer. Použil sem ga s slastjo. Po prvih žlicah končalo je bljuvanje in po štirih dneh popolnoma prenehalo. Od tistega časa sem lahko prebavljal, spanje je bilo lahko, lahko sem čital ter se pripravil za nadaljnje pridige.

Nadaljeval sem s tem zdravljenjem mesec dni ter uporabil štiri steklenice ogilja Belloc. Odsihmal uživam to, kar mi ugaja, ter sem Veleč. župnik Adrian si popolnoma rešil zdravje, ne da bi bil še kdaj bolan po treh letih. Dubois.

V resnici zadostuje, da se uživa ogilje Belloc po vsakem kosilu po 2-3 žlice, da se v nekoliko dneh ozdravi želodčne bolezni, da, celo zastarele in take, ki se zoperstavljajo vsakemu drugemu zdravilu.

Ogilje Belloc proizvaja prijeten občutek v želodcu, daje tek pospešuje prebavo in od stranuje telesno zaprtje. Ogilje Belloc je neprekosljivo sredstvo proti težavam v želodcu proti migreni, ki je posledica slabega prebavljanja, proti gorečici, proti vzpehavanju kakor tudi proti vsem živčnim boleznim želodca in čreves.

Najpriprostejše sredstvo živati ogilje Belloc v prašku je, da se v kupici na čisti ali poslajeni vodi pomeša in naenkrat ali v presledkih spi.

Ogilje Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo Dobiva se po vseh lekarnah.

Poskušali so ogilje Belloc ponarejati, ali so te ponaredbe brez učinka in ne ozdravijo nič, ker so pač slabo pripravljene.

Da se izognete vsaki pomoči, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

Oni, ki se ne morejo privaditi ogiljev prašek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc. 2-3 pastilje po vsaki jedi in kadar nastopijo želodčne bolečine, zavzeti zadostujejo popolnoma, in imajo isti gotov učinek. Pastilje vsebujejo čisto ogilje Belloc. Zadostuje v usta jih dati, in s slinami, ki jih raztopi, požreti.

Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy A. Bohine lekarna Ph. Mr. Jos. Čizmař.

Popravi in prebete točno in cen.

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Najboljši in najcenejši nakup

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Predno se obrnete drugam, oglejte si

mojo bogato zalogo pravih, najfinjših

švicarskih ur iz

zlata in srebra, ure

za dame z diamanti

in briljanti, zapest-

nice, uhane, vratne

verize, poročne

in druge prstane,

krasne nastavke iz

kina srebra, na-

mizna orodja itd.

Zahtevajte cenik,

pošljem ga zastoj!

Vsa popravila izvršujem v svoji lastni

:: delavnici točno in solidno. ::

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalce streh in klepar, vpeljalet

strelodvov, ter instalator vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrše-

vanje vsakršnih kleparskih del ter po-

krivanje z angleškim, francoskim in

tuzemskim škriljem z

osredstvom škriljca (Korn) polni kotelček

z izbočno in ploščnato opeko, lesno-

cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-

parska dela v priznani solidni izvršitvi.

Klin in kladivo opre. Potiskanje povelj.

Poprave točno in cen.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz

Ljubljane čez Antwerpen v New-York

je proga

Red Star Line

Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kronland,

Vaderland, Zealand, Lapland in Samland,

ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje

med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost,

izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po

novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega

potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak terek popoldne

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat

čez Kanado v Severno Ameriko in je ta

vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnili daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica

od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starom Tišlerju“

Slovenska trgovska šola v Ljubljani,

Kongresni trg št. 2,

s pravico javnosti valed razpisa c. kr. ministerstva za bogočastje in uk z dne 20. avg. 1911.

štev. 14.649.

Sprejemno naznanilo.

V dvorazredno Slovensko trgovsko šolo v Ljubljani se bodo sprejemali učenci

dne 6. in 7. julija ter 16. septembra t. l. od 10.—12. dop.

V pripravljani razred se sprejemajo učenci, ki so stari vsaj 13 let ter

so dovršili najmanj štiri razrede ljudske šole.

V I letnik se pa sprejemajo učenci, ki so stari najmanj 14 let in ki

napravijo posebno sprejemno skušnjo. Brez sprejemne skušnje se sprejmejo v

I. letnik le učenci, ki so z vsaj zadostnim uspehom dovršili 4. razred kake

srednje ali meščanske šole.

Pri sprejemu imajo prednost sinovi trgovcev in obrtnikov.

K vpisu naj pridejo učenci v spremstvu staršev ali njih namestnikov

ter naj prinesejo kratki list, zadnje šolske izpričevale in K 15— vpis-

nine in prispevka k učilom.

Ostala pojasnila daje — tudi pismenim potom —

V Ljubljani, 20. junija 1912.

ravnateljstvo.

ELEKTROTEHNIŠKA

DELNIŠKA DRUŽBA

PREJE

KOLBEN IN DR.

PRAGA-VYSOCANY

Dinamo stroji in električni motorji. ::

Naprave za električno razsvetljavo in

prevajanje električne sile. :: Električni

obrat vseh vrst. :: Ventilatorji. :: Tur-

bogeneratorji, električne železnice in

lokomotive, kerjavi in dvigala. :: Obič-

nice in žarnice vseh vrst. :: Vodne

turbine vseh sestavov (Francis, Pelton).

:: Točna, cena in hitra popravila vseh

električnih strojev drugih vrst. :: Vse

potrebe za instaliranje. :: :: :: ::

OZNANILO.

Zglasila za vstop v I. letnik ženskega učiteljskega se sprejemajo pri ravnateljstvu v petek, dne 5. julija od 3.—7. ure, v I. letnik moškega učiteljskega pa v sredo, dne 10. julija od 2.—6. ure.

K zglasitvi je priložen s seboj krstni [rojni] list, zadnje šolsko izpričevalo, zdravstveno izpričevalo od uradnega zdravnika in izkaz o stavljenih kozah.

2241

Ravnateljstvo.

Samo 6 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najkrajša vožnja čez **Havre v New York.**

Veljavne vozne liste (šifkate) za vse razrede dobiš odina pri 3439

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna pisarna v

Ljubljani, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetke posojilnice, nasproti gostilne pri „Figovcu“.

Vozne listke iz Amerike v stare domovino po najnižji ceni. Izdaja vozne listke po vseh železniških prirerjanje zabavnih in romanskih viakov. Vsa pojasnila istotam brezplačno.

Št. 492/pr.

2280

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje službe okrožnih zdravnikov

- 1) v Cerkljah pri Kranju,
- 2) v Fari v Kočevskem okraju, s sedežem na Petrinji,
- 3) na Grosupljem v Ljubljanskem okr.
- 4) v Idriji,
- 5) v Logatcu, s sedežem v Planini,
- 6) v Ložu v Logaškem okraju,
- 7) na Raki v Krškem okraju,
- 8) v Žužemberku v Novomeškem okraju.

S temi službami je združena za kraje pod 1, 4, 5, 7 in 8 letna plača 1400 K, za kraje pod 2, 3 in 6 pa 1600 K, potem za vse kraje letna aktivitetna doklada 200 K in dve starostni dokladi (petletnici) po 100 K.

Zdravnik v Fari dobiva tudi 2000 K pavšala za uradna pota v Osilnico in Banjo Loko, zdravnik v Idriji 600 K priboljška, 400 K za opravila v tamkajšnji okrožni bolnici in 480 K za uradna pota v Žire, zdravnik v Logatcu (Planini) 500 K prispevka k plači od občine Planine, zdravnik v Žužemberku 400 K stanarine in eventualno 800 K za uradne dni v Ambrusu. Ajdovcu in na Smuki. Zdravnik na Raki ima naravno stanovanje z vrto in vinogradom za brezplačno zdraviljenje ubožcev v občini Raki.

Prosilci za razpisane službe naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru

do 20. julija t. l.

z dokazili o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijskem državljanstvu, telesni sposobnosti, npravnosti, dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani,
dne 22. junija 1912.

Prodaja

različnih vrst hlodov, riževcev in dolgega lesa

v Stahovei pri Kamniku,

dne 1. julija 1912 ob 10. uri dopoldne.

Podpisana kamniška korporacija bo ta dan prodajala na svojem lesnem skladišču v Stahovci sledeče vrste lesa:

19 skladi 4 m dolgih smrekovih in jelovih hlodov,
približno skupaj 6975 komadov v meri 2196-897 m³;

3 skladi riževcev za trame po 5. 6. in 7. m dolgih,
približno skupaj 1807 komadov v meri 204165 m³;

1 sklad dolgega lesa od 8 do 13 m za trame in stavbni les,
približno 315 komadov v meri 110372 m³.

Nadalje še 4 skladi jelovih, smrekovih in mecesnovih hlodov različne mere.

Skladi se bodo prodajali posamezno.

Tik lesnega skladišča je korporacijska benecanska žaga kupcem na razpolago.

Prvo polovico kupnine je plačati v 14 dneh po sklenjeni kupčiji, drugo polovico pa narslej do 15. avgusta t. l. če pa kupec poprej odvaža kupljeni les mora popolno kupnino odšteti, predno prične drugo polovico kupljenega lesa odvažati. Pri sklepu kupčije same pa je šteti 10% aro od dogovorjene kupnine.

Natančnejša pojasnila daje korporacijska pisarna v Kamniku.

Resne reflektante vabi k točni udeležbi pri tej prodaji.

Upravništvo meščanske korporacije v Kamniku.

Ključavničarstvo

Ig. Faschinga vdova
Poljanski nasip št. 8.
Reichova hiša.

Velika zaloga

štedilnih ognjišč.

Izvrstno in solidno delo.

Cene zmerno. Popravila se
! ! točno izvršujejo. ! !

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjšje

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Mazalin narečiam se
po želji s povzajem.

Josip Rojina

krojač prve vrste

se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožeta cesta 3.

konkurira z največjimi tvrdkami
glede finega kroja in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl.
in franc. specialitet blaga.

: Zavod za uniformiranje. :

Najboljši kosmetički predmeti
za olepšanje polti in telesa so:

Ada mila po 80 h.
da cream po 1 K;
da Menthol :
da ustna voda po 1 K;
da zobni prašek po 60h;
da za ohranitev in rast las:
da lasna voda po 1 K;
da lasna pomada 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno

varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Ph. Mr. Josip Čizmár

v Ljubljani.

Kupujte zaupno te domače izdelke!

Odlikovana

Prva kranjska

tvornica klavirjev

Ljubljana

Hišarjeva ulica 5 Recherjeva hiša

RUDOLF A. WARBIK

Priloga svoje prve vrste, za vsa podnebja
solidno narejene planine, klavirje in
harmonije tudi samostojne

za gotov denar, na dolga odplačila ali napezode.

Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno
in računijo najceneje.

Največja tvornica na avstrijskem jugu

C. kr. priv. tovarna za cement

Trbovlijske premogokopne družbe v Trbovlijah

poročila svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

2307

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Združeni čevljarji

Odlikovani na mednarodni razstavi v Dunaju leta 1900.

v Ljubljani, Wolfova ulica št. 14

priporočajo svojo bogato zalogo obuval za poletno sezono.

Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev

lastnega in tujega izdelka.

Gumi za pete, vrvico, zaponke, čistila itd.

vedno v največji izbiri.

Specialisti za prave gorske in lovške čevlje.

Izdelujejo se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila.

Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenike.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg šte. 7.

237

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet
žimnatni modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Nc I 574/12-2.

2233

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Radovljici so po prošnji lastnice
hotelske družbe „Triglav“ v Ljubljani na prodaj po javni dražbi sledeče
nepremičnine, zlasti skoro pri kolodvoru ležeči

hotel „TRIGLAV“

z dependancami, vsemi drugimi poslopji in vrta in pa več ob
Bohinjskem jezeru ležečih, osobito za stavbe vil pripravnih parcel.
Za te nepremičnine so se ustanovile pristavljene izklicne cene in sicer:

Skupina	Vloz. št.	Katastrska občina	Parcela št.	Kulturna vrsta	Površje			Katastrski listi denešek	Opomnja	Izključna cena v K	
					ha	a	m ²	K			h
I	307	Bohinjska Bistrica	279	hiša, št. 144, dvorišče, lednica, perilnica, pekarija, drvarnica in vrt.	—	17	05	—	—	hotel „Triglav“	145000
			278/1 281/2	vrt	—	17	88	5	28		
	308	Bohinjska Bistrica	278/2	hiša št. 145	—	3	50	—	—		
			281/1	hiša št. 146	—	1	83	—	—		
			287	hlev in dvorišče	—	9	07	—	—		
			277/1, 282/1	vrt	—	25	06	7	40		
			280/2	park	—	45	38	13	40		
			286	pašnik	—	4	86	—	12		
	hotelska oprema in ostali inventar				—	—	—	—	—		
	skupaj				1	24	63	26	20		
II			1754/2	travnik	—	32	32	1	06	„V Ukanci“	3000
III	378	Studor	947, 944/1, 951/1, 946/1	travniki	2	56	57	17	68	Na jezeru	22000
			944/2, 1065/1								
			1065/2	njive	—	52	73	1	96		
	948, 949, 945, 951/3, 941/2, 951/2										
	435	Studor	1072/2 1066/2 1065/3	pota, po katastru pa travniki	—	10	15	—	92		
skupaj				3	19	45	20	56			

Skupini pod II in III se na željo izklicata tudi skupaj za 25000—K. Dražba se bo vršila dne 8. julija 1912 ob polu 11 uri dopoldne v hotelu „Triglav“ na Bohinjski Bistrici.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražitelj vseh treh skupin sme prevzeti vknjiženi terjatvi mestne hranilnice ljubljanske v skupnem znesku 100000 K; prebitek dražbenega izkupila pa je po odbitku desetodstotnega vadija, ki ga je založiti v sodno shrambo pred začetkom dražbe, plačati s petodstotnimi obrestmi od dneva dražbe dalje v treh mesecih po odobrenju iste v prodajalkine roke.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri tem sodišču in pri g. notarju Ivanu Plantanu v Ljubljani med opravnimi urami.

C. kr. okrajno sodišče v Radovljici, oddelek I.,

dne 17. junija 1912.

Edina zaloga
izvirnih ameriških čevljev.
Avstr.-Ameriška zaloga čevljev
Ljubljana, Prešernova ulica št. 50.

Alfonz Breznik

sodni izvedenec in učitelj Glasbene Matice.

Največja in najstarejša trgovina in izposojevalnica klavirjev in harmonijev. Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja strun in muzikalij.

C. kr. avstrijski poštno-branilniški konto št. 114.603.

Ljubljana, Kongresni trg št. 15

Naslov brzojavkam
KLAVIR - BREZNIK, Ljubljana.

(nasproti nunske cerkve).

Klavirje dvorne trdke Bösendorfer, Czapska, Möhl & Heitzmann, Stelzhammer in Horágel (amer. harm.) imam le jaz izključno edini zastopnik za Kranjsko v velikanski zalogi in izbiri. Ne dajte se varati po navidezno cenem, vsiljivem blagu, osobito, ker nudim vsakomur, da si po kolikor mogoče najnižji ceni ali na čudovito majhne obroke brez vsakega zadatka nabavi prvovrsten instrument z resnično

oen aogi 10 letno garancijo. Stari klavirji najugodnejše v zameno. Izposojevalnica naj-
imsaPnizpravlja in uglaševanje vseh glasbil najceneje. Preigrani klavirji vedno v
i o zlpVioline, citre, kitare, tamburice, harmonike, celov. rogovj in strune po to-
varniških cenah. — Ves dan odprto!

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

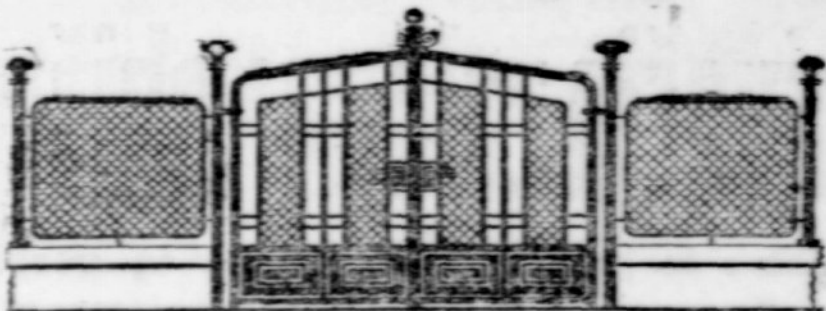
prilporeča svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremožljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Praktične in cené ograje za predvrtovce, parke itd. itd.

985—L.

iz žičastih mrež in kovanega železa preprosto ali tudi najkрасnejše opremljene, vrtné ograje iz kovanega železa, stopniške ograje, okenske mreže, ograje za grobove, grobnice, balkone in pročelja, večkrat sukané šesterooglate, v ognju pocinkane ter štiriooglate strojne žicaste pletenine za ograditve gozdov, travnikov in vrtov, za varstvo proti zajcem, pasjake, fazanerije, voliere, igrališča za lawn-tennis, Rabitveve stene in monirske gradbe, dalje mreže za pesek in gramož, jeklena bodeča žica za plotove, ves ograjevalni material in vse zavezne izdelke dobavljajo po najnižjih cenah

Hutter & Schrantz d. d., Dunaj, VI., Windmühlg. 23
tvornica sitarskega in klobučevinastega blaga.

Vzorčne knjige, preračuni in pojasnila vsake vrste gratis in fr.
Dobiva se v vseh večjih železninskih trgovinah.

Mihael Kastner

Najcenejši nakup za:

špecerijsko blago, kuhinjsko in živinsko sol. Petrolej, tudi v originalnih pločevinastih kangljah, obdavčeni in neobdavčeni bencin (za motorje in avtomobile). Gasolin, ligroin (za razsvetljavo). Kurilno olje za Dieslove motorje. Vseh vrst strojna olja. Parafin. Vse mineralne vode in vsi proizvodi izvirkov vedno sveži v zalogi.

Ljubljana, Kongresni trg 10.

Ljubljana **Fr. Ševčík** Zidovska ul. 7.

puškar

prilporeča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, ruskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenevnik na zahtevanje zastoj in poštnine prosto.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,

Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

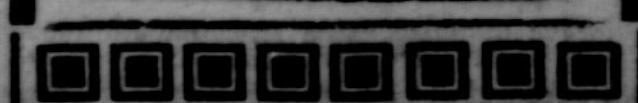
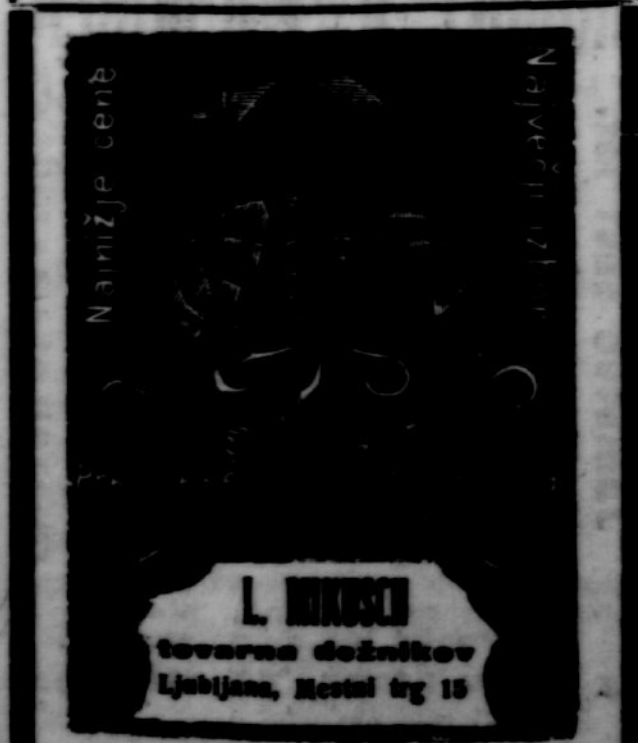
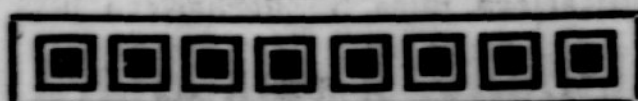
poleg Urbančeve manu. trgovine

prilporeča

klobuke slamnike

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

Mestni dekliški licej. Vpisovanje

za deklice, ki hočejo vstopiti v I. razred ali nanovo v kak višji razred, bode

2243

v soboto, 6. julija, od 3.—5. ure popoldne.

Oglasiti se je v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov s krstnim ali rojstnim listom in z zadnjim šolskim izpričevalom.

Sprejemni izpiti bodo dne 8. julija ob 8. uri zjutraj.

Natančneje v zavodu na črni deski.

Ravnateljstvo.

ŠE DANES si naročite poletne vzorce

Modnega blaga & cefirov poletnih novosti 1912 & pralnega blaga cefirov

pri razpošiljalni trdki

V. J. Havliček in brat,

kopališče Poděbrady, Češko.

Ob sklicevanju na naš list dobite vzorce gratis in franko, pri naročilu pet odstotkov popusta. Havličekove tkanine in cefirji so najboljši.

St. 373.

Razglas!

2236

Na c. kr. državni realki v Idriji

bo v julijskem terminu

vpisovanje za I. razred za šolsko leto 1912/13

dne 9. julija 1912 dopoldne od 11. do 12. ure.

Prinesti je seboj rojstni (krstni list) in zadnje obiskovalno izpričevalo ljudske šole.

Sprejemne izkušnje se prično

dne 10. julija t. l. ob 8. uri zjutraj.

V Idriji, dne 18. junija 1912.

Ravnateljstvo.

Kaj je plavi plin?

Plavi plin je dosedaj najlepša in najcenejša :: luč na svetu ::

gori tudi navzdol kakor električna, samo da je polovico cenejša kakor električna ali acetylen (karbid) ali drugi plin.

Plavi plin akcijske družbe.

Glavni zastopnik A. Ivanc, Celje (Stajersko).

Iščejo se zastopniki za mesta ali za deželo. Prednost imajo samo instalaterji.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz

2911

Bremna

New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35

nasproti obvezni gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba počena, racina in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo, Arizono, Utah, Wioing, Nevada, Oregon in Washington nudi nasa družstvo posebno ugodno in izredno ceno čez halivost. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

u se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singaporo v Avstralijo itd

Pozor!!

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

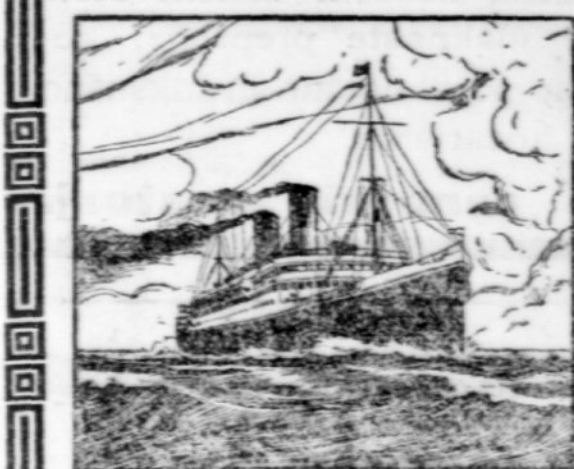
Pri ljubljanskem gradu!

Solidno blago.
Zmerne cene.

Emil Dobrič, Ljubljana,

Prešernova ulica št. 9, poleg c. kr. glavne pošte
trgovina z galanterijo, igračami itd.

Povodom prirejanja veseljenih srečelovov priporoča
veliko izbiri dobrotkov po zelo nizkih cenah!

Potniki v Severno in Južno Ameriko
se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst — New York, Buenos Aires,
Rio de Janeiro, Santos itd.

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vijakoma,
električno razsvetljavo, brezličnim brzoparnikom, na
katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da

dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, posteljo, kopelj itd.

ODHOD PARNIKOV: V Severno Ameriko vsako soboto, v Južno Ameriko vsakih 14 dni.
Vsakovrstna pojavnost daje radevolje brezplačno in prodaja vozne liste glavni zastopnik za
Kranjsko, Štajersko in Koroško

SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izveček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.
Odhod.

6-52 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Tr-
žič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Celovec, St. Vid ob Glini,
Dunaj.
7-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo,
Stražo - Toplice.
9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj,
Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak,
Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Ce-
lovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Ber-
lin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]
11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.
1-31 popoldne. Osebn. vlak na Grosu-
plje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo,
Stražo - Toplice.
3-32 popoldne. Osebn. vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Celovec.
6-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Tržič,
Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na
brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd,
Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec,
Linc, Dunaj.
7-44 zvečer. Osebn. vlak na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.
10-00 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Je-
senice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na
brzovlak na Beljak, Franzenfeste, Ino-
most, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago,
Draždane, Berlin.

Prihod.

7-23 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Go-
rice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Lince, (Londona)
Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Ino-
mosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.

8-59 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfovega,
St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-51 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža,
Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Dunaja,
Lince, Celovca, Monakovega, Solnograda,
Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice,
Jesenice, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka,
Tržiča, Kranja.

3-00 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplic,
Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Ko-
čevja, Grosupljega.

4-20 popoldne. Osebn. vlak od Trsta,
Gorice, Trbiža, Jesenic, Lince, Celovca,
Solnograda, Franzenfeste, Beljaka, Tržiča,
Kranja.

7-02 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic z
zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan,
Prage, Dunaja, Lince, Celovca, Kölna,
Monakovega, Solnograda, Inomosta, Fran-
zenfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-
Opatija-Reka).

8-15 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice,
Trbiža, Jesenic, Dunaja, Lince, Celovca,
Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-12 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Top-
lic, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega,
Kočevja, Grosupljega.

11-23 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Go-
rice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-27, 11-50, 3-12,
7-15, (11-22 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41,
6-12, (10-20 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Moderno 2245

stanovanje

s 4 oziroma 5 sobami in drugimi
pritiklinami se odda za avgustov rok
Poljanska cesta št. 22.

Odda se tako

trgovina

z železnino in specerijo

v večjem mestu na Dolonjskem, kjer
se ravno gradi železnica. Promet je velik.
Kje, pove upravnistvo »Sloven-
skega Naroda.« 2240

Globin

je najboljšo čistilo za čevlje.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Fer-
lach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
vvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene,
završile in od mene preizkušene. — Ilustro-
vani ocniki zastoj.

**Letošnje poletje v znamenju
čevljev Bata**

!! Dobivajo se povsod. !!

Ana Gorec
Ljubljana, Rimska cesta št. 11
podružnica 1207

Marije Terezije c. 4 (Pri novem svetu).

Trgovina s kolesi
in njih deli.
Izposojevanje koles.
Najboljše pneumatike.

Prostovoljno se prodaja žaga in tvornica za parkete

ležeča na reki Sori, oddaljena 3/4 ure od železnične postaje Škofja Loka. —
Vodna moč znaša približno 100 konjskih sil. 2169

Več pri lastniku Ignaciju Gusell v Skofji Loki.

Triumph-
Štedilnike, peči,
trajnogoreče vlože
(za uzidat v lončene peči)
varstvena znamka
ceniki zastoj!
Do bavi nastavi se usakemu naznani jo.
Triumph tovarna
Štedilnikov in peči z.z.o.z. Wels
Gorenje Avstrijsko.

Revmatizem Protin Ischias

Otvorjeno od 1. aprila do 1. decembra.
Niske cene kakor doslej vključbu primernim novostim, od 1. septembra do 1. junija 25 % popusta
Čudoviti zdravilni uspehi :: Radioaktivne termalne kopeli 35-44° Celzija.

KRAPINSKE TOPLICE.

:: Pitno zdravljenje s termalno vodo. — Razpošiljanjs termalne vode. — Obisk 6000 oseb. ::
HRVASKO (Hrvaška Svica).

Bazenske, marmorne, prične, lučne kopeli, kango, sušarji. — Prospekti in pojasnila daje topliško ravnateljstvo
Krapinske toplice, Hrvaška. — Zdravilni dom, 200 udobnih sob, prekrasen park, terasa, zdravilski salon. Stalna
vojaška zdraviliška godba, Lift. — Telefon. Avtomobilska garaža.

Od 1. maja do 1. julija na železniški postaji Rogatec (stranska postaja proge Južne železnice Dunaj-Trst) avtomob-
ilni omalbes pri vaku ob 5. uri 15 minut popoldne. Julija, avgusta avtomobilni omalbes iz Rogatke Slatine k
vaku ob 4. popoldne. Od 1. septembra do 1. oktobra kopet iz Rogatke kakor maja in junija. — Na železniški
postaji Zabok-Krapinske Toplice konjski omalbes pri vlakih ob 10. uri 24 minut popoldne in 4. ur 11 minut po-
poldne. — Poleg navedenih časov se vozovi ali avtomobili v vseh mesecih od 1. aprila do 1. decembra in k vlakom
na prejšnje naročilo priskrbe od ravnateljstva Krapinskih Toplic.

RAZGLAS.

V konkurzni sklad Julija Brileja, trgovca z barvami v Ljubljani,
na Poljanski cesti št. 13 spadajoča

zaloga blaga

v inventurni vrednosti K 718775 je brez jamstva konkurznega sklada za
točnost inventure 2294

v celoti ponudbenim potom na prodaj.

Reflektanti se vabijo, da naj dopošljejo ponudbe in varščino v visokosti
20% inventurne vrednosti

do 5. julija t. l.

podpisanemu oskrbniku konkurza.

Oskrbištvo konkurza si pridržuje pravico, ponudbe sprejeti ali odklo-
niti, ponudniki pa ostanejo do odločitve konkurznega oskrbištva vezani na ponudbe.

Po obvestilu o sprejemu ponudbe ima dotični ponudnik kupnino v 3 dneh
založiti pri oskrbniku konkurza in potem kupljeno zalogo v nadaljnjih 5 dneh odstraniti

Zapisnik o inventuri je na vpogled pri podpisanemu oskrbniku konkurza.

V Ljubljani, dne 26. junija 1912.

Dr. Albin Sayer,
odvetnik v Ljubljani
: kot oskrbnik konkurza. :

Samozavest ter trdna volja

označujeta zdravega človeka, medtem ko bolnega utrdi že najmanjše
telesno ali duševno delo.

Ako čutite, da Vaše zdravje ni popolnoma zadovoljujoče, ako
imate revmatizem ali bolečine v križu, ako tožite o pomanjkanju spanja
glavobolu in motenju prebave, posku-
site elektriciteto in dosegli boste pre-
senetljive nspehe.

O električnem zdravilnem načinu smo
izdali prav zanimivo, sijajno opremljeno,
64 strani obsežno znanstveno knjigo, ki
jo dopošljemo vsakemu

gratis in franko

brez vsake obveznosti. (Za ženske posebna izdaja).

„Elektro Vitalizer“,

zdravniški zaved,

Budapešta VI., Theresienring 7, Mozzanin 173.

Zaradi opustitve

raznih vrst perila in švicarskih vezenin posameznih
prtov in spodnjih kril, se prodaja po zelo nizkih cenah.

Opreme za neveste

Platno, šifon in švicarske vezene se kupijo zelo
ugodno, dalje rjuhe, brisalke, prti, prtici, oprave za
kavo, nogavice in žepni robci.

Perilo „TETRA“

za gospode in gospe, kdor trpi na protinu, revmatizmu,
ischiasu, naj nosi le to perilo.

Opreme za novorojenčke.

Anton Šarc Ljubljana, Selen-
burgova ulica 5.

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštnine prosto.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, pristni tirolski loden, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zaves, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Vsak dan **Kavarna „Central“** : vso noč:**KONCERT**

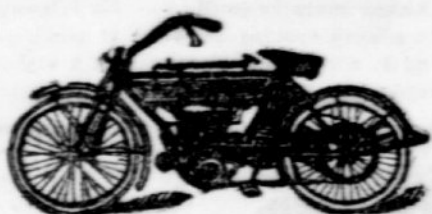
na novo došle priljubljene žamske tamburaške kapele „Central“.

Z veseloštevom

2018

Stefan Miholič, kavarar.**Kakor pomladansko solnce**

ogreva in oživlja naravo, tako **blagodejno razvedruje** z zanimivimi slikami in lepim čtivom »Slovenski Ilustrovani Tednik« svoje čitatelje.

Zastopstvo le prvovrstnih tovarov in priznani najboljših koles „KINTA“ modeli 1912

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta 9—12.

Specialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica prvega razreda za vsa v to stroko spadajoča dela in popravila.

Garaža za avtomobile. Zaloge pnevmatikov za avtomobile, motorje in kolesa. Popravila pnevmatikov potom vulkaniziranja. Benzin in olje za vse vporabe. Izposojevalnica koles. Sola za vožnje z vsemi vozili. Interesantom smo s strokovnimi pojasnili brezplačno na razpolago.

Izšel je prvi in edini slovenski

zabeležni koledar za leto 1913.

Neobhodno potreben bankam, hranilnicam, posojilnicam, gg. odvetnikom, notarjem, trgovcem in vsaki pisarni. Obsega 372 strani v 8° in je trpežno vezan. — Cena K 1.90, s pošto 30 vinarjev več.

Dobiva se pri založniku 2274

Hinko Saxu v Idriji in povsod drugod.**Fotografske aparate**

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesionirana prodaja strupov v Ljubljani,

Selenburgova ulica št. 5.

Temnica na razpolago.

Zunanja naročila z obratno pošto. Zahtevajte cenike!

Otroška igrača

je opravljanje domačega perila, ako rabimo 1208

Persil
samodelujoče pralno sredstvo.

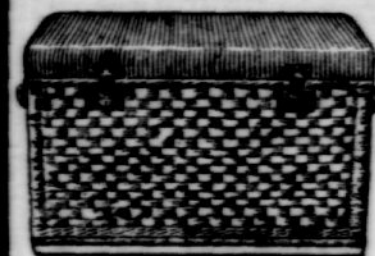
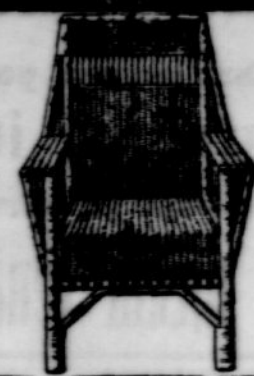
Zajamčeno neškodljivo! Ni klor! Po polurnem kuhanju

bleščeče belo perilo.

„Persil“ varuje tkanine in perilo se v kotlu obeli kakor od solca na trati.

Tvornica: Bogomil Voith, Dunaj III. 11.

Dobiva se povsod.

Prva gorenjska**košariška obrt v Radovljici.**

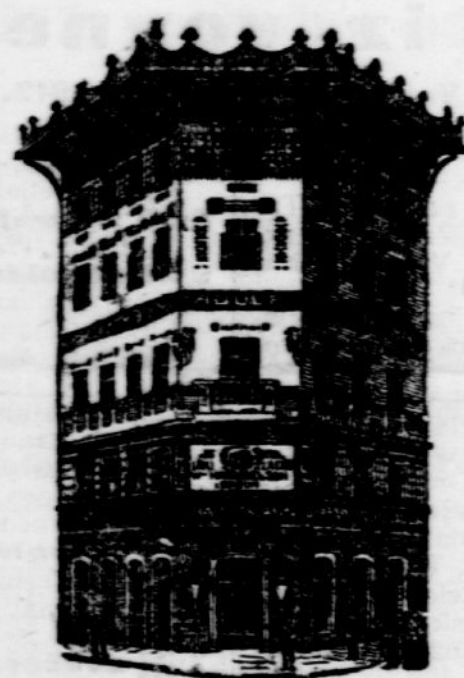
(Izdelki državnih učnih delavnic).

Moderno pleteno pohištvo, vrtna zaslonila, popotne in kupejske košare, cvetlična in stojala za dela, obsežni senčni stoli, zaklopni stoli, vlaknaste preproge, kopalni čevlji. Vse porabnostno in luksuzno košarištvo.

Ilustrovani cenovnik zastonj.**A. Hauptmann-a nasledniki****A. ZANKL SINOVI**

LJUBLJANA.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Oljnate
barveSuhe
barveEmajlne
barveFasadne
barve

Marijin trg št. 1.

Vse vrste:
„firnežev,“
„čopičev,“
„lakov,“**Mavec**
(Gips)Olje za pode
in stroje**Karbolinej**

Naslov zadostuje:

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastonj!

Ceniki zastonj!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 8.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 800.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in agencija v Gradežu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

vseh vrst po dnevnem kurzu.

KOPALNO PERILO

plašči

obleke

klobuki

čevlji

brisačke

rjuhe

i. t. d.

Modna in športna trgovina

P. MAGDIČ, LJUBLJANA,nasproti
glavni pošti.